

ИНТЕРВЮ

Васил Николов:
Не противопоставяме
родители
на учители

10

ИДЕЯ

Вашингтон
създава
„арабско
НАТО”

8

**ВЕТЕРИНАРИТЕ
ПРОВЕРЯВАТ СИГНАЛ
ЗА АФРИКАНСКА
ЧУМА У НАС**

7

Само БСП защити болницата в Нова Загора

Гербаджииите разрешиха приватизацията на лечебното заведение

Мнозинството на ГЕРБ в Общинския съвет на Нова Загора успя да пробута приватизацията на общинската болница. Само БСП отказа да подкрепи решението и опита да се

противопостави на превръщането на лечебното заведение в частно.

Пред ДУМА общинският съветник от БСП Димитър Бънов заяви, че социалистите многократно са настоя-

вали да се купува нова техника и апаратура, за да се увеличат клиничните пътеки, а оттам и болницата да генерира повече приходи.

Крайният резултат от възражени-

ята на БСП се изразява в това, че в комисията по продажбата на болницата няма представител на социалистите.

5

ЧЕТИВО

ПЕГАС
Похвално слово
за Дора и Лиза

21

**Морските фарове -
по-вечни от
световните
империи**

14

**БАН уволнява
шефа на НИМХ**

2

**Продадоха
„Ботев” Пд
за 1 лев**

39

Снимка БГНЕС

Министър Николай Нанков и шефът на АПИ Светослав Глосов се явиха вчера да дадат показания по казуса с катастрофата край Своге. Проби ще бъдат изпратени и в чужбина, министърът се заклане да има наказани чиновници. Президентът Румен Радев пък бе категоричен, че трагедията е осветлила порочната система в обществените поръчки, строителството и качеството на пътищата

3

НЯКОЛКО ДУМИ

ЕВА
КОСТОВА

БЪРКОТИЯ НА ЕДРО

Някога имаме държавно обединение „Търговия на едро”. Сега имаме еднолично дружество с отговорност без граници „Бъркотия на едро” - ГЕРБ. Бъркотия в пенсионното дело, бъркотия в социалната политика въобще, бъркотия във всички решения на управляващите. А ние трябва да гълтаме забърканото и да се уригваме - извинете! - щастливо. Но това, което правят със здравето ни, вече преминава границите на нормалност-

та, то е уродлив израз на рязане със скалпел без упойка. Със закриването или приватизирането на болниците примерно. Нова Загора и Карлово са последните примери - общинските съветници на БСП надигат глас в тяхна защита, но това не пречи на представителите в общината от другите партии, приближени на ГЕРБ, да се гаврят с възрастни и социално слаби пациенти, като ги хвърлят буквално на вълците в дебрите на криворазб-

раната пазарна икономика в здравеопазването. Факт е, че няма никаква държавна политика за държавните и общинските болници, където да се лекуват и хората, които нямат възможност да плащат в скъпите частни клиники. Властващите нямат доблестта да поемат политическа отговорност. Дори когато народът вече си мре марцина. А говорейки за пари, питат през рамо: „Здраве ли, какво е това здраве?”

БАН уволнява шефа на НИМХ

Решението е на Управителния съвет, акад. Ревалски го смятал за неуместно

Управителния съвет на БАН реши да прекрати предсрочно мандатът на директора на НИМХ проф. Христомир Брънзов, който изтича през октомври. Основанието е свързано с нарушение на забраната директорите на институти да имат паралелни частни фирми, неспазване на разпореждания на ръководните органи на БАН и изгонване на одита на академията, уронване на престижа на БАН.

В становището на УС се казва, че отчитайки желанието на правителството за решаване на проблема с НИМХ, УС не възразява срещу отделянето на НИМХ

от БАН при спазване на действащата нормативна база и в защита на интересите на учените и служителите, които искат да останат в академията. УС се ангажира в кратък срок да внесе предложение за решение в Общото събрание на БАН.

Ръководителите на филиалите на НИМХ в Пловдив, Варна, Плевен и Кюстендил подадоха оставки в знак на солидарност.

Решението за освобождаване на Брънзов от пост идва, след като той методично заблуждава с неверни факти за финансите на НИМХ и инсинуации, че БАН несправедливо го оцелява и ден, след като на втора среща при Борисов стана ясно, че

НИМХ ще бъде изваден от академията като самостоятелна институция. В сряда метеоролозите излязоха на пореден протест с настояване за решаване на искането им. Искането на УС да бъде освободен Брънзов от поста е още отпреди 4 месеца, когато протести още нямаше, а в Общото събрание се заговори за частните му фирми и за прехвърляне към тях на скъпи договори, изпълнявани преди от НИМХ. Опитите да се търси отговорност от директора бяха осуетявани от председателя на БАН акад. Ревалски. Брънзов обаче вчера коментира пред БНР, че решението на ЕС сега било, защото подкрепил протест

ста на синоптиците и метеоролозите. Той обяви, че ръководство на института ще се оттегли с него в знак на солидарност.

Процедурата по изваждане на НИМХ от БАН ще продължи след отстраняването на директора на института и по този начин се надяваме тя да протече по-леко, каза зам.-председателят на БАН чл.-кор. Константин Хаджииванов. По-късно министър Красимир Вълчев коментира, че дори решението на БАН да има основание, в този момент то е изключително неуместно. Според него решението не помага, а отдалечава от каквото и да е съгласие, оставя впечатление

за наказание за протеста и взривява относителния консенсус от ден по-рано. От разговора му с акад. Ревалски станало ясно, че решението е на колективния орган - Управителния съвет, а не негово. Ревалски също го смятал за неуместно.

По-късно от НИМХ заявиха, че е блокирана работата им за описание на метеорологичната обстановка при трагичната катастрофа в Своге, защото няма кой да го разпише, рече Анастасия Стойчева от института. Отстраняването на Брънзов саботирало, според нея, дейността на института, а и възможността за преговори с ръководството на БАН.

София прекрати гоговора с „Витоша експрес“, стотици останаха без превоз

Автобусите на „Витоша експрес“ между София и Пловдив не пътуваха вчера заради прекратен договор от страна на Столичната община. Стотици пътници останаха по автогарите в двата града в търсене на алтернативни варианти за придвижване. На пловдивската автогара се стигна до напрежение между желанието да стигнат до столицата. Хората, които предварително са си

купили билети обаче, са получили парите си обратно.

Наскоро стана ясно, че превозвачът е участвал в обществена поръчка през 2016 г. и е предложил цена от 6,86 лв. за пътуване. Веднъж спечелила поръчката, „Витоша експрес“ обаче си добавила такса „обслужване“ от над 7 лв. Така билетът поскъпнал до 14 лева, което всъщност е пазарната цена в

момента. От сайта на компанията става ясно, че тази такса дава право на неограничено количество багаж, спиране за тоалетна, придружител на дете и др.

Обществената поръчка е пусната от Столичната община през 2016 г. за 68 междуградски линии от София до областните градове. Основен критерий за избор на изпълнител е цената и така от „Витоша експрес“

си гарантират победата. Договорът е от декември миналата година.

По-късно вчера Министерството на транспорта обяви, че е извършило проверка на фирмата превозвач „Витоша Експрес“ и налага глоба от 3000 лева заради нарушения при превоза на пътници. Освен това са съставени два акта по 200 лева на шофьори, които работят към фирмата.

Разследват корупция с общински жилища в Хасково

Хасковската районна прокуратура ще проверява има ли корупционни схеми и престъпление при раздаването на общинските жилища в града. Има съмнения, че служители от дирекция „Жилищно настаняване“ към общината са участвали в корупционни схеми за настаняването на хора, които не отговарят на условията. За рекета на общинските чиновници свидетелстват граждани, от които е бил поискан подкуп, за да се сдобият с общинско жили-

ще. Жителка на квартал „Възраждане“ в Хасково твърди, че общински чиновник първо ѝ е поискал 3000 лв., а после 800 лв. От община Хасково потвърди, че има изготвени документи с невярно съдържание. „Сигналът за това несъответствие, което е намерено, вече е подаден в прокуратурата, в полицията, така че са сезирани компетентните органи и се надяваме истината да излезе наяве“, каза говорителката на общината Диана Иванова.

Опасният пешеходен надлез на булевард „Никола Мушанов“ в столичния район „Красна поляна“ ще бъде премахнат напълно, съобщава кметът му Иван Чакъров. Това става, след като преди няколко дни от „Спаси София“ алармираха, че надлезът е опасен и застрашава живота на столичани

СВЛАЧИЩЕ ИЗКАРА ЖИТЕЛИТЕ НА РАДУИЛ НА ПОРЕДЕН ПРОТЕСТ

Жителите на самоковското село Радуйл излязоха вчера отново на протест, след като за пореден път свлачище блокира пътя им за Боровец. Те настояват за ремонт на опасния участък от пътя Радуйл - Боровец, какъвто не е правен повече от две десетилетия. Жителите негодуват, че пътят е оставен на изживяване, на няколко места асфалтовата настилка е буквално изядена и движението се осъществява в една лента. Пътят е особено опасен и заради честите мъгли и натоварения

трафик. Те се опасяват, че при евентуални дъждове селото може да остане и без път.

От АПИ обясниха, че са поставили знаци за ограничение на скоростта и призоваха шофьорите да се съобразят с тях. От ведомството обещава да помислят как участъкът да бъде допълнително обезопасен. АПИ твърди, че м.г. са дадени около 550 000 лв. за обезопасяването и поддръжката на пътя. Почти бил завършен ремонтът на 7-километрова отсечка преди Боровец.

За 9 септември Инициативен комитет организира протест срещу невралгичното състояние на републиканските пътища на територията на община Самоков. Организаторите обявиха намеренията си във фейсбук, където за броени часове бяха подкрепени от стотици хора. Участниците в поредната демонстрация срещу лошата пътна инфраструктура в района ще се съберат в 13 ч. на паркинга пред спортна зала „Самоков“, откъдето автоколоната ще се отправя към Дупнишкото шосе, за да го затвори.

Бургаската прокуратура се самосезира за Силистар

Окръжната прокуратура в Бургас се самосезира по казуса „Силистар“ и е разпоредила на областния на Бургас Вълчо Чолаков да „упражни контрол за законосъобразност над решението на Общинския съвет в Царево“, съобщава от прокуратурата. С решението общинските съветници дадоха одобрение за изработване на план за застрояване на парцел в местността Си-

листар близо до едноименния плаж. Това решение е било взето на сесия на 24 август. Решението за застрояването на един от малкото незасегнати от бетона в черноморските ни курорти район предизвикало възмущение у хората. На фона на надигналата се вълна от недоволство премиерът побърза публично да раздаде заповедите си и да спре изпълнението му.

За пореден път ни се поднасят
обещания и нови органи,
а всички ние чакаме присъди

ПРЕЗИДЕНΤЪТ РУМЕН РАДЕВ ЗА АДЕКВАТНОСТТА НА УПРАВЛЯВАЩИТЕ

Прокуратурата проверява пътната настилка край Своге

Дори и след тежкия инцидент край Своге, при който загинаха 17 души, Агенция "Пътна инфраструктура" (АПИ) не може да ремонтира опасно трасе. Причината е, че прокуратурата не ѝ дава разрешение за подобни действия. Ремонт може да започне, едва след като от държавното обвинение вземат проби от пътната настилка. Вземите образци ще бъдат ползвани при експертизи за установяване на състоянието, състава и начина на изпълнение на асфалтовия път, съобщиха вчера от прокуратурата. Пробите от настилната ще бъдат взети днес от следователи на Националната следствена служба (НСЛС). Огледът на мястото ще започне от 10 ч. От прокуратурата предупреждават, че заради вземането на образци от настилната на пътя ще има временно затруднение при движението.

Междувременно в НСЛС за свидетелски показания се яви регионалният министър Николай Нанков. Той, председателят на УС на АПИ Светослав Глосов, директорът на Института по пътищата и мостове инж. Веселин Димитров и всичките 20 членове на Държавната приемателна комисия, окончателно приела пътя край Своге след ремонта му, бяха разпитани от следователите. Както ДУМА вече писа, една от версиите за инцидента е поставянето на некачествен асфалт на трасето. Подозира се и бездействие на институциите, които многократно са сигнализирали, че след ремонта катастрофите на мястото са се увеличили.

На излизане от НСЛС Нан-

МИНИСТЪР НАНКОВ СЕ ЗАКАНИ ДА НАКАЗВА ЧИНОВНИЦИ,
ШЕФЪТ НА АПИ ПЪК ОБВИНИ ОБЩИНАТА ЗА ОПАСНАТА МАНТИНЕЛА

ков обяви, че проби от пътя ще бъдат изпратени в международна лаборатория. Рецептата за асфалта за леко и тежко движение показва, че трябва да се слага съвсем друг вид материали от тези, които са излезли при анализа на Института за пътища и мостове, каза той и хвърли вината върху фирмата, изпълнила ремонта. Един от участниците в консорциума, ремонтирал пътя, вече е установил дефектите в своя участък, а другият е депозирал писмо в АПИ, че ще отстрани и дефектите в своя участък на територията на София-област, докладва министърът.

Задължително трябва да има виновни от държавната администрация, сети се Нанков. "По отношение на държавната администрация, по линия на административната отговорност, ще предприема много бързи и решителни действия, крути мерки, не само по подобряване на процеса, а и по линия на персонална отговорност. Всички, замесени в процеса по възлагане, реализация, приемане на пътя, са или ще бъдат привикани, те ще са част от производството", заклани се министърът. Стана ясно обаче, че не мисли да оваканти поста си. Политическа отговорност не винаги се носи с даване на оставки. Политическата отговорност понякога е в правилното реагиране в дадена ситуация, да се предприемат действия за в бъдеще, а и да се подпомогне максимално разкриването на истина-

та", заинати се Нанков.

Глосов пък прехвърли вината на общината. "Заявявам, че мантинелата на мястото на инцидента не е нито собственост, нито е изградена от агенцията,

а е на общината. Мантинелата не е част от проекта и от пътната инфраструктура. Тя е в урбанизирана територия, пътят на агенцията е от бордюр до бордюр", твърди шефът на АПИ. По

думите му в агенцията не е постъпвала информация от МВР, че участъкът на катастрофата край Своге е опасен. Там няма концентрация на ПТП, заинати се Глосов.

Президентът Румен Радев уважи Десетата генерална конференция на Балканския физически съюз, която се проведе в София вчера

РУМЕН РАДЕВ: ТРАГЕДИЯТА ОСВЕТИ ПОРОЧНИТЕ ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ

Трагедията край Своге осветли порочната система в обществените поръчки, строителството, качеството на пътищата. Тя се вижда и с невъоръжено око, но заради нея загинаха хора. Тази критична оценка направи вчера президентът Румен Радев. Според държавния глава независимо от заключението на следствието пътят е "лош и това е факт, а парите са изядени". "Така е не само в Своге. Ако нямаме най-сетне ефективно наказание, не можем да променим системата. Навсякъде се вихри безнака-

заност", възмути се президентът.

Радев отказа да коментира случката с пътния инцидент на баща му. "Всеки, независимо кой, трябва да носи отговорност пред закона при провинение. Няма как обаче да се отмени фактът, че цели институции са впрегнати да раздухват случая, за да се прикрият реалните скандали и с жертвите по пътищата, и с реалното състояние в застраховането, срива на Търговския регистър, чуждестранните инвестиции, корупцията", категоричен бе той.

„ТРЕЙС“ СЕ ОПРАВДАВА, ЧЕ ПРОЕКТЪТ БИЛ НА АПИ

Проектът за ремонта на трасето край Своге е изготвен от Агенция "Пътна инфраструктура", а асфалтовата настилка е по европейски стандарти. Това гласи позицията на фирмата "Трейс груп", която е извършила рехабилитацията на пътя. "Договорът за изпълнение на проекта е сключен по договорни условия за изграждане на строителни и инженерни работи, проектирани от възложителя. Участници в проекта са възложителят - в лицето на АПИ, Фирма "Ин-

женер", представляваща и гарантираща интересите на държавата в процеса - в този случай тази функция се изпълнява от "Мот Макдоналд" - известна британска инженерингова компания, изпълнител, надзор и проектант", посочват от "Трейс". Обясняват, че проектът за даден път се предоставя "вече одобрен от Възложителя".

"Трейс" твърдят, че при всеки сигнал от АПИ за проблем с пътя фирмата е реагирала "съобразно предписанията на договора". Отстранили сме всички

безспорни претенции по гаранционната ни отговорност, които са били коректно претендирани съгласно договореното, твърдят те.

Отбелязват, че едно от изискванията на тръжната процедура е строителната фирма да разполага с лаборатория. Така от "Трейс" обясняват разсеитието, че свързана с нея лаборатория е одобрила пробите от асфалта на пътя край Своге. Компанията уточнява, че е използвала няколко акредитирани лаборатории. До оправданията се стигна, след като от

БТВ обяха, че тестовете на асфалтовите смеси по въпросното трасе са направени от дружество, което е част от структурата на "Трейс Груп". Въпросната частна лаборатория е собственост на "ПИ ЕС АИ" Стара Загора. На сайта си дружеството се представя като "водеща компания в структурата на "Трейс Груп Холд", а председател на Съвета на директорите му към онзи момент е бил Галин Михайлов. Неговият баща Николай Михайлов е председател на Надзорния съвет на "Трейс Груп Холд".

Българите пишат тройка на пътищата у нас

Среден 3,15 е оценката, която българите дават за пътищата у нас по шестобалната система. Това показва социологическо проучване на "Галъп интернешънъл", проведено през август - две седмици преди трагичния инцидент с автобус край Своге. 38% от анкетиранияте смятат, че през последните няколко години пътищата у нас стават все по-лоши, 30% не намират промяна, 27% казват, че пътищата стават по-добри, а 5% не могат да преценят. Всичко това очертава по-скоро негативна картина, посочват от "Галъп". От агенцията смятат, че след катастрофата край Своге негативизмът може да се увеличи.

Социолозите отчитат, че привържениците на управляващите са по-благосклонни в оценките си за състоянието на пътищата, докато симпатизантите на опозицията и аполитичните българи са осезаемо по-критични. Възрастните хора, тези с ниски доходи и живеещите в малки населени места също са сред най-недоволните. Единствено в столицата еднакви дялове хора виждат позитивно и негативното развитие на състоянието на пътищата. На останалите места позитивните оценки са чувствително по-малко, констатира от "Галъп".

Коментар на стр. 12

БСП иска отчет за глобените фирми в София

Лидерът на столичните социалисти и председател на групата общински съветници от БСП в СОС Калоян Паргов настоява вчера кметът Йорданка Фандъкова да направи пълен отчет за наложените от Столичната община глоби към фирми-изпълнители на ремонти в София за последните 4 години. Нека покаже и да докаже с документи колко

от тези наложени глоби са платени, категоричен бе Паргов в коментар по "горещата тема" за качеството на ремонтите на пътната мрежа.

Според него след трагичния инцидент край Своге е започнала познатата порочна практика за прехвърляне на отговорности между различни институции, които се опитват да се измъкнат за

некачествено свършената работа при ремонта. Основното замесено име е на фирма "Трейс груп", която беше в епицентъра и на скандала с ремонта на столичния булевард "Дондуков", припомни Калоян Паргов. Според него досега има информация единствено от медиите за закани на кмета, че ще налага жестокости глоби на фирмите за некачествено

изпълнение. "Не знаем кога и дали изобщо са наложени такива след различните PR-акции, в които кметът Фандъкова толкова решително размахваше пръст", възмути се Паргов. Затова съветниците от БСП настояват кметът да направи пълен отчет и още на първата сесия на ОбС на 13 септември да даде информация по поставените въпроси.

Социалист пита прокуратурата за липсваща общинска собственост

Огнян Стоянов настоява за отговори, свързани с имот на община Горна Оряховица

Юлия КУЛИНСКА

Общинският лидер на БСП в Горна Оряховица Огнян Стоянов, който е и общински съветник, е подал сигнал до прокуратурата с искане за проверка кой е изнесъл всички елементи от отоплителната инсталация на ГУМ, който е собственост на общината. Стоянов настоява за проверка дали има заповед на кмета Добромир Добрев от ГЕРБ за извършване на подобни действия и постъпили ли са средства от сделката в местната хазна. На 7 август граждани съобщили, че два дни по-рано работници са проникнали в

постройката на парното, която се намира от задната страна на ГУМ с излаз на ул. "Сидер войвода". Те демонтирали парния котел, тръби и други елементи от инсталацията, натоварили ги на камион и ги отнесли. Стоянов огледал сградата и установил следи от влизане с взлом. Очевидци разказали как работниците пробвили отвор в стената, откъдето изнасяли железата. Преди това те се опитали да проникнат в съседно помещение, където е котелното на кооперацията на ул. "Патриарх Евтимий" 2, но били спрени от живеещите в блока.

Огнян Стоянов настоява да

се изясни имало ли е противозаконно проникване в сградата и незаконно демонтиране и отнемане на общинско имущество. "Ако е в изпълнение на заповед на кмета, има ли назначена комисия за контрол и какви материали са добити? Как е избрана фирмата изпълнител?", пита Стоянов. Той припомня, че след обявяването на частното дружество "Търговия за бита" ЕООД, ГУМ е върнат като собственост на общината. В края на юни т.г. съветниците разрешават обектът да се приватизира, но забраняват извършването на разпоредителни сделки с дълготрайните активи,

сключването на договор за придобиване на дялово участие, за наем, съвместна дейност, за кредит, за обезпечаване на вземания, както и поемане на ментелни задължения.

"Общинският съвет не е взимал решение, с което упълномощава кметът да се разпорежда с имуществото на ГУМ, още по-малко да се разрушават стени, да се отнема отоплителна инсталация и т.н., което би довело и до намаляване на приватизационната оценка на обекта. Така при продажба ще постъпят по-малко средства и ще бъдат оцетени общинският бюджет и всички граждани на

община Горна Оряховица", категоричен е Стоянов.

Кметът се оправдава, че причината за изнасянето на общинското имущество е заради ремонт и укрепване на паркинга между ГУМ и градския музей, коментира за ДУМА депутатът от "БСП за България" Явор Божанков. По думите му само проверка на прокуратурата може да покаже дали изнесените данни са истина. БСП като опозиция е длъжна да търси истината и да пита местната власт за всичко, към което има съмнения за корупция и нередности, категоричен е Божанков.

Учениците ще имат четири ваканции

Утвърденият окончателен график на учебното време и ваканциите за новата учебна 2018-2019 г. публикуваха от Министерството на образованието. Децата ще имат четири ваканции. Тази година коледната ще продължи 12 дни - от 22 декември до 2 януари 2019 г. включително. Първата почивка за децата през есента ще бъде от 1 до 4 ноември. Междусрочната ваканция ще е само един ден - 5 февруари. През пролетта учениците от I до XI клас ще почиват от 30 март до 7 април включително. За дванадесетокласниците пролетната ваканция ще бъде от 5 до 7 април включително.

Матурите през следващата година остават на същите дати - на 21 май по български език и литература и на 23 май - по предмет по избор. Държавните зрелостни изпити по желание ще се проведат в периода 28-31 май. В сесията август-септември изпитът по български език и

литература ще е на 28 август, вторият задължителен - на 29 август, а изпитите по желание ще са в периода 30 август - 4 септември.

Националните външни оценявания за IV клас ще започнат с изпит по български език и литература на 9 май. На следващия ден ще е по математика, а оценяванията по "Човекът и обществото" и по "Човекът и природата" ще са на 14 и 16 май.

Според утвърдения график седмодокласниците ще положат национално външно оценяване по български език и литература на 17 юни, а по математика - на 19 юни. Подаването на документите за участие в приема за гимназиите ще е от 3 до 5 юли. Резултатите от първото класиране на учениците трябва бъдат обявени до 11 юли, а от второто класиране - до 18 юли. Обявяването на незаетите места след втори етап на класиране ще бъде на 23 юли.

Две седмици преди началото на учебната година книжарници и магазини са заредени с всички учебни помагала

ЧЕСТИТ
70-ГОДИШЕН ЮБИЛЕЙ

на

ЕМИЛИЯ ПЕТРОВА

Председател на ОПО
с. Вискяр, общ. Перник

Уважаема другарко Петрова,

Приемете нашите
най-искрени поздравии
по случай рождения Ви ден!
Възползваме се от приятния
повод, за да Ви пожелаем
здраве и щастие. Продължа-
вайте все така с принцип-
ност да работите за осъщест-
вяването на нашите общи идеи.

НЕКА ДНЕСНИЯТ ДЕН ДА БЪДЕ
СПЕЦИАЛЕН ЗА ВАС И
ВАШЕТО СЕМЕЙСТВО,
ДЕН НА СПОДЕЛЕНА РАДОСТ,
ОБИЧ И ВНИМАНИЕ!

ОблС на БСП В Перник

ОБС на БСП В Перник

Калоян Паргов поиска да се спре гостът на коли го Витоша

Деси ВЕЛЕВА

Лидерът на столичните социалисти и общински съветник в комисията по транспорт в СОС Калоян Паргов поиска да се спре достъпът на коли до Витоша. Според него дотам е по-добре да се стига с автобусни линии на градския транспорт, маршрутките и колела. В момента ограничението за автомобили в парк "Вито-

ша" е от 11 до 14 ч. Коментарът му бе по повод новата експериментална временна линия, която се пуска до Витоша. Тя бе обсъждана и приета вчера на извънредна сесия на транспортната комисия. Автобусът ще върви от 6 септември до края на октомври от НИМ до местността Златните мостове. Линията ще е с номер 163, която в момента върви като допълваща на

63 от бул. "Цар Борис III" до Златните мостове. Автобусите ще се движат в почивни и празнични дни на 30 минути от 7 до 18 ч.

Според Калоян Паргов втора стъпка трябва да е осигуряването на алтернативен транспорт, каквито са лифтовете. Ден по-рано кметът Йорданка Фандъкова заяви, че спрените лифтове трябва или да бъдат възстановени, или събо-

рени за сметка на собствеността. "В противен случай общината ще си влезе в правото и ролята да се погрижи за това, което вече няма да е собственост на приватизаторите", каза Фандъкова. По този повод от "Витоша ски" излязоха със становище, в което се казва, че единствената цел да придобият лифтовете и влеките е тяхната подмяна и модернизация.

ПОСТРАДАЛИТЕ В КВ. „АСПАРУХОВО“ ЗАПОЧВАТ СЪДЕБНА БИТКА

Близки на загинали при наводнението във варненския квартал "Аспарухово" започват съдебна битка срещу институциите. 19 наследници са отправили граждански искове на стойност над 3 милиона лева срещу регионалното министерство, общината и областната администрация във Варна. Потърпевшите са убедени, че за бедствието вина носят институциите, а не само проливният дъжд.

Припомняме, че Апелативният съд окончателно прекрати наказателния процес за трагедията,

при която се удавиха 13 души, а прокуратурата не намери виновни. Причина за инцидента се оказа единствено лошото време. Затова близките на жертвите са завели граждански дела в Софийския градски съд. Това е единствената възможност да докажем това, че има бездействие на институции, каза Михаил Томов, адвокат на потърпевшите. От адвокатската кантора са направили и частна експертиза, чието становище се разминава с това на прокуратурата. "Според документите, които ние имаме и

експертните заключения, се касае за натрупване на обстоятелства, включително и човешки грешки", каза Томов.

Близките на загиналите не са съгласни с констатациите на съда. "Не е само дъждът. Този канал, който в момента е зад мен, ако беше направен, може би нямаше да има това нещо", категоричен е Стефан Ангелов, който е преживял потопа, но е загубил близък. Съдебните битки ще продължат години, а за потърпевшите остава надеждата, че ще получат възмездие.

Само БСП защити болницата в Нова Загора

ГЕРБАДЖИИТЕ РЕШИХА ДА РАЗРЕШАТ ПРИВАТИЗАЦИЯТА НА ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ

Павлета ДАВИДОВА

Идеята на мнозинството в Нова Загора да приватизира местната общинска болница в крайна сметка мина на заседание на Общинския съвет, въпреки възраженията на БСП. Общинарите се запознаха с правния анализ за състоянието на лечебното заведение, информационния меморандум и приватизационната оценка. Мнозинството, доминирано от

ГЕРБ, продължи да настоява, че приватизацията на болницата е наложителна. От БСП за пореден път алармираха, че превръщането ѝ в частна ще повиши цените на услугите, от което ще пострада населението. Социалистите така и не подкрепиха предложението за приватизация. Крайният резултат от възраженията им се изразява в това, че в комисията по продажбата на болницата няма представител на БСП. Ко-

мисията ще бъде оглавена от гербаджията д-р Сергей Радилков, който освен че работи във въпросната болница, е и общински лидер на партията на Бойко Борисов.

Лечебното заведение е оценено на близо 2,8 милиона лева за 14 декара площ и над 6600 кв.м застроена специализирана площ.

За ДУМА общинският съветник от БСП в Нова Загора Димитър Бънов припомни,

че това не са първите опити на БСП да спаси лечебното заведение. Социалистите многократно са се опитвали да убедят колегите си в ОбС да направят необходимите инвестиции в болницата. Настоявали са да се купува нова техника и апаратура, за да може да се увеличат клиничните пътеки, а оттам и болницата да генерира повече приходи. "Наляха се 2 млн. лв. за пътища, по които никои не върви. Ня-

мало обаче пари за болница, от която всички ние имаме нужда", възмути се Бънов. Той съжали, че общината е абдикирала от болницата. Възмутен бе и от отношението на кмета Николай Грозев и съветниците от ГЕРБ, които опитали да обвинят за всичките си несгоди "комунистите".

До края на годината сделката се очаква да приключи, а общината да се отърве от болницата си.

Карловските социалисти пак бранят МБАЛ „Д-р Киро Попов“

За пореден път представителите на БСП в Общинския съвет на Карлово изразиха притесненията си от бездействието на институциите, кмета и общинарите от ГЕРБ по проблемите на МБАЛ „Д-р Киро Попов“. В специална декларация социалистите увериха, че няма да позволят закриването ѝ.

Карловските социалисти смятат, че е необходима промяна в модела за управление на дружеството чрез засилване на контролната функция от Общинския съвет. "Винаги сме работили и работим за това всеки български гражданин да има достъп до здравеопазване, да има последователна държавна политика за държавните и общинските болници, където да се лекуват и хората, които нямат възможност да доплащат в скъпи частни клиники", подчерта председателят на общинарите от БСП и лидер на местните социалисти Манол Манолов.

Повод за декларацията бе продължаващата криза в лечебното заведение, включително и разминаването се на косъм закриване на АГ отделението. От БСП припомнят, че през последните 3 години са внасяли много докладни и питания за болницата, предлагали са и антикризисни мерки. "Тези наши усилия се сблъскаха с едно монолитно мнозинство общински съветници - групите на кмета Кабаиванов, на ГЕРБ, на "Еврором" и част от патриотите - което с демонстративно самочувствие и безхаберие, произтичащо от управленска немоощ, протакаха решаването на проблема. Бойкотираха не само предложенията ни, но и извършеха нередното заседание по темата. Неизпълнението от страна на кмета д-р Кабаиванов на решение на ОбС относно отделението за хемодиализа доведе до финансова загуба на болницата в размер на десетки хиляди лева", обобщиха Манолов.

При откровен провал в управлението на общинско дружество, какъвто е случаят с МБАЛ "Д-р Киро Попов", от управляващите община Карлово се очаква и доблестта да поемат политическа отговорност, призовават социалистите.

32 талантлив деца от Каварна гостуваха в унгарския град Чопак по покана на кмета Тибор Амбруш. Те посетиха Националния парк, Балатонския музей и Музея на лавадулата. Малчуганите представиха традиционни ястия от двете страни. Каварненчетата подариха на кмета на Чопак керамична бутилка, изработена лично от тях. Бе спазена и традицията по засаждането на братско дърво с участието на унгарски и български деца

В Асеновград ще има център за рехабилитация на хора с увреждания

В Асеновград ще бъде разкрит Център за социална рехабилитация и интеграция на хора с увреждания, реши вчера Общинският съвет. Институцията ще започне да функционира от 1 април 2019 г. като държавно делегирана дейност. Идеята е новата услуга да продължи да се реализира по проекта "Социално включване на хора с увреждания в община Асе-

новград и улесняване достъпа им до заетост" - по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси". Проектът приключва в края на 2018 г.

В центъра ще се оказва почасова подкрепа чрез психологически консултации и възстановяване на умения за водене на самостоятелен живот. Ще се изготвят и осъществяват индивидуални програ-

ми за социално включване, в това число и за хора със зависимости. Консултативните дейности ще са насочени към потребителите или техните близки. Ще се извършва и медицинска рехабилитация след назначение от лекар специалист. Центърът ще е с капацитет от 30 места и с 9 души персонал. Годишната му издръжка ще е в размер на 94 500 лв.

ВАП откри градини, които събират такси при отсъствие

В редица общини Върховната административна прокуратура е открила детски градини и ясли, в които се събират такси при отсъствие на детето. Оказва се, че е регламентирано месечно заплащане с два компонента - "постоянна" и такса за присъствен ден. Така за детето се дават пари независимо дали то е посещавало забавката.

Нарушения са открити в София и общините Пловдив, Велинград, Несебър, Стара Загора, Димитровград, Плевен, Ботевград, Хасково, Ловеч, Велико Търново, Созопол, Шабла, Горна Оряховица, Айтос, Горна Малина, Царево, Луковит и други.

Към момента са подадени 33 протеста до административните съдилища. От ВАП извършват проверки по реда на надзора за законност спрямо общински наредби, свързани с определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги.

Установени са 43 наредби, чиито разпоредби противоречат на нормативни актове като Конституцията, Закона за местните данъци и такси, Закона за предучилищното и училищното образование и др. Съгласно ЗМДТ таксата е месечна и се дължи от родители и настойници за ползване на предоставяната от общината услуга.

ЕВРОПА Е ПО-СИЛНА С РУСИЯ

15 събор

8 септември 2018

на приятелите на РУСИЯ

ПОСВЕТЕН на 140-годишнината от края на РУСКО-ТУРСКАТА ОСВОБОДИТЕЛНА ВОЙНА (1877-1878)

БОГАТА ЛИТЕРАТУРНО-МУЗИКАЛНА ПРОГРАМА

язовир КОПРИНКА
край КАЗАНЛЪК

НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ РУСОФИЛИ
КООРДИНАЦИОНЕН СЪВЕТ БЪЛГАРИЯ - РУСИЯ
ОБЩИНА КАЗАНЛЪК

www.rusofili.bg

ДУМА

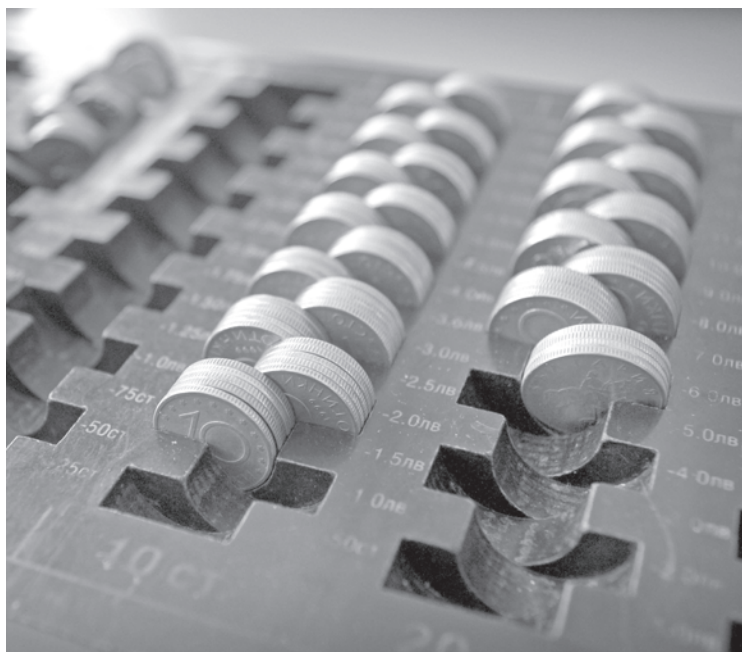
ПЕΤΥΚ 31 АВГУСТ 2018

138 млн. лв. са борchoвете на общините за полугодieto

Просрочените задължения на общините към 30 юни са в размер на 138,2 млн. лв., стана ясно от информация на Министерството на финансите. 131 общини, или 49% от всички, завършват второто тримесечие на годината без просрочени задължения в бюджета.

Сравнено със същия период на миналата година, намаление на просрочените задължения отчитат 102 общини, като общият размер на реализираното от тях намаление е приблизително 36,6 млн. лева. В същото време 44 общини увеличават дълговете си с общо с 16,2 млн. лв. Само пет общини - Генерал Тошево, Ябланица, Разград, Котел, Стралджа, запазват размера на просрочените си задължения без изменение в рамките на последната година, съобщават от финансовото ведомство.

44 МЕСТНИ АДМИНИСТРАЦИИ СА УВЕЛИЧИЛИ ДЪЛГОВЕТЕ СИ ЗА ГОДИНА

В делегираните от държавата дейности просрочените задължения са за 3 млн. лв. и съставляват около 2,4% от размера на просрочените задължения в бюджета.

Общинският дълг и общинските гаранции към 30 юни са за 1347,8 млн. лв., в това число 578,1 млн. лв. вътрешен и 769,7 млн. лв. външен дълг. Дългът на Столична община формира 54,1 на сто от общия размер на дълга. Спрямо края на 2017 г. размерът на общинския дълг и общинските гаранции се увеличава с 85,9 млн. лв., което се дължи на намаление на размера на вътрешните заеми със 17,9 млн. лв. и на увеличение на размера на външните заеми със 103,8 млн. лева.

От началото на 2018 г. министърът на финансите не е съгласувал планове за фи-

нансово оздравяване на общини, съобщиха още от МФ. 13 са общините с финансови затруднения, става ясно от анализа на МФ. 10 общини пък продължават да изпълняват планове за финансово оздравяване, като те са получили безлихвени заеми от държавата на обща стойност близо 28 млн. лв.

“Препоръчително е общините да приемат и изпълняват оздравителни планове при наличие не само на три или повече от показателите в Закона за публичните финанси, но и при индикации за достигане на критичните стойности по един или повече от всички наблюдавани показатели. Така те ще преодолеят и елиминират своевременно риска да нарушат фискалните правила”, посочват още от ведомството на Владислав Горанов.

С 4,7% са поскъпнали заводските цени за година

Производствените цени през юли се увеличават с 4,7% спрямо юли 2017 г., съобщи вчера Националният статистически институт (НСИ). Спрямо предходния месец юни те намаляват с 0,8%.

Сравнението с година по-рано показва, че в преработващата промишленост заводските цени са се вдигнали с 5,2%, в енергетиката - с 3,7%, и в добивната промишленост - с 3,1%.

Най-значителен годишен ръст отчита производството на основни метали - с 5,7%, производството на дървен материал и изделия от него, без мебели - с 5,6%, и обработката на кожи и производството на изделия от обработени кожи без косъм - с 5,3%. Намаление на цените е регистрирано при производството на тютюневи изделия - с 0,6%.

Заводските цени на храните за година нарастват с 0,6%, на напитките - с 1,3%, на лекарствата - с 1,2%.

За месец в добивната промишленост е отчетено поевтиняване с 8,4%, а в преработващата промишленост - с 1%, в енергетиката има повишение с 1,1%.

По-съществен месечен спад на цените в преработващата промишленост се наблюдава при производството на основни метали - със 7,6%, и при производството на мебели - с 0,4%.

Най-голям ръст спрямо юни има при производството на тютюневи изделия - с 1,4%, производството на метални изделия, без машини и оборудване, обработката на кожи и производството на изделия от обработени кожи без косъм и производството на хартия, картон и изделия от хартия и картон - по 0,5%.

БУЛАТОМ:

Трябва гържавна гаранция, за да се строи „Белене”

“Основното, за да има желаещи да финансират АЕЦ „Белене”, е да се определи формата, под която държавата може да подпомогне проекта”, заяви пред БНР изпълнителният секретар на Булатом Станислав Георгиев. Според него броят на желаещите да участват в тръжната процедура за избор на инвеститор за централата ще бъде сведен до минимум, ако в нея няма изискване за държавна помощ за

проекта.

Преди ден министърът на енергетиката Теменужка Петкова заяви, че до началото на следващата 2019 година е реалистично да има избран инвеститор за строежа на АЕЦ „Белене”. Тя се срещна с китайски ядрени експерти, които запознати с основните характеристики на българския сектор.

По думите на Станислав Георгиев има много начини да се получи някаква

форма на държавна гаранция. Той посочи, че признаването или непризнаването на инвестираните до момента средства от българска страна в проекта е дискуссионен въпрос. “Най-вероятно по тази тема ще се изкажат бъдещите участници във втората задача, която трябва да изпълни Министерството на енергетиката, а именно подготовката на тръжната процедура за финансиране”, категоричен е той.

„Мудис” предупреждава за нова финансова криза в САЩ

Дълговете на нефинансовите компании в САЩ могат да станат причина за следващата финансова криза, предупреждава “Мудис аналитикс” в обзор, публикуван през този месец. Главният икономист на “Мудис аналитикс” Марк Занди обръща внимание на плашещата прилика между ипотечните кредити (subprime), които предизвикаха финансовата криза в САЩ през 2007-2008 година, последвалия глобален икономически спад и сегашният пазар на рискови заеми (leveraged loans) и т.нар. облигации боклук (junk bonds).

С Leveraged loans се обозначават заеми, които се дават на и без това задължени нефинансови компании. По правило тези кредити се пре-

доставят при плаващи лихви, обвързани с Libor, което означава, че лихвите растат с ръста на икономиката. Компаниите използват парите за финансиране на сливания и поглъщания, изплащане на дивиденди, изкупуване на собствени акции и рефинансиране на стари задължения. Това е най-сериозната заплаха за сегашния делови цикъл, коментира Занди.

По данни на “Мудис” рисковите заеми са достигнали 1,4 трилиона долара, а заедно с корпоративни облигации “боклук” сумата достига 2,7 трилиона. Според Занди това е близо до нивата на ипотечните кредити от 2008 година, които са достигнали близо 3 трилиона долара и са довели да кризата.

АЛЕКСЕЙ МИЛЕР:

80% ОТ „ТУРСКИ ПОТОК” Е ПОСТРОЕН

Газпром” вече е построил 80 процента от общия маршрут на газопровода “Турски поток”. Съобщението е направил президентът на Газпром Алексей Милер. “Продължава изпълнението на най-важните експортни проекти на Газпром на европейско равнище. Подготвителните работи за полагането на тръбите на газопровода “Северен поток-2” в териториалните води на Германия, в района на Любмин, са в ход. Строителството на газопровода “Турски поток” върви, като по двете линии са положени 1,5 хиляди километра тръби, или около 80 процента от общата дължина на тръбопровода”, е казал Милер, цитиран от ТАСС.

“Газпром” започна строителството на морския участък от газопровода през май миналата година. Той ще премине по дъното на Черно море до турското крайбрежие и ще е с дължина 930 километра. По-нататък ще бъде изградена сухопътната транзитна линия до границата с Турция, която ще е дълга 180 километра. Първата линия ще е предназначена за турския пазар, а втората

Снимка БГНЕС

- за снабдяване с газ на Южна и Югоизточна Европа. Капацитетът на всяка линия е 15,75 милиарда

кубически метра газ годишно. Доставките на газ се планира да започнат в края на 2019 година.

Сиренето с палмово масло ще се продава само опаковано

Разделят имитиращите от истинските млечни продукти на различни щангове

От 14 януари следващата година т.нар имитиращи млечни продукти, в производството на които има вложено палмово масло, ще могат да се продават, само ако са опаковани в индивидуална опаковка и потребителите ще могат да ги намират на специални щангове в магазините. Това стана ясно вчера от думите на д-р Татяна Николова от Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) пред БНР. Както вече стана известно, през юли тази година влязоха в сила новите правила, които задължиха мандрите да произвеждат или само истинско сирене и кашкавал, или само имитиращи продукти. Николова припомни, че имитиращите продукти приличат на кашка-

вал, сирене и масло, но някоя от млечните съставки е заменена с немлечна. От Българската агенция за безопасност на храните съобщиха, че основните промени се отнасят към търговията на имитиращи продукти, съдържащи в състава си мляко. От 14 октомври те вече задължително трябва да се опаковат още на етап производство в предприятието и под тази форма да се предлагат в търговската мрежа на страната на отделни щангове или на обособени места с надпис “Имитиращи продукти”, на които не се предлагат млечни продукти. Произведените имитиращи продукти, съдържащи в състава си мляко, чието етикетиране не отговаря на изисква-

нията, ще могат да се предлагат на пазара до изчерпване на количества до 14 януари. След 14 октомври БАБХ ще започне проверка дали се спазват измененията за продажба на имитиращи продукти, но млечните компании ще ползват междинен период, за да бъдат реализирани вече произведените по старите правила сирена. Проверките дали производството в мандрите е разделено са започнали. Инспекторите следят готовността на обектите за прилагането на новите изисквания към млечните продукти. 256 предприятия произвеждат млечни продукти. До 19 юли възможност за производство на двата вида продукти са имали 63 предприятия. Към настоящия момент имитиращи продукти ще произвеждат само 23 предприятия.

НАП пак предупреждава за фалшиви имейли

Фалшиви имейли за потвърждаване на банкова сметка за възстановяване на данък от името на Националната агенция за приходите (НАП) се разпространяват отново в интернет, предупрежда от данъчната агенция. В електронното писмо се съобщава, че адресатът му трябва да получи обратно известна сума пари от надвнесени данъци и се приканва да последва линк, на който да потвърди своята банкова сметка. Като подател на фалшивото електронно писмо се визуализира електронният адрес на самия получател. От НАП заявяват, че не са изпращали имейли с подобно съдържание до своите клиенти. От приходната агенция са сигнализирали специализираните служби и работят съвместно с тях за издирването на извършителите.

СТАЧКА НА ФЕРИБОТИТЕ ЩЕ ЗАСЕГНЕ ТУРИСТИТЕ В ГЪРЦИЯ

24-часова стачка на моряците в Гърция спира фериботите на 3 септември. Хиляди туристи, сред които и много българи, ще са принудени да останат по островите, събщи БНР. Синдикатът на моряците обяви 24-часова стачка за понеделник 3 септември. Няма да се движат фериботи и товарни кораби. Гръцките моряци и докери настояват за увеличение на заплатите с 5% и мерки срещу безработицата в сектора. Работодателите отказват с аргумент, че в последните 8 години не

са орязвали възнагражденията на работещите в морския транспорт. Стачката засяга поне 200 хиляди пътници, които са резервирали фериботни билети за понеделник. Сред туристите има и много българи, които се намират на гръцките острови. Хиляди туристи по принуда ще останат на островите, ако не успеят до неделя вечерта да се придвижат до летищата. От туристическия сектор се опитаха да преговарят с моряците, но синдикатът не отмени стачката.

БАБХ проверява сигнал за африканска чума по свинете

По сигнал за съмнение за опасната болест африканска чума по свинете експерти от Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) са взели проби от заден двор в провадийското село Тутраканци. Очаква се те да бъдат готови в следващите няколко дни, за което ще бъде изпратена допълнителна информация, съобщиха вчера от БАБХ. Със

заповед на директора на Областната дирекция по безопасност на храните във Варна е наложено временно ограничаване на придвижването и транспорта на свине и продукти от свински произход в 3-километровата зона от района. Това е третият случай със съмнения за африканска чума по свинете, като предишните два сигнала след съответните лабораторни

изследвания показаха отрицателни за чумата резултати. Както вече стана известно, опасната болест застрашително приближава и нашата граница. Преди ден родните санитарни власти взеха и допълнителни мерки срещу болестта. Междувременно бе съобщено, че близо 800 са огнищата на африканска чума в Румъния. Работен документ на Европейската комисия сочи, че африканската чума по свинете може да се разрасне още повече и да засегне над половината от територията на Румъния.

ОБЩИНА БРЕГОВО

СЪОБЩЕНИЕ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА КОНСУЛТАЦИИ ПО ПРЕДВАРИТЕЛЕН ПРОЕКТ НА ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА БРЕГОВО И ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА КЪМ НЕГО

Във връзка с изискванията на нормативната уредба на 29.08.2018 г. е открита процедура за провеждане на консултации по изготвения Предварителен проект на Общ устройствен план (ОУП) на община Брегово, включително и на Доклад за Екологична оценка (ЕО) към него. Възложител на ОУП и на ЕО е Община Брегово с адрес: гр. Брегово, пл. "Централен" №1. Телефонна централа, електронна поща: ob.bregovo@b-trust.org, тел: 0885823157, Лице за контакти: арх. Пламен Станчев – гл. архитект. Общият устройствен план се разработва на основание на чл.105 на ЗУТ и §123, ал.1 от преходните разпоредби към ЗИД на ЗУТ от 2012 г. Органът, отговорен за одобряването на ОУП, е Общински експертен съвет. Органът, отговорен за прилагането на ОУП, е община Брегово. ОУП се финансира от общинския бюджет с финансовата подкрепа на МРРБ, разработва се двузачно и е с прогнозен период на действие 15-20 години. Главната цел на ОУПО е „Да бъде създадена оптимална пространствена и функционална структура на развитие, както и да бъде изградено комплексно устройство на общината в единство на урбанизираните структури със съществуващите природна и антропогенна среда и специфични за община Брегово социално-икономически условия. Да се създаде планова основа за дългосрочно, устойчиво устройство развитие и хармонична жизнена среда на урбанизираните територии и териториите извън тях, обвързани с Общинския план за развитие и подходящи условия за обитаване и реализация на дейности за цялостно социално-икономическо развитие.“ Реализирането на главната цел се предпоставя от постигането на следните цели: ● Създаване на необходимите устройствени условия за реализиране на стратегическите документи по Закона за регионалното развитие; ● Съобразяване на предвижданията на ОУПО с документи за стратегическото планиране на пространственото развитие, а именно: Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г.; ● Създаване на условия за социално-икономическото развитие чрез стимулиране на публично-частното партньорство; ● Осигуряване на условия за опазване околната среда и обектите на културно наследство; ● Развитие на основните функционални системи – “Обитаване”, “Труд”, “Обслужване”, “Отдых”; ● Създаване на ОУПО като инструмент за ползване на финансовите ресурси на оперативните програми, съфинансирани от фондовете на Европейския съюз. Основните задачи на ОУПО произтичат както от нормативната регламентация в ЗУТ и Наредба №8 за съдържанието и обхвата на устройствените планове, така и от съществуващото състояние на общинската територия, нейната структура, функции и начини на земеползване, селищна мрежа, транспортна и инфраструктурна съвръженост и действащи охрани режими по специални закони. Основните задачи, които си е поставил ОУПО, са да

определи: ● общата структура на територията на община Брегово - предмет на плана и преобладаващото предназначение на съставните и структурните ѝ части, местоположението и границите на урбанизираните територии, земеделските територии; горските територии, защитените територии, защитените зони, санитарно-охранителни зони на водоизточници, нарушените територии за възстановяване, водните течения и площи и териториите със специално, с друго или със смесено предназначение; ● общият режим на устройство на всяка от териториите по предходната точка, който включва най-общи цели, мерки и изисквания за тяхното опазване, използване, изграждане и развитие; ● извънурбанизираните територии - изключителна държавна, публична държавна и публична общинска собственост, и режимът на тяхното устройство; ● разположението на мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура и сервитутните им зони на територията на община Брегово и връзките им с териториите на съседните общини и с инфраструктурни мрежи, съоръжения и обекти от национално значение; ● териториите с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия и необходимите превантивни мерки и начин на устройство и защита; ● териториите за активно прилагане на ландшафтно-устройствени мероприятия и естетическо оформяне, в т.ч. териториите за превантивна устройствена защита съгласно чл.10, ал.3 от Закона за устройство на територията; ● територии за специални обекти, свързани с отбраната и сигурността на страната, и прилежащи към тях забранени и сервитутни зони. В обхвата на ОУП попадат следните защитени зони или части от тях: BG0000525 3З „Тимок“, BG0000631 3З „Ново село“, BG0000507 3З „Делейна“ и BG0000339 3З „Раброво“ по Директивата за опазване на природните местообитания, поради което, като приложение към ЕО, е изготвен и доклад за оценка на въздействието на ОУПО върху предметта и целите на опазване в защитените зони. Проектът на ОУП подлежи на задължително обществено обсъждане по реда на чл.127(1) от ЗУТ, като то ще се проведе на 02.10.2018 г. от 11.30 часа в салона на Общинска администрация - Брегово. Общият устройствен план и доклада за Екологичната оценка към него са на разположение на интересувашите се в сградата на Общинска администрация, гр. Брегово, пл. "Централен" №1, в техническа служба всеки работен ден от 9.30 до 17.30 часа, както и на интернет адрес: www.bregovo.net Становища и мнения по ОУП и ЕО могат да се депозират в сградата на община Брегово, в техническата служба или на електронната поща: ob.bregovo@b-trust.org Лице за връзка по провеждане на консултациите: Сашко Димитрашков, тел. 0885823157. Краен срок за провеждане на консултациите и изразяване на становище по ОУП и ЕО е 17.30 часа на 01.10.2018 г.

Снимки БГНЕС

Наводнения от прелял язовир в Мианмар засегнаха 85 села с над 63 000 жители и принудиха правителството, армията и хуманитарни организации да започнат спасителна акция

Вашингтон създава „арабско НАТО“

Администрацията на американския президент Доналд Тръмп, без да привлича внимание, е започнала да създава нов съюз за осигуряване на безопасността, наречен Блискоизточен стратегически альянс (MESA), или неофициално „арабско НАТО“. Това съобщава електронният сайт на специализираното издание „Дифенс нюз“, което се позовава на анонимен представител на Съвета за национална сигурност към Белия дом.

Алиансът, в случай че бъде създаден, ще обедини усилията на Саудитска Арабия, ОАЕ, Кувейт, Катар, Оман, Бахрейн, а също така Египет и Йордания. Целта е този блок да противодейства на тероризма и екстремизма, да подкрепя стабилността в Близкия изток и най-вече да „сдържа иранската агресия в региона“, заявява представителят на Съвета за национална сигурност, цитиран от изданието.

Официално целите на альянса трябва да бъдат обявени на 12-13 октомври

Плановите обаче имат слаби шансове за успех

във Вашингтон на срещата на върха на държавите от Персийския залив, допълва „Дифенс нюз“.

Идеята за създаването на широка коалиция от арабски страни се е зародила още през 2011 г., в началото на така наречената „Арабска пролет“. По-късно Вашингтон се е върнал към нея през 2015 г., но тогавашната администрация на президента Барак Обама е била увлечена от плановете за съкращаване на американското военно присъствие в Близкия изток. Настоящата американска администрация проявява много по-голям интерес към този регион, по тази причина идеята за създаването на „арабско НАТО“ е получила допълнителна подкрепа.

Според експертите, цитирани от изданието, създаването на такъв съюз „на антииранска основа“ има малки шансове за успех, защото не всички от избор-

ните страни, потенциални участници от замисленото от Вашингтон обединение, са „готови да дружат срещу Техеран“. Освен това разногласията между някои арабски държави са толкова силни, че на този етап техният стабилен съюз изглежда малко вероятен. Не е ясно как ще станат съюзници Саудитска Арабия и Обединените арабски емирства с Катар, с когото от 13 месеца са в остър конфликт заради обвинения, че емирството подкрепя тероризма.

Високопоставен ирански източник вече заяви пред Ройтерс, че „под претекста за повече сигурност в Близкия изток американците и техните съюзници в района само повишават напрежението“ и усилията няма да постигнат нищо повече от „задълбочаване на пропагандата между Иран, регионалните му съюзници и подкрепените от САЩ арабски държави“.

Италия иска ротация в приема на мигранти

На неофициалната среща на министрите на отбраната от Европейския съюз Италия ще защити идеята за ротация на европейските пристанища за прием на спасени мигранти в рамките на средиземноморската мисия „София“, като Франция и Испания се очаква да заемат началото на списъка, предаде АФП по данни на министъра на отбраната Елизабета Трента.

„Предложението е за ротация на пристанищата за дебаркиране, така че Италия да не се нагърбва сама с решаването на проблема, а в него да участват и други страни членки. Още повече, че „София“ е мисия на ЕС“, каза Трента.

„Утре топката ще бъде в лагера на ЕС: ако приемат предложението ни, ще покажат, че това е истинска общност от ценности и намерения. Ако откажат, ще отрекат собствените си фундаментални

принципи“, каза тя.

Проблемите, които възникват в Средиземно море със спасените мигранти, са свързани с Дъблинската система, а не с европейската мисия „София“, която трябва да продължи своята работа, отговори германският министър на отбраната Урсула фон дер Лайен при пристигането си във Виена.

„Това е въпрос на доверие и ангажименти. Мисията „София“ не изпитва проблеми, тя работи добре. Проблемът е свързан с Дъблинските споразумения“, посочи министърът. „Този проблем трябва да бъде решен, независимо от съществуването на мисията „София“, която трябва да продължи да работи и занапред“, смята фон дер Лайен.

„София“ стартира през юни 2015 г. след поредица от смъртоносни коработрушения с мигранти и с хиляди жертви сред тях, разбили се в Средиземно море.

Париж не иска да „плаща“ за популистски правителства

Всяка държава в Европейския съюз е „свободна“ да избере правителството, което иска. Франция обаче подкрепя общност, споена чрез „съюз и ценности“. Това са думите, изречени от първия дипломат на Париж Жан-Ив Ле Дриан, който се противопостави на допълнителната финансова помощ за европейските страни, които не спазват „основните принципи“ на Брюксел, пише австрийският национален ежедневник Die Presse. Неговите забележки се отнасят по-специално до членки на ЕС като Полша и Унгария, които са управлявани от десни популисти, поясняват от редакцията.

Всяка държава е „свободна“ да избере

правителството, което иска. Франция обаче е за „съюз и ценности“. Някои правителства в ЕС действат в противоположна насока явно с убеждението, че „изобщо не са обвързани със солидарността в общността“. Ле Дриан упрекна „утилитарния подход“ към Европа, който се прилага преди всичко при „разпределението на парите“.

Ето защо френският външен министър настоява за бързо споразумение с Германия в европейската политика за бежанците, „за да не се оставим темата на популистите“. Това трябва да се случи преди срещата на върха на държавните и правителствените ръководители на ЕС на 20 септември в Залцбург.

КРАТКИ

ООН: Иран спазва условията на ядрената сделка

Иран се придържа към условията на своята ядрена сделка, която е сключена със световни сили, заяви ядреният наблюдател на ООН. Доклад от Международната агенция за ядрена енергетика (МАЯЕ) показва, че Иран продължава да изпълнява ключовите параметри от договора, подписан през 2015 г. В последния доклад на МАЯЕ се казва, че агенцията има достъп до „всички места и локации в Иран, които трябва да посети“.

ЕС може да свали визите за Косово

Комисията на Европейския парламент по гражданските свободи гласува за започване на преговори на Косово със Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия за визова либерализация. Въпросът се очаква да бъде внесен в пленарната зала на Европарламента през октомври на сесията в Страсбург.

Аржентина се договори с МВФ за незабавен кредит

Аржентинското правителство се договори с Международния валутен фонд (МВФ) за незабавно предоставяне на част от кредита във връзка с неблагоприятната икономическа ситуация в страната. Това съобщи президентът на южноамериканската република Маурисио Макри. Според президента „целта на това решение е да се премахне всяка несигурност“, която може да възникне на пазара във връзка със ситуацията в икономиката. От началото на годината аржентинската валута е загубила повече от 45% от стойността си.

НАФТА близо до подписване

„Канада и Съединените щати ще подновят търговските преговори по предстоящия договор на „министерско ниво“ в четвъртък и ще останат до много късно през нощта“, заяви канадският външен министър Кристия Фрийланд, като двете страни изглежда са близо до споразумение. Така споразумението за свободна търговия между САЩ, Канада и Мексико е близо до подписване, тъй като САЩ и Мексико вече постигнаха договореност помежду си.

Експерт на аукционната къща „Сотбис“ показва порцеланова купа, която се смята за едно от най-добрите произведения на китайския порцелан от времето на династията Цин. Очаква се купата да бъде продана за над 25 милиона долара

Брюксел предлага на Лондон „уникално партньорство“

Споразумението на ЕС ще обхваща областите търговия, свободен обмен, конкретни споразумения в сектори от общ интерес и външна политика и сигурност

ЕС подготвя специално предложение към Великобритания за „Брекзит“. Това заяви Мишел Барние, главен преговарящ на Брюксел за „развода“ с кралството, цитиран от световните информационни агенции.

Предложението на Брюксел включвало уникално партньорство след окончателния край на членството на Лондон. Такъв тип отношения досега нямат аналог, подчерта Барние. Това партньорство би се опирало на четири стълба: търговия, амбициозно споразумение за свободен обмен, конкретни споразумения в сектори от общ интерес, като авиацията и вътрешната сигурност, и външна политика и външна сигурност, уточни главният преговарящ на ЕС. Според Барние тези елементи са предварително условие за всякакво бъдещо споразумение. „85% от работата“ с бри-

танците вече е свършена, отбеляза той.

Барние обаче настоя за взаимно уважение в преговорите и спазване на правилата и от двете страни.

Главният преговарящ направи изявлението след срещата си с германския си колега Хайко Маас.

Германският външен министър от своя страна подчерта, че евентуалното споразумение между Брюксел и Лондон при всички положения трябва да гарантира, че няма да има „твърда“ граница между Република Ирландия и британската провинция Северна Ирландия. ЕС и Великобритания изразиха желание да не бъде възстановен граничният контрол на острова поради опасения от политически напрежения. Всяка от двете страни обаче отхвърли досегашните предложения на другата по въпроса.

Британският премиер Тереза Мей, която ръководи и британския преговарящ екип, заяви по-рано, че провалът да се постигне споразумение с Европейския съюз преди Великобритания да излезе от Общността през следващата година, „няма да бъде краят на света“. Коментарът на Мей дойде, след като нейният финансов министър заяви през миналата седмица, че излизане на Обединеното кралство от ЕС без споразумение би навредило на публичните финанси.

Британският премиер повтори предупреждението си, че е по-добре да няма споразумение по „Брекзит“, отколкото Великобритания да излезе от Общността с лошо споразумение.

Междувременно обаче все повече фирми напускат Лондон. Японският технологичен гигант „Панасоник“ обяви, че

ще премести централата си в Европа от Великобритания в Амстердам през октомври, след като „Брекзит“ наближава, съобщават британските медии. Целта е да се избегнат потенциални данъчни проблеми, свързани с решението на Обединеното кралство да излезе от ЕС, посочи изпълнителният директор на „Панасоник“ за Европа Лоран Абади.

С приближаването на март 2019 г., когато е официалната дата за „Брекзит“, редица мултинационални компании заявиха, че планират да преместят работни места от Великобритания.

Няколко японски финансови компании заявиха, че възнамеряват да преместят от Лондон централите си в ЕС. Япония е един от най-големите инвеститори във Великобритания, където повече от 800 японски компании са наели над 100 хил. души.

РУСИЯ ЗАПОЧНА МАЩАБНО УЧЕНИЕ В СРЕДИЗЕМНО МОРЕ

Руското министерство на отбраната коментира, че ще проведе военноморски учения в Средиземно море от 1 до 8 септември, в които ще участват 25 кораба и 30 самолета.

Министерството допълва, че ученията включват провеждане на противовъздушни, анти-подводни и антиминни упражнения. Маневрите са на фона на напрежението между Русия и Запада във връзка с бунтовническия район Идлиб в Сирия, а сирийският президент Башар Асад подготвя офанзива там.

НАТО заявява, че руската флота засилва своето присъствие в Средиземно море поради нарастващото напрежение в Сирия. Русия предоставя важна военна подкрепа на сирийските правителствени сили.

„Няма да спекулираме с намерението на руския флот, но е важно всички действащи лица в региона да се въздържат от влошаване на вече катастрофалната хуманитарна ситуация в Сирия“, коментира говорителят на

НАТО Оана Лунгеску и допълва, че някои от руските кораби са оборудвани с крилати ракети.

Руският външен министър Сергей Лавров в сряда призова Запада да не стои на пътя на „антитерористичната операция“ в сирийската провинция Идлиб, тъй като спекулациите растат, че Дамаск, подкрепен от Русия, планира нападение в държаната от бунтовниците провинция.

„Надявам се, че нашите западни партньори няма да позволят (бунтовнически) провокации да попречат на антитерористичната операция“ в Идлиб, заяви Лавров по време на пресконференция със сирийския му колега Адел ал-Джебеир в Москва.

Междувременно говорителката на руското външно министерство Мария Захарова обяви, че ръководената от САЩ коалиция е разположила близо 380 крилати ракети в региона на Близкия изток и е готова да предприеме нападение срещу цели в Сирия в рамките на следващите 24 часа.

Снимка БГНЕС

Външният министър на Иран Мохамед Джавад Зариф изненадващо посети Турция. От турска страна съобщиха, че са били обсъждани двустранните отношения и ситуацията в Сирия. Очаквано, засегнати са били и санкциите, които САЩ наложили на Турция

Китай се скара на Тръмп заради КНДР

Китай обяви, че забележките и коментарите на САЩ по проблема със Северна Корея са „безотговорни“ и трудни за разбиране, след като американският президент Доналд Тръмп постави под въпрос ролята на Пекин в разрешаването на кризата около разработването на ядрени оръжия от страна на Пхенян, съобщава Ройтерс.

Говорителката на китайското външно министерство направи коментара на редовна пресконференция, добавяйки, че САЩ трябва да се вгледат в себе си, когато срещат трудности по този въпрос. По-рано американският президент заяви, че самият той е оптимистично настроен за хода на процеса, но счита Пекин за пречка. Според него страната пречи на разоръжаването, като оказва натиск.

Междувременно от китайското търговско министерство предупреди САЩ, че предприемането на твърда линия и тормозът Китай да се предаде по отношение на търговията не работят, като в същото време изразиха убеждението си, че проблемите между двете страни могат да бъдат решени само чрез преговори на равнопоставена основа.

Новото гръцко правителство ще обяви приоритетите си

Предстои министър-председателят на Гърция Алексис Ципрас да представи основните приоритети на правителството за периода след излизането на страната от спасителния план, съобщава електронното издание на вестник Kathimerini. Очаква се това да се случи на първото заседание на кабинета след промените в състава му, обявени по-рано тази седмица.

Анализаторите очакват двустепенна стратегия. Тя ще включва стартирането на програма за политики

без досегашните ограничителни мерки за разходите. Стратегията вероятно ще очертае насоките за премиране към кампанията за изборите, които ще се проведат следващата година.

На заседанието на кабинета, което ще се проведе днес, се очаква Ципрас да изясни политическата посока, заради която бяха внесени промените в кабинета.

Това е третата реконструкция в правителството на Ципрас и е първото правителство след подписването

на договора от Преспа, което вероятно ще доведе страната до избори, които трябва редовно да се проведат следващата година през есента.

В реконструираното гръцко правителство, освен премиера Алексис Ципрас, има 52 членове, 39 мъже и 13 жени, но и 13 нови имена. Промени не бяха направени в министерствата на външните работи, на отбраната, на финансите, на труда и социалните грижи за туризма, транспорта и съобщенията, миграционната политика.

ВАСИЛ НИКОЛОВ:

Не противопоставяме родители на учители

Инициативният комитет излиза на протест за повече детски градини и допълнителен персонал, казва председателят му

Интервю на Деси ВЕЛЕВА

■ Г-н Николов, Инициативният комитет за качествена и иновативна образователна система, чийто председател сте вие, организира след няколко дни протест. За какво ще бъде той?

- Излизаме на протест от 10,30 часа на 10 септември пред сградата на общината на ул. "Московска" 33 с няколко искания. Най-важните от тях са построяване на нови детски градини и училища, съобразени с нуждите на всеки квартал, и отстраняване от длъжност Мария Минчева - директор дирекция "Образование" в общината, както и на Ирена Николова, главен експерт в дирекцията. Тази структура е оставила системата да работи безконтролно и търси оправдание за нарушенията. Вместо да се налагат санкции, се стигна до компрометиране на системата и на учителите като цяло. А когато една страна или един град компрометират професиите на учители, на лекари, то те не могат да имат добро развитие и затова ние категорично настояваме за тези кадрови промени.

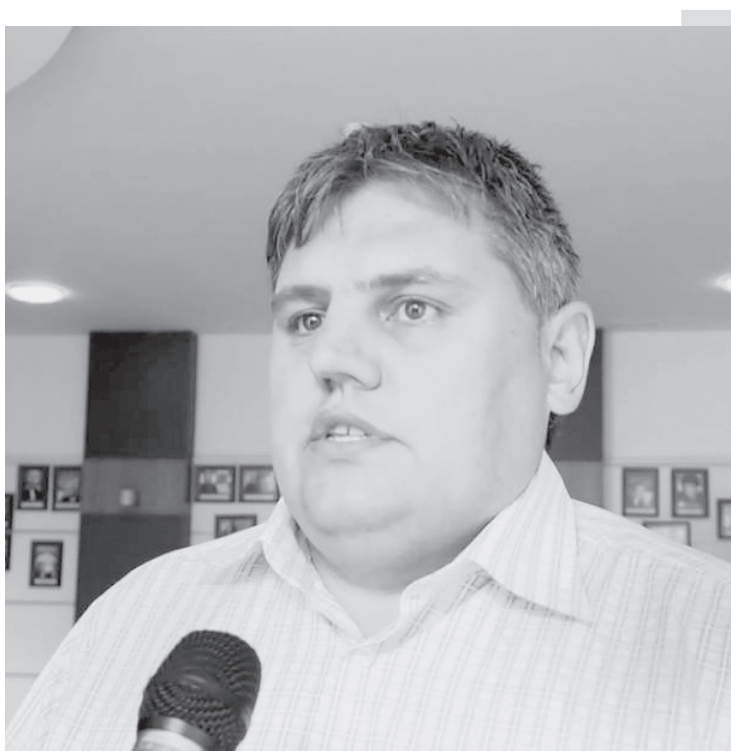
Останалите ни искания са до построяването на необходимия брой детски градини, неприетите деца да бъдат обезщетявани, като им бъдат предоставяни ваучери с размера на единния разходен стандарт. Друго важно искане

ви е много активна в проследяването и предотвратяването именно на нерегламентирания прием в детските градини. Какви са в крайна сметка резултатите от действията ви?

- Сериозен успех е, че по наше настояване приемът на деца с хронични заболявания вече минава през електронната система и директорите на детски заведения вече нямат възможност да вкарват деца "по втория начин". Също така сериозно следим и за нарушаване на законите и нормативната уредба и може да се каже, че директорите ограничиха до минимум нарушенията. Жалкото е, че това е работа, която от дирекция "Образование" би следвало да я вършат, а не ние да регистрираме нарушенията. А те да не предприемат мерки и вместо да санкционират да търсят оправдания на директорите - нарушители.

■ Продължава ли наднорменият прием в забавачките, въпреки заложените от Столичната община ограничения?

- Ако говорим за заложените от общината ограничения, които нарушават донякъде заложените законови ограничения, отговорът е не. Не продължава, защото ние следим и директорите го знаят. Но нима никой не знаеше или не бяха забелязали преди появяването ни, че има такива проблеми? Нима ние показахме за първи път, че има нерегламентиран прием? Ясно е, че

ВАСИЛ НИКОЛОВ е роден в София през 1978 г. Завършил е Техническият университет в София и е инженер по компютърни системи. Работи като програмист. Женен, с две деца. Председател е на Националния инициативен комитет за качествена и иновативна образователна система, както и на Инициативния комитет за подобряване качеството на живот в квартали и села в южната част на Столичната община. Също така е и председател на Инициативния комитет за подобряване на общественя транспорт в с. Влагая и кв. "Княжево".

ки е известно, синдикатите от десетки години не правят нищо. В повечето случаи имитират дейност, за да оправдаят събирания членски внос. Така е и в случая.

Ние искаме да се намали броят на децата в група, за да им е по-лесно на учителите и да работят в нормална среда. Искаме

нас! Но нас това не ни притеснява, защото все повече директори и учители ни подкрепят, виждайки кой прави нещо реално за тях. Дори неведнъж сме призовавали учителите да излязат с искания или предложения и ние ще ги подкрепим. Ние сме зад тях защото, което е добро за учителите, е добро и за нашите деца. Когато един учител се чувства спокоен в приятна и спокойна среда, то това е добре и за децата ни. Когато средата е спокойна и здравословна за учителите, тя е такава и за учениците и затова за разлика от синдикатите ние реално ги подкрепяме, а не имитираме подкрепа. Затова и ги призоваваме да се включат и те в протеста, защото този протест е в полза, както на децата ни, така и на учителите.

■ Въпреки че основната ви дейност е свързана с детските градини, какво мислите за приема в първи клас, който също среща много критики. Къде е същината на проблема в този случай?

- Неслучайно сред исканията на протеста са строеж на нови училища и разработване на електронна система за прием в първи клас. Докато приемът не се урегулира, така че да е прозрачен, справедлив за всички и с равен достъп, със справедливи за всички правила, роди-

телите масово ще недоволстват.

■ Работите за създаване на "иновативна" образователна система. Не смятате ли, че образованието има нужда първо от "нормализиране", а едва след това да се стремим към иновации?

- Иновациите не е нужно да се търсят. По-скоро трябва да се прилагат. Но така зададен от вас, въпросът, за съжаление, е много на място, тъй като колкото и да се разви досега нашата организация, огромен ресурс отива за работа срещу пороците на системата. Нямаме възможност да работим в посока развитие и прилагане на иновативното образование. Но както вие се изразихте, "нормализирането" на системата също е един вид иновация за страната ни като цяло. Все пак нещата тръгнаха и промените, макар и много трудно приемани, вече са факт и трудно биха могли да бъдат спрени вече.

■ Бяхте обвинени от кмета Йорданка Фандъкова в политическа атака при обявяването на протеста ви.

- Много важно нещо, което искам да отбележа от името на Националния инициативен комитет за качествена и иновативна образователна система е, че не е политизирана организация, не симпатизира на нито една политическа сила, никога не е била и няма да бъде политически пристрастна. Нашата гражданска инициатива не се спонсорира от партии, не получава субсидии и е изцяло на самоиздръжка от своите членове. Досега не сме участвали в протести като "ДанчеСлез", антиправителствени и други политически мероприятия, които нямат отношение към работата ни. Такива твърдения са нелеп опит за опетняване доброто име на организацията ни. За нас като гражданска обществена организация не е важно коя политическа партия управлява, стига управлението да бъде прозрачно, открито и с участието на гражданите. Затова и протестът ни не е срещу Столичната община, а е с настояване за сътрудничество и за реални действия от нейна страна. Независимо от политическата сила, която стои начело на държавата или общината, следва да е налице убеждението, че гражданите участват активно в управлението, а не гражданското общество да бъде възприемано като враг.

Когато средата е спокойна и здравословна за учителите, тя е такава и за учениците

е да бъдат решени проблемите с електронната система за кандидатстване в детски градини и създаване на такава за прием в първи клас.

И последното ни искане е свързано с това, че в момента има групи с приети деца над разрешения максимум и настояването ни е в тях да бъдат отпуснати средства за назначаването на още един помощник-учител във всяка такава група.

■ През последната година организацията

всички са знаели, но е било по-лесно, вместо да се извади проблемът и да се работи по него, той да се покрива и да се правим, че го няма. Е това вече няма как да стане - нищоправенето приключи.

■ Обвиняват ви, че противопоставяте родители на директори и учители. Как ще коментирате това?

- Това обвинение е една огромна манипулация, която е следствие действията на синдикатите, тъй като, както на всички

ранно пенсиониране за тях. Искаме драстично увеличение на заплатите, а синдикатите, вместо да подкрепят тези искания, се опитват да настройват учителите и директори срещу родителите, за да имитират някакво действие. Дори стигнаха дотам да обявят, че готвят стачка срещу нас, което е смешно. Те не излязоха години наред, за да протестират за безобразните условия на труд на учителите, които съсипват и здравето и нервите им, а сега ще стачкуват срещу

ДУМА

ПЕΤΥК 31 АВГУСТ 2018

ДА НЕ ПОГРЕБВАМЕ ИСТОРИЯТА

Трима пловдивски архитекти оспорват решение на Общинския съвет в Пловдив

Пенка КАЛИНКОВА

Трима пловдивски архитекти - Стефка Керелова - Василева, Антоа-

нета Топалова и Иванка Маркова, са внесли жалба в Административния съд против решение № 310 на Пловдивския общински съвет. С него се дава съгласие да се отреди парцелът под сградата на площад Централен №1, бивш партиен дом, сега заета от служби на държавната и общинска администрация за построяване на сграда - център на музикално-сценично изкуство, така наречения Дом на пловдивска-

та опера. В предишни публикации ДУМА писа за това решение, което ще доведе до бутане на здрава сграда, архитектурно постижение за времето си.

В качеството си на граждани и архитекти в законовия 14-дневен срок трите архитекти възразяват срещу решението, което засяга, както пишат, "нашите граждански права, професионални свободи, морал и дисциплинарни отговорности. Така, как-

то един лекар в изпълнение на Хипократовата клетва е длъжен да лекува своя пациент и да не му вреди, така и архитектът е морално отговорен да спаси от смърт едно живо архитектурно решение..." Между основните аргументи и основания против са тези, че имотът не е идентифициран съгласно изискванията на Закона за кадастъра и имотния регистър, не съответства на разпоредбите на Закона за

устройството на територията, както и на разпоредбите на ЗМСМА. Поставя се под въпрос собствеността - дали е общинска или държавна. Проучването показва противоречия в публичните електронни регистри за собственост. Не за първи път се случва в подобни случаи изведнъж да се окаже, че не е ясно чия е собствеността.

Във финала на своята молба/опровержение на решението на Обс-

Пловдив трите известни пловдивски архитекти пишат: "Архитектурата няма вина за действията на политиките и не бива да бъде наказвана заради отречен политически строй или изстрадан възродителен процес. Ще носим голяма вина и срам пред съзидателното поколение, ако безразсъдно дадем живот на сграда за операта в Пловдив, като принесем в жертва една жива паметна сграда и погребем Историята."

ПАК ЗА КЪРВАВИТЕ ПЪТИЩА

Хаосът по улиците и пътищата продължава и се задълбочава. Жертвите и осакатяванията са всекидневие. Разни експерти и специалисти не спират безплодните си коментари по темата "Безопасност на движението". Депутатите многократно изменят Закона за движението по пътищата. Залагат на завишени глоби и други, подлежащи на тълкуване, наказания. От всичко това ефект няма. Няма, защото контролът е слаб и неефективен. В България има над 3 милиона коли и около 3 хиляди автоконтрольори. Коментарът е излишен...

С риск да бъде обвинен в носталгия по миналото, ще се върна в онова време. Времето, в което имаше относително правилно разпределение на благата. Имаше по-добър ред и сигурност.

Контролът по безопасността на движението беше добре организиран. Всички униформени служители имаха право да вземат отношение по пътните нарушения. Имаше нещатни служители по КАТ, по криминална и по стопанска престъпност. Те бяха с права и задължения като щатните, без да получават заплати. Имаша право да ползват медицинските и почивни заведения на МВР. Имаше доброволни отряди, част от тях специализирани по контрола на движението. Всички те работеха по график с униформените, а по-

Христо В. ХРИСТОВ - Референта

някога и самостоятелно. Освен съставените актове за нарушения се налагаха и глоби по карнетка до 5 лева.

И да кажа курioзен случай: бях нещатен служител по КАТ към РУ на МВР - Етрополе. Един ден ме спира районният прокурор Попов. Знаех, че е прокурор, но лично не се познавахме. "Момче, ти снощи защо не спря този автомобил, който се движеше срещу забранителния знак? Аз съм те наблюдавал, ти друг път реагираш". Извиних се, че не съм го видял. Но въпросът е друг - има ли сега такива прокурори?

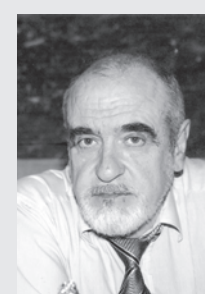
Според мен, ако искаме да настигнем относително някакъв ред в движението и сигурността, нека се върне старият ред. Да се върнат правата на униформените полици за контрол на движени-

ето, те са отнети противоправно. Да се върнат нещатните служители. Полицията трябва да бъде полиция, докато може да се движи. Има толкова пенсионирани полици, военни и добросъвестни граждани, които могат да бъдат привлечени със съответните права в полза на обществото. Това е ресурс, който абсолютно може да тушира престъпността в населените места.

Ако тези хора, овластени, станат със светлоотразителните жилетки до пешеходните пътеки и пред училищата, ще се съобразяват ли водачите? Освен това в населените места униформените почти ги няма. Несъобразената скорост, незначителна на знак №36, неправилно спиране са практика. Тези хора ще знаят рецидивистите и водачите без книжка. Нека униформените бъдат изтеглени по централните пътища и магистралите, където пък превишената скорост е практика.

Големите глоби не са догма. Нарушителите са по-често тези, които имат финансови възможности. Ефект ще има, когато се отнеме свидетелството за правоуправление дори завинаги. Човешкият живот е над всичко. Сега над всичко поставяме гражданското общество. А какво значи гражданско общество? Взаимно уважение и взаимен контрол. Имаме ли го?

Ето го Виновника...

Лозан ТАКЕВ

Защо още търсите виновника за бедите, които ни сполетяват трето десетилетие? Всичко е толкова прозрачно и доказуемо. Тодор Живков е виновен за катастрофите в България. Вече 29 години не си мърда пръста да оправи схемите, правителствата, кражбите, вотовете. И 29 години сме държава с убийци по непредпазливост, с неизвестни извършители на престъпления, с наводнения, пожари, взривни фойерверки, с "Шайки", едно, две и т.н. Двадесет и девет години Тодор Живков носи вина за всичко, което става даже с престъплението "Купуване и продаване на гласове", ако щете.

Не е ли виновен Тато за Боко? Та нали той беше телеохраняван от момчето от "Ипон". Я си припомнете снимката с младия бодигард! Тато да си поеме вината веднъж завинаги за асфалта, за пътищата, за отказите за ремонта на пътя край Своге, за язовирите, за мостовите и виедруките, които тридесет години не ремонтира вече, за "Олимпик", за Търговския регистър...

Тодор Живков е виновен и за моста в Генуа, а нищо чудно за моста да има вина и Путин най-вече, както и за одата на Орлин Орлинов преди години... Не дай си боже и у нас да падне някой мост от времето на социализма! Ами Тодор Живков какво прави в последните тридесет години? Нищо за сигурността ни, нищо за социалната несправедливост, нищо за социалното неравенство...

Тодор Живков е виновен и за трите управления на Борисов, които непрекъснато стават все по-стабилни и рентабилни. Защото рентата за хората около ГЕРБ е очевидна. Там, ако министърът е сбъркал, вината отнася заместник-министърът, а ако заместник-министърът е набеден за виновен, отнася го директор, началник, обикновен служител, шафнер, водач на МПС или даже някой клошар, който пали примерно паметниците на културата у нас...

Така че не се хабете да търсите вината нито в президента, нито в баща му за бедите, които ни съпътстват по време на демокрацията и промените. Ами промените веднъж завинаги тезата си за вината и виновните, за оставките, за ЧЕЗ, за шуробаджанацината, за Шумгейт, за Кумгейт, за всеки гейт, та даже и за Истанбулската конвенция...

Той, Човекът от Народа, е виновен за моята най-нова ода. И спете спокойно, вокали и бек вокали, ментори и депутати от управляващите! Спокойно винете когото си щете, господа Тома Неверни Биковци, Спас Гърневци, Митоди Андреевци, Антон Тодоровци, Георги Марковци и всички придатци на комунистите - второ качество (определението е на вашия Митоди Андреев). Виновен е Тодор Живков. И той няма да възрази... Убеден съм. Ха-ха-ха...

Неделник

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ

ПЕТАК
31 АВГУСТ 2018

ДУМА

ТАЛАНТИ И ПОКЛОННИЦИ

Неувяхващата слава на Хъмфри Богарт

Определян за най-великия актьор на всички времена и за филмова легенда, той твърди, че няма друго задължение към публиката освен да ѝ даде прекрасно изпълнение

Иван БЕЛОВСКИ

И шейсет години след смъртта му американският киноактьор Хъмфри Богарт остава един рядко срещан феномен във филмовия свят. Герой или прототип, неговият миг не залязва.

Хъмфри Дъфорест Богарт е роден на Коледа, 25 декември, през далечната 1899 г. в Ню Йорк. Имал е бурни младини - гонят го от всички училища, въпреки че произлиза от добро семейство. Баща му е хирург, но не може да му осигури охотен живот.

Шестнайсетгодишен, бъде-

гора, специално написана за него от Робърт Шерууд, поставена на Бродуей. Арчи Майо прави филм по нея с главни изпълнители Лесли Хауард и Бет Дейвис.

Хъмфри Богарт изпълнява ролята на Дък Манти - лош, циничен младеж. Роля, която никога вече няма да може да изостави в кариерата си. С това свое великолепно изпълнение Богарт направи смайва и... смазва холивудските светилина и се налага в Меката на киното ударно, изведнъж, сякаш без никакви трудности.

отколкото изправен на краката си. Главните ми проблеми бяха да търся нови начини да хриптя и да плюя кръв. Въпреки всичко мога да кажа нещо в своя полза: измислях и експериментирах няколко нови начина да се хващам за корема. Някои от тях се използват и днес...

През 1942 г. настъпва обрат и Хъмфри Богарт... се слива със собствения си мит, благодарение на Джон Хюстън. До този момент изявен сценарист, Хюстън успява да реализира своя първи филм "Малтийският сокол" по романа на Дашиъл Хамет. В него Богарт изпълнява ролята на Сам Спейд - безскрупулен, двуличен, зъл и въпреки това джентълмен по своему.

В кадър от филма, преди да предаде на полицията Мери Астър, той я целува силно, страстно, което учудва, но този реализъм е печеливш и Сам не е човекът, когото мразят. Внушението е силно и на зрителя едва ли не му се прииска да бъде предаден по такъв начин в подобна ситуация.

На публиката Хъмфри Богарт е дал толкова много от себе си, че тя остава завинаги спечелена от него. В един от най-известните си филми - "Казабланка", той се преобразява неочаквано в романтичен герой. Носталгичен авантюрист, който не обича разнежващите мелодии за пиано. Приятелите на актьора твърдят, че това е неговото истинско лице - нежен, меланхоличен, затворен в себе си, преливащ от симпатия към другите.

"Нямам никакво друго задължение към публиката освен това да ѝ дам добро, отлич-

Хъмфри Богарт - стръмният човек

но изпълнение. Тя плаща за това..." - споменава Богарт преди много години.

Трябва да се отбележи още, че той определено презира "индустриалното" кино на Холивуд и заявява:

"Киноиндустрията се самоизмъчва. Би ли могла фирмата "Дженеръл Мотърс" например преднамерено да произвежда по някой лош модел кола? Но на Холивуд му липсва кураж. Смятам, че Холивуд няма достатъчно смелост..."

Хъмфри Богарт е един от първите американски актьори,

времена. Списанието "Енъртейнмънт Уийкли" го нарича филмова легенда.

На 14 януари 1957 г. Хъмфри Богарт умира, покосен от рак. По повод смъртта му Лорън Бакол, неговата съпруга, която го подкрепя с любов до последния му дъх, пише:

"Той беше мъж, който ми даде възможност да преживея смъртта му, който ме направи способна да играя заедно с него докрай играта на живота. Винаги казваше, че не желае да бъде оплакван, когато умре... Той искаше близките му при-

С Лорън Бакол

ният актьор се записва във военноморския флот на САЩ и участва във военни действия. Парче от бомба разкъсва горната му устна, от което през целия си живот има говорен дефект и получава тик, изразяващ се в неволно движение на ръката, минаваща през лицето - като че ли прогонва несъществуващо зло.

След уволнението от армията Хъмфри Богарт започва да играе в театъра, където го смятат за добър или лош актьор - според настроението на критиците. През 1930 г. той открива своето очарование и призванието си в седмото изкуство - киното, и се оставя да бъде... разкъсван от него през целия си живот.

Подписва договор с компанията "Колумбия" и участва в няколко филма под режисурата на Джон Форд и Раул Уолш, но без голям успех. През 1934 г. играе в пиесата "Вкаменената

Филмовата компания "Уорнър бродърс" разчита само на него и се кълне само в него. Хъмфри Богарт играе за компанията на братята Уорнър в много филми, между които са прочутите "Хлапето от Оклахома", "Ангелите с мръсни лица" и др. Ето какво казва за себе си през далечната 1940 г. големият актьор:

"В първите трийсет и четири филма бях разстрелян дванайсет пъти, сложен на електрически стол или обесен също толкова пъти и бяха от затвора девет пъти. Колко пъти трябваше да повтарям сцени от филма "Стремежът"! Играех повече паднал на земята в гърчове,

На партия шах с Чарлз Бойер между дублите на филма "Таен агент" - 1945 г. До него - Лорън Бакол

който открито се обявява против маккартизма, завладял Холивуд в края на 40-те години на миналия век.

През 1951 г. Богарт получава "Оскар" за най-добра мъжка роля във филма "Африканската кралица". Американският филмов институт го определя за най-великия актьор на всички

ятели да вдигнат чаши за него и да бъдат усмихнати. И те направи това..."

Двадесет и две години блестяща актьорска дейност в Холивуд и участието в над 70 филмови продукции категорично обясняват неувяхващата слава на знаменития Хъмфри Богарт...

Морските фарове - по

За моряка фарът е пътеводна звезда. И надежда за скорошно завръщане у дома.

От векове фаровете удържат на урагани и бури, а светлината им показва на корабите пътя до безопасното пристанище. Независимо от напредъка на технологиите, от модерните навигации, те - маяците, са на своя пост. Не хвърлят спасителни пояси, не порят вълните, не навлизат в морето и не се гмуркат в дълбините. Просто стоят - понякога насред нищото, друг път на най-опасната скала. И светят. За да покажат Пътя към дома.

Всеки маяк има уникална история. Сигурно най-старият действащ фар, който се намира на брега на Испания, край съвременния град Ла Коруня, построен от древните римляни около 100 г. от н. е., помни твърде много. Но мълчи. Нарича се кулата на Херкулес и е висок 41 м. Той е истински фар, макар че едно време са съществували и лъже-фарове, които са прилъгвали моряците. Насочвали ги към рифовете, за да може пирати да ги ограбят. Тези недоразумения на човешкия зъл гений обаче са забравени.

И макар че от незапомнени времена моряците са разчитали на звездите и на движението на планетите, за да се ориентират сред водната шир, най-търсеният знак от тях са били светлинните сигнали, излъчвани от брега. Някога хората палели огньове, които помагали на мореплавателите, за да избег-

нат подводните рифове и пясъчните плитчини.

Историята на морските фарове започва преди повече от 2200 години, когато Зострат по заповед на Птолемей Филаделфийски издига

знаменития Александрийски фар

Хиляди пристигат, за да видят постройката - едно от чудесата на древния свят. Тя била издигната в северната част на остров Фарос, от което название е произлязла и думата фар. Висока 120 м, кулата изглеждала непоклатима и вечна. На последния, трети етаж, се намирал фенерът на фара. Там в каменно огнище ден и нощ горял огромен огън. Оригинална система от метални огледала концентрирала светлината на огъня в мощен лъч. А според летописците той бил толкова силен, че по време на война можел да подпали платната на неприятелските кораби.

Зострат бил предвидил наистина всичко - и великолепието, и блясък, и практичност. Върху купола на фара се извисявала 8-метрова статуя на бог Посейдон, която трябвало да закрила кулата от зли сили. Основите на фара били изградени от каменни блокове, споени с разтопено олово, пред които природните стихии трябвало да отстъпят.

Удивителността на постройката родила тайнствени истории. Казват, че колкото камъка

Величествените пазачи на хората от стихии те са прежи

Ина МИХАЙЛОВА

били вградени, толкова легенди били създадени. И така злонамерен ясновидец разкрил, че под основите на фара лежи огромно съкровище. Алчността и глупостта довели до разрушаването на половината кула, а през XIV в. земетресение до разрушило останките от знаменития фар.

Минали векове, океаните били кръстосани от смели мореплаватели и откриватели. Земята била обиколена. И по крайбрежията на различни страни започнали да се издигат фарове, чиито светлини трябвало да осигурят безопасна навигация на смелите мъже. Строителите изграждали постройки, а стихии те понякога отнасяли част от тях. Огънят също си казвал думата. Но битката между човека и природата продължавала. Огньовете били заменени с фенери с лоени свещи, с лампи с фитили, с петролни горелки, но лъчът надежда не спирал да озарява пътя на моряците.

И така през 1885 г. в пристана на Плимът влязъл руски кораб и донесъл новината, че на Одеския фар за първи път е въведено електрическо осветление. Колелото на прогреса се завъртяло - ацетиленовите лампи сменили петролните, лампите с нажежена жичка изместили дъговите, а след това се появили и неоновите тръби.

Всеки фар има "свои" светлинни сигнали. "Мигането" през определени интервали на лъча,

както и неговите цветове бележат спецификата му. Цветът на лъча е бял, зелен или червен. А цветът на морето - синият, е пренебрегнат? Не, просто синята светлина има свойството да се пречупва силно през капчиците вода, от които се състои мъглата. Синият светлинен сноп се разсейва много бързо, а това намалява неговата далечина на действие. При ясно време светлините на фаровете се виждат от 30-40 км, но в мъгли и бури те са безпомощни.

Необичайна катастрофа

През 1907-а станала една от най-необичайните морски катастрофи - сблъскали се кораб и фар. Времето било много лошо, тежки мъгли затискали Бристолския залив. Корабите бавно се разминавали. Сигналните им сирени глухо виели. Два малки влекача предпазливо напредвали към пристанището, а на въжетата зад тях се поклащали четириимачтовият кораб "Жаклин". Точно в средата на залива върху няколко скали се издига фарът Вулф Рок. Единият от влекачите внимателно заобиколил фара от лявата страна, а другият - от дясната. Неочакван удар разтърсил кулата. Уплашените пазачи на фара изтичали навън и видели пред себе си кораб, останал без носовата си част. След тази случка фарът се сдобил със сирени и камбани.

А звуковите сигнали станали популярни след изработването

на първите електрически сирени. В лошо време обаче, когато вятърът вие, и това не помагало. По тази причина на опасните места поставили подводни сигнализационни уредби. Под водата звукът се разпространява много по-бързо и на по-голямо разстояние.

Наложила се и практиката на места, на които е невъзможно да се изградят фарове, да се поставят подводни сигнални съоръжения. И специални съдове, наречени плаващи фарове. Това са корабчета, които са закотвени постоянно в опасния район и изпращат нощем предупреждаващи светлини.

А радиото почти от рождения си ден намира приложение

Останки от основите на Александрийския фар се пазят и до наши дни, но за археолозите са съвсем недостъпни поради факта, че са вградени в средновековна крепост, сега египетско военно укрепление

Вторият международен литературен фестивал Европейски съюз - Китай се проведе в Шанхай. Европа бе представена от 11 държави - България, Естония, Латвия, Чешката република, Словения, Унгария, Франция, Германия, Испания, Португалия и Ирландия. Ярво се открояваха имената на световноизвестни автори като Жозе Луиш Пейшоту (Португалия), Алеш Шегер (Словения), Кристиан Шмид (Германия), Коломб Шнек (Франция), Ноеми Ласло (Унгария). На фона на спиращите дъха небостъргачи (Шанхай е китайският Ню Йорк), лотосите, азалиите и цъфналите бели магнолии европейските и китайските колеги успяха да представят своите творби и идеи пред многобройна, задълбочена и приятелска аудитория. В основна тема на дискусията се превърна съвременното господство на постмодернизма и кризата в литературата. Бях силно впечатлен от сериозното и проникновено отношение на китайските писатели и читатели към литературата, тънко им познавачество на образците на европейското литературно творчество. Присъстваха и множество професори, преподаватели и студенти. Споделих моята теза за несъстоятелността на "бързата литература". Сравних я с бързата любов и бързата храна, известни със своята нетрайност и скорошна преходност и ползващи се със съмнителна репутация. Заявих пред китайските меди и публика, че предпочитам да чета Мо Йен вместо Паулу Коелю. Това се прие с възторг от китайска страна. И най-хубавото беше, че европейските ми колеги, вместо да ме критикуват за тази теза, както очаквах, ме подкрепиха напълно. Споделиха, че и на тях им е омръзнало шепа хора да определят ценностите в литературата и да се опитват да диктуват естетически псевдозакони, по този начин смазвайки най-прекрасната сърцевина на словото - свободата!

В същия дух протече и дискусията в град Суджоу. Това е китайската Венеция, с поетични градини, красиви канали, където лодкарите пеят древни песни и човек усеща кръговрата на историята, на битието и се смирява, прегръща Вселената. По този повод, спомних си една фраза на Бернардо Бертолучи: "В Китай забравих терзанията си на европейски интелектуалец." А модерната част на Суджоу прилича много на Чикаго: небостъргачи, гигантски зали за изкуства, спорт, наука, конференции, библиотеки, изложени... Единият от многото молове, в който ни заведоха, беше поне шест пъти по-голям от НДК... А от него се откриваше гледка към необятно езеро с остров и на острова - древна пагода, всичко това на фона на гигантския небостъргач, наречен "Вратата към Изтока". Несравними мащаби... И в същото време има едно-единичко нещо на този свят, което примирява мащабите, сприятелява хората и им дава универсални ценности - и това е изкуст-

Тя е пример за разумно, справедливо и
благоденстващо общество, в което
Човекът живее и твори

Светослав
НАХУМ

вото. Там, за щастие, няма теглилки, кантари, фотофиниши и гигабайти. Там е чистият порив, красотата на словото, нотата, баграта, които правят хората братя. Там е радостта на Бетовен. И затова се почувствах толкова щастлив и окрилен в Китай. Нашите колеги там имат задълбочено познание и вещо отношение както към класическата, така и към съвременната литература. Те не могат да бъдат лесно измамени и подлъгани. Техният критически ум преценява стойностите, търси дълбочина, искреност, убедителност и добросъвестност в литературата. Авторът-мощник не е добре дошъл за китайската интелигенция и, слава Богу. Надявам се, че скоро и българската публика ще се научи да го разпознава. Но за това е необходимата свобода за читателя, необходимата свобода за медиите. Къде са?

Китайският писател като цяло не е маргинализиран, не е принуден да се чувства като долен пласт на социалната картина. Напротив, държавата и общините се грижат за своите автори и не ги оставят да бъдат пренебрегнати нито в битов, нито в духовен план. Творческата изява и стимулация са осигурени. Понеже, както са казали онези протестиращи жени-

работнички в края на 19 век в Чикаго (откъдето тръгва традицията за 8 март), "Искаме хляб, но и рози!" Писателят е нежно и крехко същество, което живее с честотите на своето време. Когато честотите мутират и се деформират, писателят се погубва. Ние тук в България знаем как и защо се случва това.

Великолепието на Шанхай и Суджоу се съчета с великолепието на духа. Това беше фестивал на многообразието, на литературния обмен между Европа и Китай, в търсене на ново развитие и разширяване на културното пространство. Видях с очите си, че Европа има много ясна, дългосрочна и стратегически издържана инициатива за задълбочаване на сътрудничеството си с КНР във всички области. Това е шанс и за България, и за нейните писатели и интелектуалци.

Върнах се от Шанхай, обгърнат от заревото на надеждата. Вече всички си задават въпроса: кой е Пътят? Китайското ръководство съумя да изгради нова визия и цялостна успешна философия. Без да руши, Китай стъпи на пътя на градежа. Китайската държава създаде икономически растеж. Фактите говорят сами: огромни мегапроекти в инфраструктурата, ВиК сектора, информационните технологии, строителството, транспорта, комуникациите, банкирането, финансов пазар и т.н. Най-важното, според мен, е че в Китай не се допусна духовно падение и оскотяване на народа. Китай поддържа отлична система на образование и достъпно здравео-

пазване. Китайската държава се грижи за културата на нацията, за интелигенцията, поддържат се издателства, списания, творчески фондове. Китай не остави цвета на своята нация да умира в мизерия - материална и духовна. Китайското ръководство издигна принципа за "Нов свят на справедливост и солидарност". Това на практика означава нов тип социален хуманизъм, основан на прагматиката при съчетаването на комбинирани икономически подходи. Кадърният човек в Китай бива оставен да се развива и бива издиган; на учения се осигурява логистично поле и експериментална лаборатория; на твореца се предоставя аудитория, престиж и трибуна. С една дума, кадърният човек в Китай няма нужда да се лута в дивото пространство на стотици ненужни и корумпирани политически партии, не му се налага да става жертва на развратени медиите, притежавани от бандитски формирования. Основен мотив на Китай е развитието, здравата логика, икономическата предприемчивост, съчетана със социална справедливост. С този си модел Китай става притегателен и атрактивен център. Не само външните инвестиции растат, но има и нещо друго: самата философия на китайското общество се превръща в алтернатива на глобалния див либерализъм, основан на закона на джунглата. Ако Китай успее, ще успее и светът. Ако Китай създаде един нов Двадесет и първи век, то той ще е най-после светла страница в историята на разума. Китай се превръща в пример за цели народи и нации.

Българският и китайският народи си приличат по това, че са народи-поети. Нито българите, нито китайците в историята си са били агресори, окупатори, конквистадори, колонизатори или робовладелци. Това са трудолюбиви и умерени народи, характеризиращи се с творчески дух, вкус към градежа, семейството, приятелите, националната и международната култура. Те са знаещи, любознателни, начетени и умни. Когато имат късмета да попаднат под мъдро и достойно управление, те правят бързи крачки и дават огромен вклад в съкровищницата на човешката история. За нас, българите, и за мислещите и напредничави хора по света Китай вече се явява като една нова надежда: пример, че е възможно разумно, справедливо и благоденстващо общество, в което Човекът не просто оцелява, а СЪЩЕСТВУВА и ТВОРИ пълноценно, с достойнство, със спокойно сърце, ведър дух и вяра в собствената красива съдба. По този начин китайците градят една нова планета.

СНИМКИ АВТОРЪТ

Заплаха в края на лятото

Деца играят важна роля в разпространението на хепатит А

В периода 20-26 август само в София са регистрирани 10 случая на хепатит А, което е повече от м.г., а през 2016 г. са били по-малко от 5 за същия период, сочат данните от справката на Столичната РЗИ.

Деца играят важна роля в разпространението на хепатит А (HAV), става ясно от статия на Алън Франсискус, Лиз Хайлейман и Кристин Кука, публикувана в сайта на "ХепАктив". Макар ваксинацията срещу тази болест да е намалило рязко разпространението ѝ, случаите на заразяване не са малко. Например в САЩ всяка година се регистрират около 42 хил. случая от най-разпространения вид хепатит. Авторите на статията предупреждават, че заразата се разпространява чрез храна и вода, замърсени от изпражненията на заразявани с HAV. Българската статистика сочи, че най-често се заразяват децата на 5-9 г. - те често споделят шишето с вода, споделят храна, а и в училищните тоалетни често няма сапун. Така, че дори да са научени на добра хигиена у дома, външната среда ги прави уязвими.

Вирусът се разпространява от фекална материя, заражена с HAV и приета през устата. Това може да се случи даже, ако изпражненията не се виждат и всичко изглежда чисто (например чаша с вода). Предава се и при непосредствен личен контакт като например смяна на пелени, при някои сексуални контакти (напр. аналингус или анален/орален секс) и рядко при венозна употреба на наркотици.

Вирусът е изключително издръжлив. Оцелява във висококиселинния хранителен тракт на човешкия организъм, а при стайна температура може да живее повече от седмица. Във во-

дата може да оцелее от 3 до 10 месеца и по тази причина се намира в някои черупчести мекотели, обичайни в дъното на басейни, замърсени с канализационни води.

При 60 градуса вирусът издържа 1 час, при 100 градуса - 5 минути, но при ниски температури се запазва месеци и години. Важно е да се знае, че вирусът загива под действието на обикновени дезинфектанти, а ултравиолетовите лъчи го унищожават за минути (ето една полза от УВ-лъчението!).

Най-голям е процентът на заразяване, пътували в чужбина, както и на хора, имали контакт у дома със заразен с HAV.

Вирусът попада през устата до лигавицата на червата и достига клетките на черния дроб ("хепатоци-

ти"), където се размножава и предизвиква разрушение на клетките.

Наблюдава се увеличаване на заболяемостта през есенно-зимния сезон (т.е. заразяването е станало през лятото) и цикличност на епидемии от 3 до 5 години.

Понякога инфекцията може да премине, без заразяването да е разбрал - просто организъмът се е справил сам.

Инкубационният период (времето от заразяването до появата на първите признаци на болестта) е доста широк - от 7 до 50 дни, но най-често срещаният е 14-30 дни.

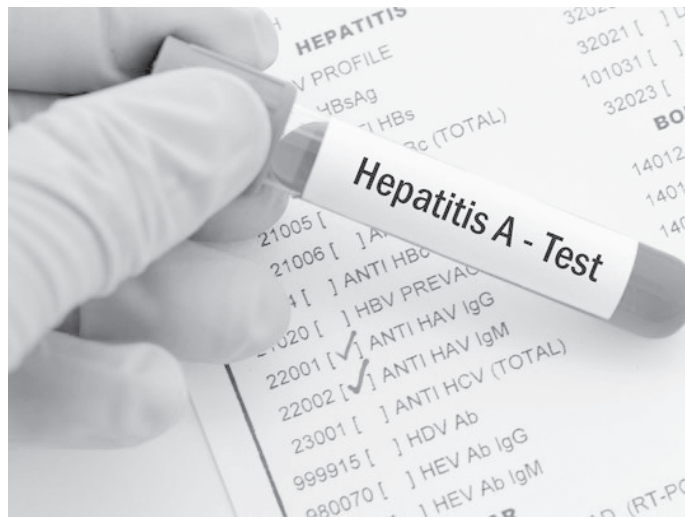
Сред ранните признаци на заболяването са треска с внезапно начало, силна умореност, загуба на апетит, гадене, стомашна болка или болка в дяс-

ното подреброе, мускулни и ставни болки. Сред късните симптоми са тъмната урина, жълтеницата (пожълтяване на кожата и склерите на очите), намаляването на телесното тегло. Заболяването рядко е фатално и повечето хора се възстановяват за няколко седмици без никакви усложнения. Възрастните имат симптоми на заболяването по-често от децата. Подрастащите и децата обикновено имат много леки симптоми и при тях рядко се явява жълтеница.

Диагнозата се поставя на база тестване за наличието на антитела.

По време на лечението е необходимо почивка, повече течности, витамини по преценка на лекаря, пълноценно хранене, пържените и пикантните храни не се препоръчват, тъй като натоварват работата на черния дроб. Алкохолът е абсолютно забранен. А приемът на течности е необходимо да се повиши.

Хепатит А може да бъде предотвратен преди всичко чрез ваксинация. Често се смята, че стриктната лична хигиена може да ни запази от инфекцията, но това не е съвсем вярно. Ваксинацията не е подходяща само за хора, които са имали тежка алергична реакция към ваксината или към някоя от съставките ѝ, болки с висока температура, бременност и деца под 1 г.

КРАТКИ

Нисковъглеродните диети съкращават живота до 4 години

Напоследък диетите с ниски въглехидрати стават все по-популярни. Хората, които се придържат към този тип хранителен режим, се надяват бързо да отслабнат и да намалят риска от някои заболявания. Въпреки това, както показва широкомащабното американско проучване, публикувано в The Lancet Public Health, диетата с ниски въглехидрати намалява продължителността на живота до 4 години. Екип от учени, ръководен от д-р Сара Сейделман от болница в Бостън, САЩ, провели проучване сред 15 400 доброволци на възраст между 45-64 г., за да се разбере какъв вид храна при-

емат и в какви количества въглехидрати приемат. Въз основа на тези данни изследователите изчислили съотношението на калориите, получени от мазнини, протеини и въглехидрати. В продължение на 25 години те наблюдавали здравето на участниците в проучването. Те установили, че тези, които получават 50-55% калории от въглехидрати (умерена поддръжка според британските препоръки за диети), са по-малко изложени на риск от смърт в сравнение с тези, които консумират малко или много въглехидрати. А хората над 50 г., които употребяват умерени количества въглехидрати живеят с около 4 години повече от тези, които получават с 30% по-малко калории от въглехидрати. Те могат да надживеят с 1,1 години хората, които получават 65% калории от въглехидрати. Учените смятат, че хората, които получават прекалено малко въглехидрати, наблягат на храните с повече мазнини и белтъци, които способстват за стареенето. Затова не се колебайте да консумирате умерено пшенично и царевично брашно, спазети, макарони, мед, бонбони, сладолед.

Електронните цигари увреждат ДНК

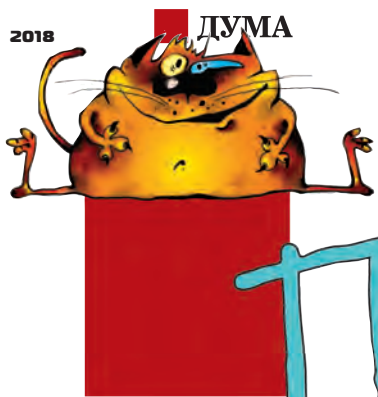
Американските учени открили, че електронните цигари могат да доведат до увреждане на ДНК и появата на рак. Проучването е проведено от специалисти от Университета на Минесота в САЩ. Те докладват за резултатите на 256-та годишна среща на Американското химическо дружество. Учените казват, че след 15 минути пушене на електронна цигара в слюнката на пушачите е установено значително съдържание на формалдехид, акролеин и метилглиоксал. Това са вещества, които могат да увредят ДНК и в резултат да доведат до онкологични заболявания, съобщава "Газета.ру". Специалистите възнамеряват да продължат изследванията си в областта на тяхното въздействие върху тялото на пушачите.

Кокосовото масло вреди на сърцето

Наситените мазнини на този продукт повишават риска от сърдечни заболявания. До такива заключения дойдоха изследователите от Университета във Фрайбург, които провели проучване в сътрудничество с професора от Харвард Карин Мишел. Специалистите отбелязват, че кокосовото масло съдържа над 80% наситени мазнини, което надминава вредността на свинската мас и маслените мазнини, пише Business Insider. Наситените мазнини в кравето масло са 63%, а в свинската мас едва 39%. ДУМА при-

помня, че бившият здравен министър Петър Москов бе обявил свинската мас за "вредна" храна. Преди около два месеца Американската асоциация за сърдечни заболявания излезе с официално становище, че кокосовото масло доказано повишава нивата на LDL (лошия! холестерол и води до сърдечносъдови заболявания, като няма компенсаторни благоприятни ефекти. В същото време учените отразили отрицателното въздействие на продукта, когато се консумира като храна. Струва ли си да се използва кокосово масло за

косметични цели, те все още не са анализирали. Междувременно професорът по профилактика на сърдечносъдовите заболявания в Университета в Харвард Франк Сакс препоръчва: "Използвайте кокосовото масло за тялото си, но не го вкарвайте вътре в него. Може да го използвате за овлажняване на кожата или за грижа за косата". В Обединеното кралство продажбите на кокосово масло през последните четири години са нараснали 16 пъти, а в САЩ годишните продажби достигат 230 млн. долара.

ТАРГО

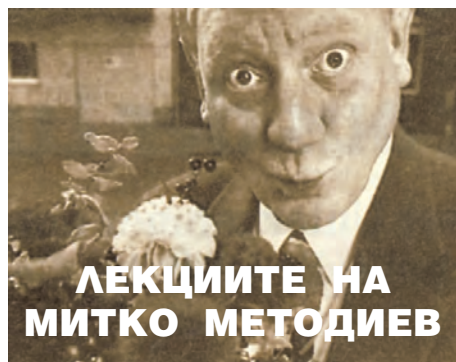
Лош сън

Тихомир ЙОРДАНОВ

От този сън ме хваща яд:
Пристигнал съм на оня свят.
Там ме посреща свети Петър,
оглежда сянката ми клета
и състрадателно глава поклаща:
- Тук Бойко ли те праща?

- ДОБРЕ, ЧЕ СТАРЦИТЕ СЕ КРЕПЯТ, ТА ДА ПОДДЪРЖАТ РОДНАТА КЪЩА!

ЛЕКЦИИТЕ НА МИТКО МЕТОДИЕВ

Дига ли се шум край Босфора или Само в музеите ли е българската гордост

Гордеем се ние с големия писател, с великия мислител, с Нобеловия лауреат Елиас Канети.

Някой може и да каже – какво да се гордеем ние с Канети? Вярно, роден е в Русе, но е живял там само до шестгодишна възраст!

Така е – патриотично ще възрази пък друг, – обаче нали цели шест години български въздух е дишал, българска вода е пил, как да не се гордеем с него?!

Впрочем, ако погледнем назад в историята, походите ни за гордост са безброй. България е държава, с която някога са се съобразявали византийци, франки, маджари, венецианци, че дори и непредсказуемият и твърде войнствен хърватски княз Търпимир!

Да припомним ли „Край Босфора шум се вдига“?

Да припомним ли, че осемнайсет византийски императори са били от български произход? Чисти българи!

Да припомним ли Крум Страшни и победата му над войските на Никифор?

Ами пленяването на Балдуин? Ами Шипченската битка? Ами Сливница? Ами превземането на Одрин? Но да оставим военните подвизи... И в културно отношение има с какво да се гордеем! Колоната на Омуртаг! Златният век на Симеон! Черноризец Храбър! „Преди убо словене не имехъ кнѣгъ, нѣ чрътами и резами чрътехъ и гатаахъ погани сонште.“ Когато Карл Пети е говорил на немски само с конете си, ние – ехеее! Ами Плиска? Ами Преслав?

Дааа, има с какво да подхранваме патриотизма си и националната си гордост! Проблемът е, че всичката тази храна я намираме само в миналото си. Само там! И това е доста тъжно!

Ето, моят дядо, например, беше великолепен дърводелец. Да ти направи маса, стол, скрин, бюфет!... Майстор, та майстор! Златни ръце имаше, Бог да го прости! Е, гордея се с него! Но каква полза, че дядо ми е бил такъв, след като аз сега не съм кадърен един пирон да забия?!

Битпазарна демокрация

Георги КОНОВСКИ

- Ало, рекламното бюро ли е? Полуцялов, ти ли си? Да, президентът на концерн-холдинг-билдинга „Далаверимпекс“ Кралски е. Получи ли имейла? Въпроси?... Аха, ще прочета текста, ти сверявай. Нищо странно няма – пазарна икономика сме. И тъй – „Далаверимпекс“ обявява търг за закупуване на пособия, личности и материали. Прокурори – 2 броя. Съдии – 1... имаме достатъчно от този артикул, пък и нещо взе да им пада качеството, не успяхме да изнесем дори един в Страсбург... БМВ-та втора употреба... Как „какво значи втора употреба“? Крадено само веднъж... Какви закани на министър? Боже, то не бяха клетви, не бяха обещания, даже едни акции „комар“ имаше... Пък помниш в лагершкмата преди състезания какви комари ни хапеха... Даже Бойко се опитваше с каратистки удари да ги цапне. Почешеш се и забравиш. Както забравих оня министър. И следващия. И разните секретари с якета... Е, не – него го помня – всеки месец подписвам ордерите.

После – полицейски шефове с шанс за повишаване в длъжност – 3 броя. О, не, полицаи не искам –

пазарът се претовари, натискат се на цели участъци да ги купим...

Депутати – 13 броя още. Добави – само от коалицията. От другите там – само с възможности за регенериране. Министри – 2 броя. Просветни, културни, еко – да не се предлагат поради ненужност... Какви печатници? Какви фирми за разпространение на учебниците? Абе, остави му далаверката на човечето, като го шитнат сега – да има някое евро в Швейцарията. Земеделски земи край морето, магистралите, митниците на юг... Да, не искаме много, каквото трябва вече е наше. Бетонирана работа!

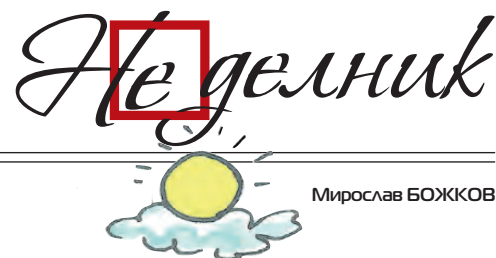
Набираме и труженички със специална дейност край магистралите. Да владеят отлично езика си и някоя дума на друг. С перспектива за разходка по Европа. Облекло – бикини в чантичката...

Аааа, застрахователи и пласъори – не. Тъкмо ги купиш и ги гръмнат. Неизгодна инвестиция. Фирми? Имам достатъчно във фризера. И добави – „Фирмата ни изгражда въздушни замъци с платен данък „сгради“.

Ръката остави джиесема. - Ленче, кажи на премиера да влиза. И по-кратко – не държи речи срещу даскалите...

- ДОБЪР ДЕН, КОМШУ!

Мирослав БОЖКОВ

ВСЕ СРИВОВЕ НИ ПРЕДСТОЯТ

Денчо ВЛАДИМИРОВ

Като й тръгне на една държава на сринове къде ли не - в икономика, в здравеопазване, в образование, в земеделие, в обществен ред, в животновъдство, все така й върви. Така доживяхме и до срива в Търговския регистър. Събитието отекна силно и във вход „А“ на блока ни и настъпи всеобщо оживление по етажната собственост. Във входа ни живеят поне двадесетина президенти на еднолични фирми, няколко оодета и пет НПО-та.

- Всяко зло за добро! - каза на всеослушание на пейката за дискусии и събеседвания пред входа Драго Чапкънски, президент на еднолична фирма за експресно пране на черги и килими. - В историята вече има примери, когато при сринове по регистрите настъпват такива страховтни обръквания, че някои собственици на фалирали фирми изведнъж се оказват мулти-милионери, приписал им е Търговският регистър я корабостроителници, я фабрика, я банка. Ех, може пък този късмет да дойде и при нас!

Съседите бяха силно впечатлени от казаното и съответно обнадеждени. И още на другата утрин на пейката споделяха сънищата си. На един регистърът му приписал цял панаир, на друг завод за мотокари, на трети банка... Че като почнаха и едни сладки видения - представяха си бизнесмените от входа ни какви ли не приказни сюжети на забогатяване благодарение на подновения Търговски регистър...

А ето че събитията около срива не ме подминаха и мен. Връщам се аз в блока натоварен с превтасали домати на промоция в мрежичката и отдалеч гледам дълга опашка от хора, държащи в ръце купчини книжа. Като ме видяха, извикаха бурно „Ура!“ и се втурнаха към мен, заstrupвайки ме за секунди с камара от ръкописи на романи. Оказа се, че прочели в подновения сайт, че съм се сдобил с голямо издателство и сега е дошло ред и на техните романи да видят бял свят, та холивудските продуценти да заприиждат на кушия да ги филмират... Е, тук, както ми се случва постоянно през прехода, се събудих и бях съкрушен от това, че все така нямам издателство. Но надеждата крепи човека. Може пък да се врежда при следващия срив на регистъра. Както е тръгнало, при това калпаво управление все сринове ни предстоят...

Знаете ли, че:
България е най-привлекателната страна в света. Тук могат да те привлечат за каквото си поискат!

България над всичко:
Родолубецът Пешо толкова се впечатлил от филма за санбернара Бетовен, че кръстил каракачанката си Панчо Владигеров...

Вести от Холивуд:
В следващия "Умирай трудно" Брус Уилис ще играе български пенсионер по клинична пътека...

Българин емигрирал в САЩ, преуспял като борсов спекулант, задомил се и се уредил с огромен и луксозен апартамент на топ локация. Дошъл братовчед му на гости и домакинята взел да го развежда из жилището - тая стая, оная, мебелировката... стигнали и до балкона, който предлагал прекрасна гледка към Сентръл парк. Гостенинът огледал набързо и възкликнал:

- Я, к'ва хубава тераска. Що не вземете да си я остъклите?

Нова клетва:
- Нека те удари некой, а ти да си със застраховка от Олимпик!

Двама приятели секс маниаци седнали на по бира и размисля. Като разговорът бил само и единствено за секс, няколко часа. Накрая единият казал:

- Стига, така не може! Дай да сменим темата и да говорим за възвишени неща, за музика, кино, поезия.

След неловко половинчасово мълчание другият отговорил:

- Слушай бе, ти спал ли си с пианистка?

В чудния свят на семейните:
- Скъпи, не мислиш ли, че детето ни прекарва твърде много време на дивана?!

- Е, какво... дивана ни го даде, дивана си го взе...

- Тате, твоята майка била ли те е?
- Не, сине, само твоята...

Модерни времена:
Егати и програмирането! Тъкмо загледам рекламите по телевизията и те пуснат някой филм.

Жена крещи.
- В банята ми има огромен паяк!!!
- Къде? Как изглежда? - пита съпругът.

- Ми много грозен и голям.
Паякът обиден:
- Е, ти па щото си Мерилин Монро!

Дарвинизъм за всеки:
Детето на японка и българин е странна комбинация! Много му се работи, ама го мързи да стане.

- Четирима в една стая, а само един работи, що е то?
Отговор:
- Трима държавни служители и един климатик!

С лице към проблемите:
Синдикатът на телефонните измамници настоява, минималната пенсия да стане хиляда и петстотин лева.

В жегите:
Голяма жегата... не мога да чакам неделя... ще се изкъпя днес!

Две блондинки си говорят:
- Муцка, моят май ще става илюзионист!
- Що мислиш така?

- Ми прибирам се вчера по-рано от работа, а той в спалнята и ми вика "Глей сега" и като почна "Абракадабра Фокус-мокус"... почука на врата на гардероба и оттам излезе Иванова от осмия етаж по бельо. Толкова шашната беше, че даже не разбра какво става...

Малки хитрини:
- Как да завладея мъжа за десет стъпки?
- Събличаш се и извървяваш десет стъпки към него.

Приказан свят
И принцесата въздъхна:
- Трябва да има лимит на жабите, които целуваме в търсенето на принца. Прекалено много жаби се забавляват незаслужено!

- Здравсти! Нарочно не писах толкова дълго, за да ти домъчнее силно за мен! Как си?!

- Вече съм женен. Имам и деца...

В чудния свят на влюбените:
- Обаждат се само да ти кажа, че те обичам!
- Господине, сбъркали сте номера-

- Не, ще ти сложа дезодорант.
- Ало, полицията ли е?
- Да, кажете какво има!
- Затворен съм и не ме пускат да изляза!
- Можете ли да ни кажете къде точно се намирате?
- В полицията.

- За да сваля килограми, жена ми реши да се занимава с конен спорт.
- Е, какъв е резултатът?
- Конят сваля десет килограма.
- Тате, защо сестра ми се казва Роза?
- Защото майка ти обича рози!
- Благодаря тате!
- Няма проблем, Цицославе!

Малки хитрини:
Ако сте се изгубили в планината и нямате компас, не унивайте! Тихо и кротко изчакайте есента. Птиците винаги отлитат на юг.

Тя:
- Само за секс ме търсиш...
Той:
- Утре ще бъркаме бетон, запо-

- Смесвам я със сок.
- Какъв сок?
- Стомашен...

Галантни диалози:
Да вземем един прост пример. Примерно, ти...

Знаете ли, че:
Ако гепардът е гладен, човек може да развие до седемдесет километра в час.

Драма:
Такъв нещастник съм, че като ми падне камък от сърцето, отива в бърбреците...

Мимето разбра, че е остаряла, когато към надписите в асансьора почнаха да добавят и... "леля"...

- Жена, къде ходиш ти, бе?
- Бях на купон с приятелки.
- А, аз да те чакам цяла нощ като идиот!
- Че аз какво съм ти виновна, че не можеш да чакаш по друг начин!

Любима шега на банкерите:
Най-важните неща в живота на човек му се случват, когато е абсолютно гол. Раждането, първият секс, последната вноска по ипотеката!

- А къде е влакът за София?
- Ами вече замина.
- Е, хубава работа!... Закъде?...

В Галерия за съвременно изкуство. Уредникът към посетител:

- Ето, вижте този пейзаж. Каква загадъчност има в него, какви нови изразни средства... Според вас, какво е нарисувал авторът... залез или изгрев?
- 200% залез.
- Хм, интересно... защо мислите така?

- Познавам го автора... като знам какво пиянде и мърляч е... абсурд да се събуди преди обед.

Изненада:
Бай Пешо в понеделник паднал в банята и си счупил ръката. И сега цяло село се чуди какво е правил в понеделник в банята...

Гробар копае в жегата... Минава много стара баба и го пита:
- Чедо, къде е осемдесет и осми парцел?
- А бе, кат не помните, що излизате?

Драма:
- Като малка ми забраняваха да ям сладко преди ядене, та да не си разваля апетита. Сега като голяма постоянно ям сладко, белким го разваля тоя апетит, а не става и не става.

Днес живеем в свят, в който храната е пълна с химия, но за това пък козметиката е фразкана с авокадо, мед и всякакви витамини и минерали! Една мисъл не ми дава мира: Що да не си намажа една филия с шампоан?

Вчера на работа симулирах настинка, за да си тръгна по-рано. Днес шестима колеги не дойдоха, защото съм ги заразил...

Полов живот:
Червената шапчица пуши до Вълка в леглото:
- Ееех, как ме подведе ти с тия големи очи, уши, зъби... Как ме подведе...

В света на наркозависимите:
От нашето семейство най-много се друсва пералнята.

ние сме фабриката за бира в Шумен!
- Знам!

Малки хитрини:
Реших да се развихря в кухнята. Стотвих мусака и исках да направя таратор. В хладилника обаче имаше само уиски, сода и лед. Направих таратора с наличните продукти. Опитах го, ммммм, чуден! Вечерта, като сервирах на мъжа ми, той ми каза, че съм най-прекрасната жена на света и се обади на любовницата си, за да я информира, че къса с нея.

Звъни телефонът на костенурката:
- Да?
- Ти си тъпачка!
И така цяла седмица. На костенурката й писнало. Много се ядосала. Оплакала се на таралежа.
- Вместо "да", следващия път кажи "ало".

Звъни телефонът пак.
- Ало?
- Костенурката ли е на телефона?
- Да.
- Ти си тъпачка.

В жегите:
- Горещо!
- Ще ме обираш ли?

вядай!

На един мъж му вървяло адски много в игрите. Пусне тото - шестича. Купи си билет от лотарията - печели. Писнало му и отишъл за риба. И какво хванал? Точно така - златната рибка. Казал й:

- Нищо не искам вече - писна ми!
Тя му казала:
- Измисли нещо, де! Все пак съм златната рибка.

Той се сетил:
- Добре - искам секс с индийка!
И след малко индийката се появила. Погледнал я той - индийката била с точка на челото.

Той казал на рибката:
- Май искаш да ме изработиш - тия с точките са женените...

А рибката му казала:
- Голяма работа! Ами, изтрий я, де! Изтрил човекът точката и видял отдолу надпис:
- "Честито! Печелите апартамент в Люлин!"

Крими:
България, както знаете, не е държава, а местопребывание.

- Как си пиеш водката?

От редактора

В страната на маймуницата

Боян БОЙЧЕВ

Кирилицата става задължителна със закон в Сърбия. Както за "официална", така и за "публична" употреба. Това се отнася не само за държавните служби, но и за частния сектор, медиите, неправителствените организации. За нарушителите са предвидени глоби. В сръбската конституция от 2006 година сръбският език е официален, а кирилицата - официална азбука. До този момент паралелно е използвана и "гавица" - сръбска латиница, но тя вече ще има само допълнителна функция. Властите в Белград, където рекламните табели на фирмите са преобладаващо на латиница, обявиха, че ще има данъчни облекчения за тези, които използват кирилица.

А в Русия дори имената на световни фирми и корпорации са написани на кирилица. Запалянковците по време на световното се оплакват, че всичко било на руски, че руснаците не говорили английски. Не е вярно. Говорят, но не искат. Ами учете руски, беше съветът към чужденците.

Българският език е не само официалният език у нас, той е един от 24 езика в Европейския съюз. Кирилицата е не само официалната азбука у нас, тя е третата

официална азбука в Европейския съюз след латинската и гръцката, а по света на нея пишат повече от 300 000 души. И ние сме я дали на славянските народи.

Но огледайте се наоколо! На какъв език са надписите на фирми, заведения, хотели? Не само, че латиницата преобладава, но дори и имената им са на английски.

Виждали ли сте как се пише в интернет? Особено младите много обичат да използват "маймуница" ("шльокавица"): писане на български думи с латински букви. Така им било по-удобно.

А чували ли сте как говорят тийнейджърите? Въпрос на престиж било вмъкването на английски думи в речта.

Ами служителите в разни фирми? Аз разбирам - професионален жаргон, ама то си е направо развален английски.

Шопинг (пазаруване), мониторинг (наблюдение), лайквам (харесвам), шервам (споделям)...

Трябва ли да знам задължително английски, за да се оправя в собствената си славянска държава?

Но латиницата, английските думи, навлизащи масово в речта ни, имат и политически смисъл. Според оголилите задниците си комплексари, това щяло да ни приобщи към Западния свят.

А всъщност - обезличаване, изчезване и претопяване като нация.

Не знам с възпитание ли, с убеждение ли, със закон ли, но сме длъжни да съхраним кирилицата и българския език. Може би със закон, защото на българина, ако не му бръкнеш в джоба, няма да стане.

Въпросът е: ще има ли някой политическата воля и смелост да го направи?

ФЕСТИВАЛ

Майсторски класове и концерти в Балчик

Петото издание на Международния музикален фестивал "Music Campus Balchik" - майсторски класове и концерти, ще се състои от 1 до 10 септември в Културен център "Двореца" в Балчик. Проектът се провежда под патронажа на сдружение "Култура край границата", както и с подкрепата на "Двореца" и цели да даде възможност на млади творци - музиканти, за срещи и изяви.

По време на тазгодишния формат майсторските класове ще се водят от Александър Гавриловичи, Берн (цигулка) - арт дирек-

тор на фестивала, Андреа Дуца, Испания (цигулка), Михаел Волф, Швейцария (камерна музика), Стефан Хаджиев, Лондон (виолончело), Франческо Виола, Германия (флейта), Владимир Лакатос, Германия (виола).

За пръв път в историята на музикалния формат ще се проведе майсторски клас с арфа - Мари Тротман, Швейцария. Входът за всяка от концертните вечери е свободен.

Съпътстващо мероприятие и на тазгодишния формат е изложбата "Знаци на звука" на Стела Василева, която ще бъде подредена в Каменната зала от 1 до 9 септември.

КОНКУРС

Деца твориха на тема „Моето лято в галерията“

Художествената галерия в Добрич откри изложба-конкурс на тема "Моето лято в галерията". В нея са представени 122 от общо 313 творби на малките художници, рисувани през летните месеци в "Работилница за въображение". За поредна година вратите ѝ бяха широко отворени за децата, които обичат в свободното си време да се докосват до света на изобразителното изкуство.

Заниманията бяха обединени от няколко водещи

теми: запознаване на децата с колекцията на галерията, представяне на значими произведения от историята на изобразителното изкуство (Египет, Месопотамия) и тяхното пресъздаване в рисунки, колажи и пластики.

По повод 55-годишнината на Художествената галерия в Добрич децата се запознаха с историята на културната институция и творците, свързали името си с нея. На откриването бяха връчени награди на отличилите се

малки художници в конкурса. Журито награди следните деца в двете възрастови групи: 6-9 г. - Иванина Парзулова, Каан Васфи, Ивона Смокова. Поощрителни награди взеха Никола Маринов, Елена Целяшка и Добрин Донеф. Възрастова група: 10-14 г. - Илайда Васфи, Хаял Рахми, Християна Радулеску. Поощрителни награди получи Дария Христова, Веселина Коемджиева и Йоана Ангелова, научи ДУМА от екипа на ХГ в Добрич.

ИЗЛОЖБА

Първа самостоятелна изява на млад автор

Изложба дебют на Виктория Стамболийска представя двадесет и две графични творби, които са специално създадени за тази първа самостоятелна изява. Работите под наслов "Необятно" може да се разгледат от днес, 31 август, до 19 септември в Художествената галерия "Руси Карабиберов" в Нова Загора, площад "Свобода" 5.

Виктория Стамболийска е родена през 1992 г. във Враца. През 2017 г. завършва Националната художествена академия в София, специалност графика, магистър при доц. Димо Колибаров. Активно участва в множество колективни изложби и конкурси в България и чужбина. Носителка е на няколко награди за графика.

Поезия

Нови стихотворения от ТАНЬО КЛИСУРОВ

Уговорка в розово

Поете, съблечи социалната си кожа!
Пиши за радостта в човешките души,
пиши възторжено за всички твари божии,
за слънцето и за дъжда пиши!
Че не разбра ли, време е цветът на очилата си
да замениш със цвят порозовял
и да забравиш старците, стотинките

пресмятащи,
и да забравиш младите от онзи терминал,
от който се отлита - не като птиче ято
(то пак ще се завърне на пролет у дома),
отлитането тяхно е "сбогом" в синевата,
ще се завръщат само техните писма;
и да забравиш мутрите - на мрака

властелините,
ограбените къщи и болните без лек,
опразнените храмове, и фабриките сринати,
отдавна недочували гласа на жив човек...
Поете, оправдан ще си, за тебе хлябът също
е нужен, позволени са ти малките лъжи...
Трепери химикалката, а съвестта се мръщи:
"За Бога, откажи!"

"Деца, боя се зарад вас..."

Н. ВАПЦАРОВ

Деца, не зарад вас боя се аз,
от вас е моят страх, че ежечасно
в душите ваши демони порастват.
А кой над демоните има власт?
Не е ли страшно: пистолет в ръка
и нож окървавен детето хвана.
Във филмите на ужаса така
и Хичкок не видя го на екрана.
Не е метафора. И няма спор -
това е Бъдещето. И додето спите,
човеци утрешни, дете с топор
ще се навдеси мълком над главите...
Греша ли? По-добре е да греша,
ала виновниците трябва да открием.
И аз не мога да ви утеша:
виновниците сме самите ние -
бащите на безмилостното Зло.
Присъдата да понесем е редно.
Било е времето по-робско и по-бедно,
но по-жестоко то не е било!

Бях дълго време в дупка тъмна. Но излизам.
Намерих светлина. А тя е поводът

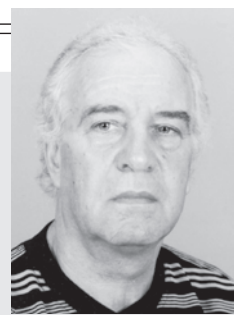
за оптимизъм.

Пред мен - живот година-две, а може десет.
Пред мен - проблеми сто. И няма лесен.
Но ще се боря. Имам сили все още много.
Не съм от тези, дето все осланят се на Бога.
Той сигурно помага им. Но мен не ме познава.
Не е достигнала до него скромната ми слава.
Аз имам свои ангели-спасители: жена ми,
децата ми и внуците - две весели цунами.
За тях си заслужава още, още да се боря
и да изпия чашата живот. Бе пълна тя до горе.
Сега - по-малко от половината.

Но то не е причина
да се разделяме без време и с моята родина.

Монолог на Николай Гяуров

Изпълвах аз сценичното пространство
със фигура и глас неповторим -
гласа на православно славянство.
Дочу ме Папата, видя ме Рим.
Ла скала беше дом за мене дълго,
живях и пях с велики имена
и не забравих, че по кръв съм българин,
че пея и за своята страна.
С любов, пречупена през крива призма,
горещо патриоти се кълнат
и присвояват си патриотизма.
А всъщност ръфат неговата плът.
Аз се раздавах, без да искам много,
бе творчеството моят скромнен дял.
И нека времето да преценява строго -
което за България съм дал.
Да, гразнех демагозите изпечени,
с бас заглушавах мрачния им вой.
Защото чу ме благодарното човечество,
аз станах глас и на народа свой.

ТАНЬО КЛИСУРОВ дебютира в поезията в средата на седемдесетте години заедно с поетите от т.нар. Търновска вълна. За първата си книга той бе отличен с наградата на празниците "Южна пролет" в Хасково.

С дванайсетте си следващи книги Клисуров се утвърди като самобитен поет, различим по теми и стил от събратята си по перо - доказателство, че за талантливия автор провинцията не е пречка да бъде забелязан и оценен.

Поетът живее и твори в Стара Загора, носител е на редица награди и е почетен гражданин на Града на липите и поетите.

Претенциозно е поет да се наричам,
на думите прислужникът съм аз.
А те са господари деспотични
и до последния ми миг ще са на власт.

Послушно служа им. И ден и нощ.
Но нямат милост. Гледат иронично,
тъй както гледа се прислужник лош,
гошъл в живота им епизодично.

Ала за кратко те са също тук.
Ако го кажа - го приемат за обига.
Ще отзвучи и празният им звук,
когато от света ще си отида.

Като големите поети този плен
сам си избрах. Различното къде е:
големите умират някой ден,
но думите им подир тях живеят.

Мечтите се превърнаха в илюзии,
остана роб довчерашият роб.
Изтече през отворените шлюзи
надеждата за нещо по-добро;
за свобода от по-висока проба,
за братство, продължило век поне,
за нищета, изпратена във гроба,
да няма молеци на колене...
Виновния, това да не се случи,
все търсим във отминалите дни.
Народ сме, за бедите си научен
все някой друг отново да вини.
Самите ние сме виновни, братя:
какво потърсихме във мътния въртоп?
А робът, който не прозре вината
и в себе си, до край остава роб!

Дали е малка или пък голяма,
обидно е да си роден в държава,
животът ти в която продължава,
а ти си казваш с болка, че я няма.
Защото Бог не може да огрее
цял свят, когато стане страшно.
Човек се пита трескаво: "Къде е
оназ, чието знаме си е наше?"
А тя в бедите често е нехайна,
забравя ни, а трябва да помага,
да ни подкрепя и обича трайно,
дори понявга само с дума блага.
Тя майка ни е, синове сме нейни.
Взаимност с нея - силата ни там е.
Не искаме, когато вятър вейне -
да скърши гръжката на свящото ѝ знаме.

Любимците

Аз не държа да съм всеобщ любимец.
Любимците на всякаква цена
стремят се да наложат своето име
и не изпитват чувство за вина.
Те на обигени заемат пози,
щом нейде хладно срещнат ги все пак,
очакват вечно кошници със рози,
в противен случай - тропат нервно с крак.
Любимците престават да се борят,
на лаврите си стари се крепят,
в сърцата си понесли са умора
от извървения дотука път.
Те не приемат думите критични
и планове кроят как някой ден
ще отмъстят за критиката лично,
как "онзи" ще е тежко наранен...
Аз не държа да съм всеобщ любимец.
Характер в мен животът изкова,
защото с врагове възнагради ме.
И съм му благодарен за това!

Повярвах, че щедра е любовта -
даде ми думи, дотогаз неизричани,
даде ми крила - да полетя,
самочувствие, че на птица приличам.

Но понявга скъперник е любовта -
с мрачни облаци небето скрива.
Прекърши крилата ми внезапно тя,
приземи ме в някаква кална нива.

Рече ми: Не бързай да тържествуваш ти
и да ми пишеш веднага шестлица.
Не всеки опит да полетиш
те прави птица.

Дом

Продава този дом любов. Ако любов се казва
срещу пари предлаганата плът.
Витрина. Манекен разголва пазва
със жест отрепетиран всеки път.

И уж избираш. Но очите само
участват в избора. Душата ти мълчи...
Когато си отиваш - няма грама,
прикриваш гузен своите очи.

Съпругата ти няма да узнае,
с целувка ще те срещне току-виж.
Ти ще прикриеш малката си тайна,
с която сетне кротко ще заспиш...

Кошмарът ще те стресне ненадеен
със извода тревожен посреднощ,
че между онзи дом и твоя дом семеен
ти си поставил знаменател общ.

Когато всичко вече е изречено
и всеки жест познат е от години,
тогава нищо няма да попречи
на любовта от вас да си замине.

Избухнат ли жестоки пледоарии,
съжителството е съдба нелека.
Приличате на риби във аквариум,
водата в който бавно е изтекла.

Мълчание след туй - тревожно, дълго
и в него нещо траурно звучи.
И вие се поглеждайте на дъното
с безчувствени - по рибешки - очи.

Похвално слово за Дора и Лиза

Хубаво е, че са се случили в българско. Изящни, извънземни и земни. Вечни!

Петър МИХАЙЛОВ

Двете гами на българската поезия. Двете жрици на словото. Двете вечни съперници. Двете от пиесата на... Така битуват тези личности в нашето интер и не интер пространство.

Търсени и представяни със скандалното около тях. Постепенно обаче се постига обезличаването. Стига се до ученически лаф "стига си се пращала на Дора Габе", без говорещите да имат представа коя е именно тя, на която някоя се прави...

Дора Габе присъства в литературния ни живот от 1908 г. Пише буквално до смъртта си. Последното ѝ стихотворение е от октомври 1982 г. Това са 75 години творчество! Уникално! Премълчавано и считано за неинтересно. Да, то си е феноменално.

Елисавета Багряна, наричана и от самата Д. Габе с нежното и изящното - Лиза, пише от 1921-1922, та до 1991 г... И тя седем десетилетия присъствие. При това - какво!

Изящното и елегантното е запазено и за двете. Възрастта, особено за едната, безпощадно бива гонена. С маникюр, прически, боядисани коси, изискано облечени, без очила, без бастуни, патерици и прочее. Те се превръщат във Вечни. Озарени от красиви усмивки, топъл поглед, жив, пламенен, с мелодични гласове те присъстват в културния

живот на Отееството ни.

Интелектуалките. Факт, изпуцан из жълтите и клонкарски страници. Жени, образовали се в Софийския университет, владеещи полски, френски, руски, английски... Преводачки. Държащи лекции по сегашному, а по онова време - сказки, из чужди културни средища, за да приобщят българското към европейското или обратно. Та не е ли скандално? Разказват в даваните интервюта как с гордост заявяват пред смаяните интелектуалци от Западна Европа, че в малката България жените имат права да учат. Жените творят. Жените са уважавани в това забутано царство...

Лиза провижда Дора като Нестинарка. Пише ѝ лирическа изповед. Брилянтна. Жената, българката, помнещата ивайловци и богомили, танцува върху жар - това е съдба, участ, гордост и възхищение. Метафората излиза извън словесната сторфика и се превръща в културен контекст. Писано е в 1972 г. Когато едната е около 86, а другата на 80...

През 1927 още с отпечатването на емблематичната Багрянина книга "Вечната и святата" се появява студия от младия тогава немирник в анализите си Иван Мешевков. Кой автор от мъжете, а и от жените би могъл да се похвали с такава светкавична реакция?

През 1917 г. в Берлинската консерватория дава ав-

торски концерт един гений, роден в Цюрих, расъл за малко в Шумен, стигнал до САЩ със своя опера и основал цяла композиторска школа у нас. На 18 Панчо Владигеров представя част от Дипломната си работа и сред творбите му е и цикъл лирични песни по стихове на Дора Габе от нейната дебютна стихосбирка "Теменуги". Нашата критика оттогава не разпознава силата на словото. Красотата и мелодията е доловена обаче от музиканта и той прави песни. Които след шест десетилетия, малко преди да си отиде, оркестрира.

Да, Дора късно получава признанието си. Едва в 1967 г., вече над 80, с "Почакай, Слънце". И следващите две десетилетия ще са творческият ѝ триумф. Всяка нейна стихосбирка ще бъде определена като КРИСТАЛНА (Блага Димитрова).

А онай самотни "Теменуги", дочути само от майстора Владигеров, ще се повтарят сюжетно с "Луначка" - модерната поема, за която читателската ни аудитория от 1933 г. и критическото ни ухо остават глухи... Но Тя не се отказва. Знае, че е владетелка на Словото и го раздава до последно!

Чак за 90-годишнината на Багряна излиза двутомник, посветен на живота ѝ. Арестуваната книга. Дисидентското дело на Блага и Йордан. Тази същата Блага, която в "Лице" показва лицемерното и изпользваческото в

Партията. Доносническата система. Изобличаването на недостойното. Недостойното да обвиниш единствената, съгласила се да свидетелства положително за Никола Вапцаров, че не го е сторила. Защото на тези страници е казана истината - на юлския пек, с чадърче в ръка, Багряна чака да дойде редът ѝ. Три дена. Основните свидетели обаче се покриват. Само тя, жената, не-близката до него, има смелостта да се изправи и да даде положителен отговор. По време на Процеса я питат: "добър поет ли е Вапцаров?" и тя отговаря: "Да". Тук нямаме въпроси, свързани с личността на осъдения. Питането не е свързано с живота на огняроинтелигента. Питането не е такова, че да изисква защита. Не е като за смъртно наказание. Но фигурира, протоколиран е отговорът: "Да, добър поет е".

Нечии нечисти съвести решават да стоварят измислена вина на неизмислената Багряна. Ето го скандала. Ето как близо седем десетилетия тая глупост шества из съзнания и подсъзнания. Истината излиза, чак когато Багряна е почти на 100... Какъв жест само, нали?

Демократичните ни управници позволиха най-голямата тогава майсторка на родното слово да дочака сетните си часове в старчески дом... Но тогава тази, същата, с изящество и великолепие изрече: "Аз сама избирам да отида Там! Ня-

мам вече връстници. Там имам!" И това е! Горда. Вечна и Святата!

Достойните! Ето такива ми липсват да видя из хилядите жълтеещи страници Двете.

Дора Габе - Застъпницата за Йовков след Първата световна война и обезсмъртена като Нона в романа на писателя "Чифликът край границата".

Лиза - подкрепящата приятелката си еврейка по време на Депортациите.

Двете на фронта сред войниците...

Едната, която реторично пита: - Как ще спреш ти мене волната? Кой си ти? Каква е твоята сила пред моята? Не се опитвай! Силата е с мене! Светлината е с мене! На водата, вятъра и виното силата. На стихите силата. На вярата.

А другата, горда и тиха ще прошепне: ти ме научи на красотата и музика, на хармония. Аз ги нося и досега. Аз уда с тях на гроба ти. Говоря си с бръшляна, с пръстта, с птиците, с цялата вселена водя диалог. А това Слънце се разбързало. Хей, почакай! Стигам те с усмивка, поглед, милувка и думи. Слънце, уда!

И летят двете. И пеят. Дорге осъмнат. Даряват ни духа на... родината. Носят истината и красотата. Вечните. Святите... Лиза и Дора! Хубаво е, че са се случили в българско. Нека си ги пазим и обичаме. Те са си наши. Двете. Изящни, извънземни и земни. Вечни!

Ветрове

Дора ГАБЕ

Да можеш да се дам на всички ветрове по цялата земя, по всички светове, да ме разнасят и да ме развяват, във своя бяг да не престават, от край до края земята три пъти да омотая, в една прегръдка трижди да я стегна, в нея да се всмуча и тайната ѝ вечна да науча, за да ме вземе и глан спокойна сложи на сърце ми. А после - нека ме остави и целия тоя свят да ме забрави самичка някъде като крайпътна камъче, като кълбо, което пада в вечността и се проточва нишка без следа, без тежест, като в сън, а вятър ден и нощ да я развява...

Дора Габе (1888-1983)

И чаках аз с измъчено сърце...

И чаках аз с измъчено сърце, към щастията поглед устремила - и чаках го с копнеещо сърце - сърце ми жажда беше изсушила.

И то дойде и с ангелска ръка - и дивни се понесоха акорди.

И то дойде. Затворила очи - от рози гъх аз сецах възхитена; в неземен сън, затворила очи, неземен химн аз слушах упоена.

Елисавета Багряна (1893-1991)

Стихии

Елисавета БАГРЯНА

Можеш ли да спреш ти вятъра, дето иде от могилиците, префучава през боазите, вдига облак над диканите, грабва стрехите на къщите, на каруците чергилата, сваля портите, оградите и децата по мегданите - в родния ми град?

Можеш ли да спреш ти Бистрица, дето иде пролет яростна, разтрошава ледовете си, на мостовете подпорите и излиза от коритото и завлича, мътна, пакостна - къщиците и градинките, и добитъка на хората - в родния ми град?

Можеш ли да спреш ти виното, щом веднъж е закипяло то в бъчвите огромни, въздани, с влага лъхаща наситени, на които с букви кирилски пише "черното" и "бялото" - в избите студени, каменни, завещани от дедите ни - в родния ми град?

Как ще спреш ти мене - волната, скитницата, непокорната - родната сестра на вятъра, на водата и на виното, за която е примамница непостижното, просторното, дето все сънува пътища - недостигнати, неминати, - мене как ще спреш?

Съвременна китайска литература

Сънна парализа

ОТКЪС ОТ РАЗКАЗ

ЧЪН ЧУАН

Едва е започнало да се развиделява, когато, като всеки ден, отиваш на реката да прибереш мрежите, които си пуснал вечерта. Продаваш няколкото кила риби на Ли Яогъ от закувалнята в село Фъндзябей, после се връщаш на кея, за да подкараш лодката си обратно към вкъщи за закуска. На стихналия кей са спрели няколко празни рибарски лодки, които изглеждат малко странно на ясната утринна светлина.

Преди да отвържеш въжето, от оронените каменни стълби зад гърба ти зазвучават стъпки, които разтърсват въздуха. Задава се непознат с бляскаво черна чанта за документи. Казва, че иска да отиде на водното укрепление, и те пита дали си съгласен да го закараш, ще ти плати повече, отколкото би изкарал от цял ден риболов. Макар че си гладен, приемаш с радост.

Изтласкаваш лодката от брега и тръгваш нагоре срещу течението. По това време слънцето още не се е показало, утринната мъгла вече се е разсееяла, гъстият, тесен небосвод бледно се синее. Тъмносинята водна пара се издига в речната долина, така потайна, сякаш крои някакви козни. Реката се е втвърдила като труп, освен това е толкова зелена, сякаш е плесенясала.

Ти наистина си водил един непознат до водното укрепление, грешка няма. Помниш, че след Санмънтан водата става плътка и забързана, лодката там не може да се управлява с пръта, трябва да се съблечеш и да скочиш във водата да я буташ. Непознатият май много се учудва, гледа съсухрените ти гърди, отпуснатия ти корем и сбръчканата ти работа с много странен поглед. Ти за пръв път се стесняваш от голотата си, обръщаш се и отиваш в другия край на лодката, за да прикриеш срамотата си зад перилото. Подава се само главата ти, която му се усмива неловко. Той май осъзнава, че не се гържи прилично, и бързо отмества поглед.

Водното укрепление се издига отпред. Високи отвесни скали са оградили тихата вода от двете страни. Навред цари мъртва тишина. Вече в клсурата, хладният въздух така пронизва кожата, че чак костите болят. Внезапно в гърдите се надига страхопочитание, сърцето се сви и втвърдява, сякаш това е някакъв друг, нечовешки свят. Тук изпитваш самотата и безпомощността на загубилата опора и тъгата на слабия и нищожния. Макар че слънцето вече е иззряло и хвърля бляскави лъчи по сивите скали, това не променя хладината, събирала се в тази клсура безчет векове.

На десния бряг едно поточе изниква измежду камъните и така се образува самотна висока скала с вода от три страни. На ръба ѝ древни гървета оформят неравен строй - или накривени настрани, или увиснали надолу, като пусната коса. Ако просто прокараш поглед през нея, отвесната скала не е нищо особено, но ако задържиш очи върху нея, ще забележиш как по средата ѝ има няколко неестествени вдлъбнатини, в които са построени страховити тухлени пътеки. Макар че ветровете и гъндовите са ги ронили през годините, пластове тухли се виждат все така ясно, дори се различават техните оребрения. От двете страни има две големи тухли с флорални шарки, заради което цялата пътека изглежда много здрава. Над тях са закътани ниши, тъмни и тайнствени, от които на места се подават изгнили ковчези. Оттам сякаш се стрелкат легени черни лъчи и се разнасят звуци като странни дрезгави крясъци. Когато небето потъмнее, бляскавите слънчеви лъчи се оттеглят разтреперани.

При всяко минаване оттук хладният вятър бръсне гръбнака ти и сърцето ти неизменно се разтърсва. Не можеш да се отървеш от усещането, че на скалата има множество огромни очи, които се втренчват злобно в теб, сякаш си дошъл някъде, където не е трябвало да идваш, и си обезпокоил духовете. В теб се надига престъпнически страх. В такъв момент най-ти се иска да си поговориш с някого, за каквото и да е, само да се разчули тази задушаваща тишина. Обаче непознатият стои най-отпред на лодката, втренчен нагоре, без да обели и дума, с поразено лице и потрепващи крайчета на устните. Ти хвърляш греблото, сядаш, свиваш се и увиваш ръце около краката си, за да се стоплиш. Рибарската лодка не помръдва в тихата вода.

От Йен Либън до жп гарата

ОТКЪС

ЛИУ ТИН

По времето, когато династия Тан била оглавявана от У Дзътиен, Йен Либън бил понижен. В историята липсва запис за това, как Йен Либън от град Линтун в провинция Шаанси се озовал в Юшан в провинция Дзянси. Изпратен бил на заточение? Заживял там като отшелник? Историческите книги не дават подробности. Това, за което има запис, е, че Йен Либън, след срещата си с Шестия патриарх на дзенбудисткото учение Хуейнън, превърнал дома си в полите на планината У Ан в храма "Всеобщ покой", освен това кътът му за учене станал храмът "Портите на мъдростта", а имението му Нанджуан се преобразило в дзенбудистка обител. Някогашният висш имперски съветник и най-голям художник на своето време изразходил всичките средства на рода си и не оставил съвсем нищо на наследниците си.

Гробът на Йен Либън се намира край храма "Всеобщ покой", където е запазена една надгробна плоча, издигната през петнадесетата година от управлението на император Циенлун от династия Цин, висока 2 м, широка 1,02 м, дебела 0,11 м, със заоблен връх. По средата на плочата е гравирен надписът: "Гробът на висшия съветник на Великата танска империя и абат на този храм Йен Либън", а отляво с по-малки знаци е издълбано: "В първия ден от единадесетия месец в петнадесетата година от управлението на император Циенлун от династия Цин аскетът Синтиен и обитателите на храма "Всеобщ покой" издигнаха тази плоча".

Гробът не е подгържан специално - върху него е избуяла трева и се е наслоила шума. Наоколо рядко се мяркат хора. Тъй като тъкмо беше преваляло, пътеката, отпъкната от монасите, които идват от храма да почиват гроба, беше мокра и хлъзгава. От едната страна, сигурно заради годините, се беше образувала еднометрова квадратна яма. Едно бяло кученце, което явно често идваше насам, нещо направи две кръгчета около гроба, след което си замина с размахана опашка.

Защо Йен Либън беше избрал Юшан за последна спирка в своя живот? Какъв път беше изминал, докато стигне дотук? Какво си е мислил обезнадежденият майстор по време на своето неравно пътешествие? Изправена пред покафенялата плоча, издигната за него от монасите, живели хилядолетие по-късно, можех само да мълча. От изследователите в Институт "Йен Либън" се освегомих, че изглежда не са останали никакви негови произведения от периода след напускането му на двореца. Навикналият да вижда рубинено червено и изумрудено зелено художник и съветник си представял ликовите на императорите от хилядолетната история и безцеремонно им поставял оценки посредством великоленните си линии и цветове в легендарния "Свитък с портрети на императори". "Посрещането на тибетския владетел", "Приношението за императора", "Западните земи", "Чужда страна", "Съревянование на дворцови съкровища", "Уей Джън отправя съвет" и др. показват живота в двореца, но и изразяват тогавашната етническа принадлежност. Ако използваме един популярен днешен термин, картините на Йен Либън са били националният наратив на времето си, те показват основната линия на националното изживяване. А той просто е бил художникът с най-отличителната четка. Също като надарения поет Ли Бай, който имал гързостта да се покаже с махмурлук пред императора, за да напише сплавашо писмо до варварите; който притежавал способността да обърне страданието в смях, като взел на подбив Гао Лишъ; но и който таял в себе си потисната мъка, видима от стихотворението му за наложниците Ян Гуйфей; и накрая излязъл "с усмивка и високо вдигната глава". Придворните творци, които искали да отстоят поне малко себе си, обикновено не свършвали добре. В такъв случай дали Йен Либън не избрал Юшан, за да може да поразмишлява над себе си на спокойствие на това тихо място? Още от древността в Китай съще-

ствува стремежът към домогване до слава и власт по най-лесния път - някои ставали отшелници само за да се прочуят, но Йен Либън явно не бил от тях, той освободил напълно себе си, или казано другояче, в Юшан той най-накрая открил себе си. Тук той постигнал съзвучие с околните планини и реки. В този смисъл простият запуснат гроб може би е в случайно съгласие с желанието на Йен Либън.

Мръщи очи и живеи до смърт

ЛИН НАБЕЙ

Затворил очи, конят пак и пак си спомняше отминалото. Небето и земята се ширеха в далечината, планините стояха достолепни околовръст, облаците един по един склания глава за поздрав, а тревичките се навеждаха като съвестни служини... Всичко кротуваше в своята природна простота. Далечните пътища се простираха неясно към мъглявината. Ушите му запушени, очите му помътнели, единствено здравите му крака можеха да доставят вестите отдалеч, така че той запрепуска почтително и се устреми право напред. Беше под чатала на генерала, чиито диви геройски мечти обаче можеха да се случат единствено върху гърба на коня. Знамената плющяха, тръбите ечаха, той цвилеше напред сигналните огньове, втурнат към кървавата битка, към още една и още една немислима борба. Небето е свидетел - има ли някой друг, така постоянен в своите увереност и почтеност? Лапа зелената трева и после хвърля крехкото си стоманено тяло, търчи стотици километри, галопира навред и вдига прах до небесата. Връщането от него зависи животът - само миг колебание и конят може да се преобърне, човекът да падне и двамата да погинат напред по полето. И когато войниците се върнат по домовете си, оръжията се приберат и настане мир, чак тогава той оттегля старото си тяло, дните внезапно стават дълги и спокойни, сега той може да огледа себе си внимателно под дългите си мигащи клепачи - мускулите му още са там, плътската не се е натрупала, коремът не е издут, по гривата няма бяло, дори позата му си остава стегната и нежна. Старостта все ще дойде, но колкото и да остарее, той пак ще познава пътя, ще знае как да се върне и ще помни откъде е тръгнал. Да, ще изпитва самота, но може тайничко да се утешава, като преброява всичките геройства през живота си.

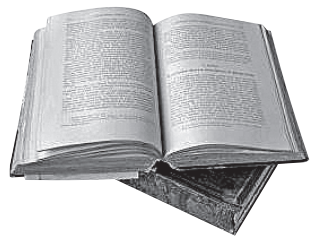
Това е опиянението, което годините даряват. Гордостта се натрупва малко по малко от волността на преживяванията. Борил си се, пламтал си, прославял си се, бил си нужен, хвален и обичан. Пожертвователен, отгаден, устремен и борбен. Какво значение има дали безстрашието на завоевателя ще бъде вписано в още едно и още едно прекрасно стихотворение? Конят не спира да се радва на своята съдба, че се е родил точно като кон. Кой може да се мери с него? И другите са с четири крака, ала тигрите и леопардите са по-свирепи, кравите и овцете са по-безсилни, котките и кучетата са по-неиздръжливи... Той надига глава и гривата му се развява като знаме. И най-високият човек не е по-голям от коня, който завинаги ще се ползва с уважението на владетел, гледащ отвисоко.

Никога не би му хрумвало, че с идването на машините ще започне и неговият кошмар. Той е все така силен и бърз, копитата му все така хвърчат сред пролетния вятър, ала ценността му се стопява за миг, няма вече втренчени, чувствени погледи, няма и загрижени хора. Значи толкова горчиви били съзидите на наложниците в студения дворец - колкото и неохотни да са те за раздяла, това не може да сгрее сърцето на съпруга им.

Със смърчени очи той преглъща цялата неправда и се оттегля в тъгла, оттегля се от своята епоха. Делото още е в сърцето му, предаността му не е намаляла, но вече няма къде пак да му се удаде пак и пак да скача в огъня и да живее до смърт. При всички положения той е вече остарял като пожълтала перла.

Превод от китайски: Стефан РУСИНОВ

□ Лавица

“МЪЛЧАНИЕТО НА БЕЛИЯ ГРАД” от Ева Гарсия Саенс де Уртури издава “Изток-Запад” в превод на Катя Диманова. Август 2016 г., започват тържествата в чест на Бялата дева, покровителка на града. Неочаквано, в Старата катедрала са открити телата на двама 20-годишни младежи. Следващите жертви, ден по-късно, са вече 25-годишни. Странният ритуален мизансцен на престъпленията довява спомена за сериалта двойни убийства, потресли града преди много години. Тогава блестящият археолог Тасио Ортис де Сарате е обвинен и осъден за смъртта на осем души. С влизането му в затвора убийствата секват. Тасио е на път да излезе в отпуск след 20 години зад решетките и престъпленията отново започват...

ритуален мизансцен на престъпленията довява спомена за сериалта двойни убийства, потресли града преди много години. Тогава блестящият археолог Тасио Ортис де Сарате е обвинен и осъден за смъртта на осем души. С влизането му в затвора убийствата секват. Тасио е на път да излезе в отпуск след 20 години зад решетките и престъпленията отново започват...

“КАМЕННОТО ЛОЖЕ” от Маргарет Атууд издава “Ориндж букс” в превод на Надежда Розова. Наскоро овдовяла авторка на фентъзи е водена през снежната виелица от гласа на покойния си съпруг. Възрастна дама със Синдром на Шарл Боне се помирява с малките хора, които непрестанно вижда, а новосформирана популистка група се събира да опожари старчески дом, в който тя живее. Жена, родена с генетична аномалия, е бъркана с вампир; за престъпление, извършено отдавна, е откъснато в Антарктика чрез строматолит, датиращ отпреди 1,9 млрд. години. В тези истории Атууд навлиза в сенчестата сфера, посещавана от автори като Р. Л. Стивънсън, Д. дю Морие и А. Конан Дойл, а също и от нея самата в наградения ѝ роман “Наричаха я Грейс”.

“ИГРА НА ЛЪЖИ” от Клеър Макинтош издава “Сиела” в превод на Коста Сивов. Само преди 12 месеца майката на Ана - Каролин, се самоубива по идентичен със самоубийството на съпруга си начин - взима нова скъпа кола, кара я едва няколко километра, след което я зарязва и скача от висока скала. През тази една година Ана, която се бори със смазващото чувство на тъга и гняв, вече е станала майка. Майчинството допълнително стресира младата жена, която има нужда от майка си повече от всякога. В деня на годишнината от смъртта на Каролин Ана получава доста странна анонимна картичка, която поражда дълбоки съмнения относно обстоятелствата около смъртта на родителите ѝ.

“ОСТРОВЪТ НА РАНЕНИТЕ ДУШИ” от Нора Робъртс издава “Бард”. Обичайна вечер в мола. Три приятелки чакат филмът да започне... Младеж флиртува с момичето, което продава слънчеви очила. Майки пазаруват с децата си. И тогава започва стрелбата. Ужасът продължава само осем минути. Но оцелелите са белязани завинаги. Някои са гневни, други успяват да се съвземат. Симон се затваря в себе си и се мъчи да погребне спомена за кошмара. Най-сетне намира излаз за емоциите си в изкуството. Но един човек няма да е доволен от броя на загиналите в мола. И докато оцелелите бавно се възстановяват и изграждат отново живота си, той ще чака търпеливо, за да удари отново.

Безценни мъдрости, родени от бурни времена

Испанският „Декамерон” излиза за първи път на български

Мъдрост, от която да се учим и днес, съдържа тази книга, устояла на времето и създала автори като Андерсен, Паулу Коелю и Хорхе Букай. “Граф Луканор” (издание на “Изида”, превод проф. Стефка Петрова) е написана 18 години преди “Декамерон” на Бокачо от испанския благородник дон Хуан Мануел (1282-1349). Книгата включва 51 новели, притчи, басни и афоризми. Любопитното е, че новела 32 векове по-късно е пресътворена от Х. К. Андерсен в приказката му “Новите дрехи на царя”. В дневника си Андерсен сам признава, че е заимствал сюжета. Хорхе Луис Борхес включва в своята “Антология на фантастичната литература” новела 11.

Дон Хуан Мануел (1282-1349) е един от най-големите испански писатели през Средновековието. Внук е на крал Фернандо III и племенник на Алфонсо X Мъдрия, а дъщеря му е кралица - съпруга на крал Енрике II. Роден е в Ескалона (Толедо). Имал бурна и неспокойна съдба, като непрестанните му амбиции за по-високо социално положение и по-изгодни бракове за децата му го карали да влиза в конфликти с различни владетели, да напуска родината си за дълги периоди от време и често да сменя политическите си пристрастия. До

голяма степен именно натрупаният житейски опит и нелеката му съдба поставят своя отпечатък и върху историите, които дон Хуан Мануел събира и обработва, и посланията, които отправя към читателите си. През последните 25 години от живота си той се отдава на литературна дейност. Пише не на латински, а на испански. Създава десетина книги, като до нас са достигнали половината от тях.

Най-значимото му произведение е “Граф Луканор” (1335). Книгата е с нравствени примери от живота на владетели и народи от различни епохи и е предназначена за тези, които искат да успеят в живота. Състои се от пет части.

Първата, най-обемната, включва 51 новели. Втората, третата и четвъртата част са колекция от афоризми и изказвания по същите теми. Петата е кратък морален трактат.

Тематичното разнообразие е много голямо, както и разнородността на източниците - срещаме раз-

кази, изведени от собствения опит на автора, устни предания на еврейските му слуги, истории с очевиден ориенталски произход, класически басни и притчи.

Най-общо поведението се движи по следната схема: благородникът граф Луканор задава въпроси на своя мъдър съветник Патронио, който след това му разказва аналогична история, благодарение на която господарят му стига до успешно решение на своя проблем. След това дон Хуан Мануел добавя кратки стихове, в които е

синтезирана поуката от разказаното. По този начин произведенията постигат дълбоко морализаторската си и нравствено-дидактична цел и дават на читателя съвети за поведение на извисен начин на живот, учат го да се стреми към доброто и универсалните духовни ценности.

□ Сюрреализъм

Танцуващо джудже се вселява в човешки тела

Новата книга на Харуки Мураками, която издателство “Колибри” публикува на български в превод на Надежда Розова - “Изчезването на слона”, разтваря дверите на сюрреализма, за да ни отведе в Япония, където множество паралелни светове са разположени съвсем наблизо, под повърхността на всекидневното. Мъж вижда с очите си как любимият му слон се смалява и изчезва; зелено чудовище изпълзва дълбоко изпод земята, за да се обясни в любов на избраната жена; танцуващо джудже се вселява в човешки тела и нарушава земния порядък. И още много човешки истории: за хора, страдащи от безсъние, несправедливо наказани с мълчание, озверели от глад, обезумели от любов, лишени от любов,

объркани, изгубили близки същества или пък добили храброст. Едновременно смешни и загадъчни, нерядко озадачаващи и неизменно вълнуващи, разказите от сборника са подарък за всеки библиофил.

За Харуки Мураками писането на романи е като засаждане на гора, докато създаването на разкази наподобява оформянето на градина. Сборниците “Мъже без жени” и “Изчезването на слона” са свидетелство, че неговият талант вирее в различни жанрове. От няколко десетилетия Мураками е съвършеният посланик на Япония - книгите му са литературни събития за Америка и Европа, и се продават в милионни тиражи. Той е носител на няколко световни литературни награди, изтъкнат преводач и “маниак” на тема джаз. Последното навярно обяснява ониризма и полифоничната красота на произведенията му. “Гардиън” определя автора на “Спутник, моя любов”, “Норвежка гора” и “Кафка на плажа” като един от най-авторитетните представители на постмодернизма.

□ Енциклопедия

Горчивката - дребна, красиво оцветена речна рибка от семейство Шаранови, в миналото била и ползвана като жив тест за бременност. Женските екземпляри били инжектирани с урина от жената, която иска да разбере дали е трудна. Ако носи плод в утробата си, хормоните в урината ѝ предизвикват издигане на яйцепологалото на горчивката, което значи, че тестът е положителен.

Този и още много любопитни и пъстри факти научаваме от новата “Джобна енциклопедия на рибите” от Петър Делчев, тира-

Рибката горчивка действа като тест за бременност

жирана от издателство “Милениум”. Справочното томче джобен формат се продава на всички вестникарски павилиони в страната.

“Енциклопедия на рибите” ще привлече интереса и на дългогодишните риболовци, и на децата и младежите, които за първи път се докосват до релаксиращото хоби. Книгата е с изцяло практическа насоченост - поднася полезна, ясна и изчерпателна информация. Представя онези около 100 сладководни, морски и проходни видове, които най-често се закачат на кукичката на въдичаря. Читателите ще открият отговори на въпросите: какви са техните характеристики; кога и как се размножават; къде се

срещат; кога и как се ловят. Включен е и Законът за рибарството и аквакултурите. А за тези, които са изкушени от приготвянето на рибни специалитети, има множество изпитани кулинарни рецепти.

“Риболовът е изкуство с многобройни тънкости, а за успеха му - много преди доброто оборудване и такъми - са необходим базисни познания, пише авторът. Общият брой видове риби, които се срещат в нашите езера, реки, язовири и по крайбрежието на Черно море, надхвърля 200 - включително и такива, които се появяват епизодично. Доброто им познаване е от изключително значение за успеха на риболовеца, на когото тази енциклопедия ще даде точен ориентир.”

Йорио Виварели гостува в галерия „Сезони“

Тосканецът показва
„От насилието до надеждата“
в скулптури и рисунки

В рамките на традиционната програма на галерия „Сезони“ за обмен на чуждестранни автори, през септември от 12 до 26, ще гостува фондация „Йорио Виварели“, Пистоя, Италия, с изложба на скулптора Йорио Виварели - „От насилието до надеждата“, научи ДУМА от Маргарита Видралска, мениджър на столичната галерия „Сезони“.

Йорио Виварели е свързан чрез артистично сътрудничество и приятелство с известния скулптор Асен Пейков, който е живял и работил в Рим. Дватама си сътрудничат по статуята на Асен Пейков - „Леонардо да Винчи“ на летище Фиумичино, Рим.

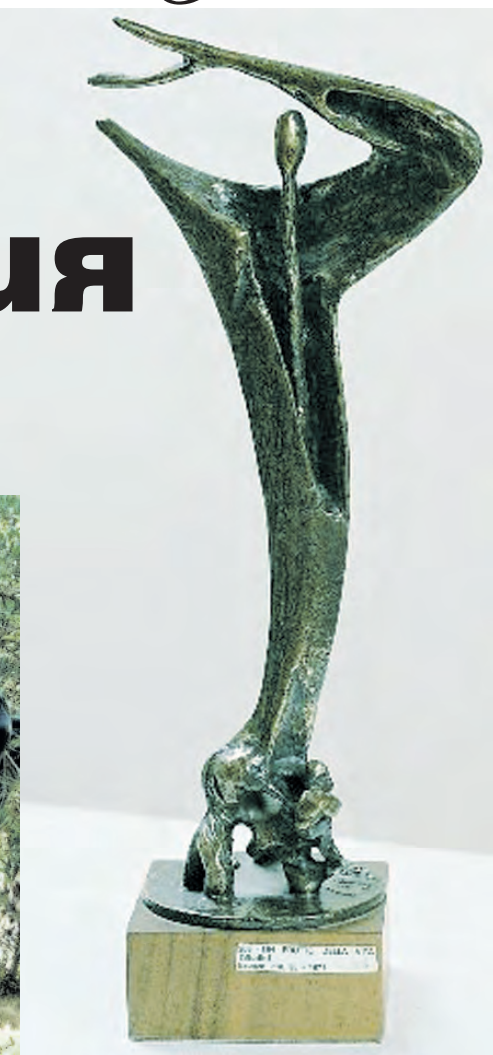
Вълнуващо е да наблюдаваш творбите на Виварели. Тосканец по рождение и по сърце, завършил Института по изкуства във Флоренция, той е също и голям пътешественик, чиято кариера започва в Италия, но продължава с реализирането на творби в Южна Америка, Съединените щати и дори черпи вдъхновение от Пейков. През петдесетте години на XX век Виварели работел в леярната за художествени творби на Ренцо Микелучи в Пистоя.

Пейков избрал Виварели за свой сътрудник заради прецизността и старанието, които влагал в работата си. Това е периодът, в който италианецът,

подтикнат от архитекта Оскар Сторнов, започва да се занимава със скулптура, включена в големите градски площи. Така се раждат творбите, които и днес се намират в Детройт

и Филадельфия - града, в който Виварели печели първа награда от 194 участващи в конкурса проекти за оформлението на площад „Кенеди“ с фонтана си „Пролетни ритуали“.

Човешкият живот, войната и зараждащата се надежда са централните теми в работата на Виварели: малко са творците, успели да предадат по-добре преживените трудности и ужасния период на Втората световна война, и да запазят визията си за човешкото присъствие.

Страницата подготви
Надежда УШЕВА

Отличени творби от Международния фотографски салон във Варна

Изложбата ще представи пред варненци и гости на града отличените творби и избрано от финалната селекция на единадесетото издание на конкурса.

Международният фотографски салон във Варна 2018 се проведе под патронажа на петте най-големи и престижни

ни световни фотографски организации - FIAP, PSA, GPU, ICS, ISF и фотографско общество във Варна.

Участие взеха 380 души от 61 държави, които подадоха общо 5245 фотографии и примериха сили, талант и способности в шест категории.

Жури в състав: Пол Рейди

(Ирландия), Пламен Михайлов (България) и Сергей Панайотов (България), определи най-добрите фотографии и разпредели 182 награди. 24 български автори участваха в конкурса, представиха достойно страната и спечелиха общо 17 престижни награди в следните категории: „Open Color“ -

Стефа Ташева - ISF златен медал, Мирослав Момински - PSA сребърен медал и FIAP почетен диплом, Ирина Стоилова - FIAP почетен диплом, Радослав Свирицов - FIAP почетен диплом; „Open Monochrome“ - Мирослав Момински - сребърен медал и награда на журито - П. Михайлов; „Nature“ - Георги Георгиев - FIAP златен медал, FIAP почетен диплом и най-добър автор в категория „Nature“, Стефа Ташева - FIAP бронзов медал, ICS почетен диплом; „Photo Travel“ - Мирослав Момински - PSA златен медал; „Creative“ - Иван Тонов - ICS златен медал, награда

на журито - С. Панайотов и най-добър автор в същата категория; „Face and Body“ - Ирина Стоилова с награда на журито - П. Михайлов.

Останалите държави, към които ще пътуват наградите от салона, са: Германия, Дания, Холандия, Швеция, Норвегия, Белгия, Великобритания, Ирландия, Италия, Словения, Австрия, Унгария, Румъния, Франция, Испания, Турция и др. Фотографският салон във Варна обогатява културния живот на морската ни столица. Със сериозното си международно участие, салонът се превръща в културен посланик в цяла България и по света.

„Българи от старо време“ гостуват на Античния

Спектакълът се посвещава на юбилея 100 години професионален оперетен театър в България

Жителите и гостите на Пловдив могат да се насладят на 5 септември от 20 ч. на най-любимата българска оперета - „Българи от старо време“ от Асен Карастоянов, либрето Коста Райнов. Тя е написана специално за Музикалния театър, на чиято сцена се поставя за осми път, научи ДУМА от София Стойчева, експерт ВО на културния институт.

Възрожденски колорит и стилизиран фолклор ще видят зрителите в постановката на Музикалния театър. Спектакълът показва с добросърдечна ирония семейната идилгия и романтика на патриархалния българин. Зрителите ще съпреживеят онези отминали времена, когато младите целуват ръка на родителите си, а думата на по-възрастните е закон. Публиката ще се посмее над вечноното политиканстване на Дядо Либен и Хаджи Генчо, което застрашава годеща на децата им Павлин и Лила. Ще се възлнува заедно с младите, когато се противопоставят на старите разбирания в името на любовта.

120 костюма сменят солистите, хорът и балетът по време на двете действия на опе-

ретата. Те са изработени в стила на българската възрожденска живопис. Цветна и минималистична е сценографията на постановката. „Декорът на места е наивистичен, както наивна и чиста е любовта между двамата герои Лила и Павлин“, споделя сценографът Иван Савов.

Целта на постановъчния екип е била да погледне с добродушна усмивка на нашите предци от онова време, без да ги съди или да им се присмива. Режисьорът на спектакъла, солистът на Музикал-

ния театър Александър Мутафчийски, за когото ролята на ратая Иван е емблематична, казва: „Поглеждайки с очите вече на режисьор, се помъчих да си отговоря на въпроса: С какво „Българи от старо време“ ни провокира в наши дни? И как, без да се правят преднамерени сценични препратки към съвремението ни, същият въпрос да развълнува и публиката в салона.“

В атрактивната сценография, дело на балетмайсторката Татяна Янева, умело са вплетени традиционните за

Снимка: НМТ

фолклора ни копания и ръченица с елементи от съвременните танци. В предишни постановки за танците се е разчитало на изпълнители от професионални фолклорни ансамбли.

Цели музикални пасажии от оперетата на Асен Карастоянов, които дълго време не са изпълнявани, звучат за първи път в постановката на Музикалния театър, споделя главният диригент на НМТ Юли Дамянов.

Публиката ще се наслади на изпълненията на водещите солисти. Ролите на колоритната двойка на двамата копривщенски големци Дядо Либен и Хаджи Генчо

изпълняват доайените на театъра Христо Сарафов и Николай Борисов. Юлия Маринова играе Дела, жената на Дядо Либен. Светлана Иванова е Хаджийката, жената на Хаджи Генчо.

Ролите на Павлин и Лила се изпълняват от Пеньо Пирозов и Добринка Икономова. В любимия на публиката тандем на ратая Иван и Янка ще гледаме Александър Панайотов и Катерина Тупарова. Сватовниците Ерчо и Герчо се изпълняват от Лъчезар Лазаров и Тодор Велков. В образа на Циганката-гледачка се превъплъщава Марияна Арсенова - солистка и директорка на Музикалния театър.

Музикален фест на остров Св. Анастасия на 1 септември

Музикалният фестивал „Островът и приятели“ ще се проведе на 1 септември на остров Света Анастасия. Свежа музика, много танци и приказни морски пейзажи ще посрещнат гостите. На сцената ще се излявят банди „Дел Падре“, Деси лайв бенд, а ди-джей Вагабонд ще нажежава страстите с отличен подбор от зареждащи сетове, научи ДУМА от Деси Монова, пиар експерт.

След почти 10 години на родната сцена, „Дел Падре“ се утвърди като група с индивидуален стил и непрестанно търсене и смесване на различни музикални култури, чийто нов „прочит“ се превръща в своеобразно пътешествие в света на музиката. Този път пътешествието на групата е по море. А какво са подготвили креативните музиканти Христо Коликов (Падре), Цветан Андреев и Симеон Иванов от групата, ще разберат всички, които станат част от приключението. По традиция бандата ще е на сцената с гост-приятел - Сани на перкусии.

„Дел Падре“

Деси Андонова от „Фючър шок“ ще допълни цветната обстановка с чил сесии, изпълнени с много романтика и магнетизъм. Деси ще е в компанията на любимите свои музиканти - Божидар Василев (тромбон, синтове), Димитър Горчаков (пиано) и гост-приятел Стефан Цекон на барабани.

Домакините на остров Св. Анастасия са се погрижили и за кулинарната наслада на гостите. Присъстващите ще могат да похапнат пресни морски ястия в бистро „100 години назад“, да опитат от изкусителните чайове с билки от острова в „Лекарна“ или да отпият бързи питиета в „Бара срещу фара“.

Билети за фестивала „Островът и приятели“ може да бъдат купени на място от Магазин 1 на бургаското пристанище от 15 ч. на 1 септември, след предварителна резервация на телефон 0882 004 124. В зависимост от броя на приятелската компания пропуските са на цени от 50 лв. (1 човек), 90 лв. (2 души), 160 лв. (4 души), 350 лв. (10 души). Цената включва двупосочен

билет за кораб до остров Св. Анастасия, както и вход за музикалната програма. При желание на острова могат да акостираат яхти и лодки срещу 3 лв. на пасажер, слизащ на острова, и 30 лв. билет за концерта - на място. За деца до 7 години се плащат само 3 лв. за пътуването с кораб. Той отплава в 17 ч. от морска гара Бургас, а на връщане - в 23 ч.

„Фючър шок“

„Вирджиния рекърдс“ и „Sony Music“ представят новия албум на поп дивата Кристина Агилера „Liberation“. Той

Кристина Агилера тръгва на турне с новия си албум

излезе на физически носител и в дигитална версия. CD версия на албума е налична в обновения онлайн магазин www.musicmall.bg.

„Liberation“ е шестият студийен проект в дискографията на певицата, шест години след премиерата на последния й албум „Lotus“ (2012, „Вирджиния рекърдс/Sony Music“). В негова подкрепа Агилера анонсира в социалните мрежи предстоящото си турне в Северна Америка през есента - то е първо за звездата от 10 години и за-

почва на 25 септември. Включва 22 града в някои от най-емблематичните зали в Америка - две поредни вечери в Радио сити мюзик хол в Ню Йорк, две вечери в Чикаго тийтър, в Бостън, Оукланд, Денвър, Ел Ей, Лас Вегас и други.

Кристина Агилера е сред най-успешните имена в световния шоубизнес, благодарение на изключителните си вокални способности, артистичност и множество хитове. Кариерата ѝ включва повече от 43 милиона продадени ко-

пия от албуми, пет сингъла номер 1 в чарта на Билборд Hot 100 (което е четвъртото най-добро постижение от жена изпълнител) в продължение на три десетилетия - от 90-те години до днес. Тя е носителка на 6 „Грами“ (включително и „Грами“ за латино музика). Притежава звезда на Алеята на славата и е сред малцината артисти на възраст под 30 години, когато е включена в престижната класация на сп. „Рولينг стоун“ - „100-те най-велики певци на всички

времена“. През последните близо 10 години Агилера е изключително активна с работата си за хуманитарната организация в подкрепа на гладуващите по света - „Yum! Brands' World Hunger Relief“. От 2009 г. е официален говорител на организацията и инициативите, в които участва, са събрали до момента над 150 милиона долара в подкрепа на различни хуманитарни програми.

Страницата подготви
Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Жан-Пол Белмондо може да се върне към киното

НЯМА СПЕЦИАЛНА ТАЙНА ЗА ДЪЛГОЛЕТИЕ. АЗ ПРОСТО ИСКАМ ЖИВОТЪТ МИ ДА ПРОДЪЛЖИ, КОЛКОТО Е ВЪЗМОЖНО ПО-ДЪЛГО. ИСКАМ ДА ЖИВЕЯ.

85-годишният френски актьор Жан-Пол Белмондо заяви готовност да се върне към работата си в киното. Той съобщава това в интервю, публикувано в регионалния вестник "Корсикан", по време на почивката си на Корсика, в град Флоран в северната част на острова, информира ТАСС.

В момента не се снима никъде, още не сме постигнали окончателна договорка за участието ми в някоя продукция. Обмислям няколко предложения, а се надявам да получа и нови, казва Белмондо. Това той пояснява в отговор на въпрос за слухове, че ще играе в новия филм на Фабиен Онтениенте, автор на популярната във Франция комедия "Къмпинг" (2006).

Имам желание да се

снима в киното, тази страст всъщност никога не ме е напускала. Но в същото време искам всичко да бъде добре организирано, отбелязва Белмондо, като подчертава, че "вярва в бъдещето". Занапред не възнамерявам да играя в театъра, тъй като това започна да става твърде тежко за мен, добавя актьорът. През 2001 г. той преживя тежък инсулт, в резултат на който остана с частична парализа.

Имам дълга кариера в театъра и киното, която сега върви към своя край. И, честно казано, не се вглеждам назад. Разбирам каква е била тя в погледите на хората, които срещам. И не се боя от края на живота - изживях го щастливо, признава Белмондо. Той съжалева единстве-

Именитият актьор разказва пред френски вестник, че е получил предложение за работа

но, че много негови приятели са си отишли - като актьорите Жан Рошфор и Филип Ноаре. Но това е животът... мисля, че някой ден отново ще се срещна с тях на небето, казва актьорът.

В актьорската си кариера, започнала през 1957 г., Жан-Пол Белмондо е изиграл повече от сто роли във филми и на сцените на френските театри. През 1960 г. се снима в "До последен дъх" на Жан-Люк Годар,

Жан-Пол Белмондо в миналото

Снимка © AP PHOTO/FRANCOIS MORI

...и днес

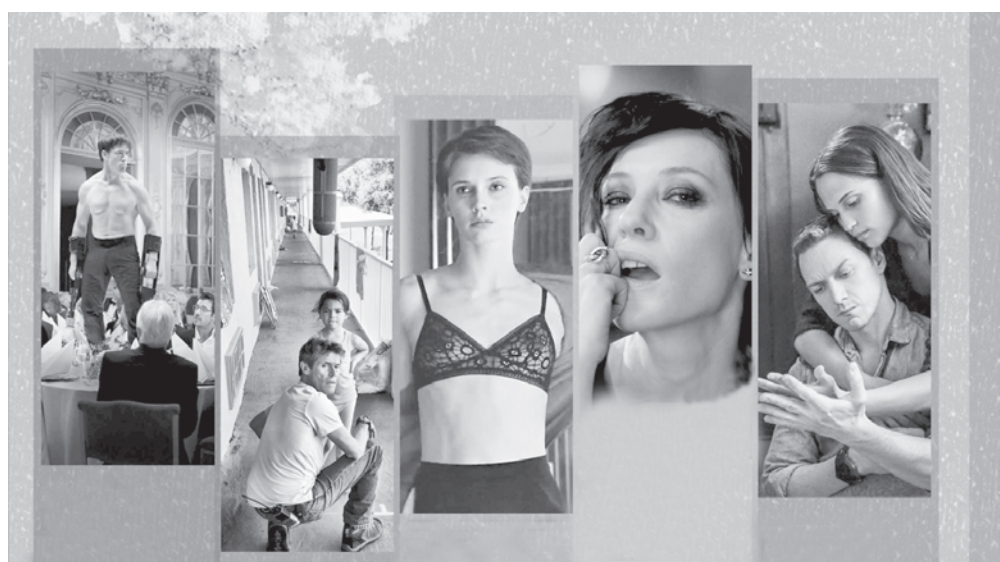
който се превръща в манифест на Новата вълна във френското кино. През 1961 г. играе със София Лорен във филма на Виторио де Сика "Чочарка", удостоен с "Оскар". След това продължава да снима с режисьорите от Новата вълна - "Жената си е жена" на Годар, "Крадецът" на Луи Мал, "Сирената от Мисисипи" на Франсоа Трюфо, "Доктор Попол" на Клод Шаброл. Белмондо се занимава с бокс от младежките си години. Снима се в комедийни екшъни - "Гиньо-ло", "Професионалистът", "Ас на асовете". И в повечето случаи сам изпълнява опасните сцени в тях.

НА ОТКРИТО

Кино в парка през септември в София

Превърнала се в една от най-успешните културни инициативи, които предлагат разнообразие за вечерите на столичани в началото на есента, "Кино в парка" за трета поредна година ще даде възможност на гражданите и гостите на София да гледат кино на открито в парка на Военната академия "Г. С. Раковски", научи ДУМА от Светлана Дамянова от "Арт фест". Всяка вечер от 20.30 ч. между 4 и 8 септември има възможност да бъдат видени в различна обстановка - сред дърветата, в приятната атмосфера на парка, няколко от най-успешните и награждавани филми за последната година. Това са "Квадратът" на Рубен Йостlund, "Проектът "Флорида" на Шон Бейкър, зрителият фаворит - провокацията на Франсоа Озон "Другият любовник", и най-новият игрален филм на Вим Вендерс "Потопяне", с участието на страхотните Алисия Викандер и Джеймс Макавой. Специален акцент в програмата е ексклузивната прожекция на филма, който тръгва в разпространение на кино в края на септември - "Манифест" на Юлиан Розефелд, с участието на уникалната Кейт Бланшет.

Билетите са на цена 8 лева (при предварителна продажба или при пакет "Три на кино") и 10 лева - на място, 60 минути преди прожекцията. "Кино в парка" е инициатива на "София филм фест" и се осъществява в партньорство със Столичната община и парка на Военната академия "Г. С. Раковски".

КЛАПА

Снимка "ФОРУМ ФИЛМ БЪЛГАРИЯ"

Започнаха снимките на игралната продукция на „Дисни“ - „Мулан“

Една от най-емблематичните героини на "Дисни" идва на голям екран във впечатляващата игрална адаптация "Мулан". Легендата за момичето воин, което самоотвержено влиза в битка със завоевателите на Китай, защитавайки честта на семейството и народа си, оживява пред нас през 2020 г. и обещава да поднесе разтърсващо приключение, съобщават от "Форум филм България". Снимките вече започна-

ха, а избраните локации са в Нова Зеландия и Китай.

Кастингът за актриса, която да влезе в кожата на Мулан, следвайки автентичния образ от анимираната версия, бе проведен по целия свят и продължи повече от година. За ролята на смелата героиня от "Дисни" избраха прекрасната Лиу Ифей ("Забраненото кралство", "Имало едно време"). Към нея във филма ще се присъединят Дони

Йен ("Rogue One: История от Междувъздушни войни"), Джейсън Скот Лий ("Тигър и дракон"), Йосон Ан ("Мега звяръ"), Уткарш Амбудкар ("Перфектният ритъм"), Рон Юан ("Марко Поло"), Ци Ма ("Първи контакт"), Розалинд Чао ("Стар Трек: Отвъд") и други.

Режисьор на "Мулан" е Ник Каро, а сценарият е дело на Рик Джафа и Аманда Силвър, както и на Елизабет Мартин и Лорън Хайнек. Сред продуцентите на филма са

Джейсън Рийд, Бари Озбърн и Джейк Уайнър, а изпълнителен продуцент на "Мулан" е Тим Котингтън.

Анимационният филм "Мулан" излиза през 1998 г. и е номиниран за "Оскар" и "Златен глобус", превръщайки се в една от емблематичните анимации на XX век. Очакваме "Мулан" и нейните изключителни подвизи през 2020 г. на 3D.

Страницата подготви
Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Вечни от империите

Вели превратностите на съдбата, но и днес стоят на своя пост

Шабленският фар

в морската навигация. Правейки опити за радиовръзка между транспортния кораб "Европа" и крайцера "Африка" през 1897 г., Александър Попов отбелязва: "Използването на източник на електромагнитни вълни във фаровете като допълнение на светлинните и звуковите сигнали може да направи фаровете видими в мъгла и в бурно време."

Така по бреговете на Световния океан изникват нови фарове с "невидими" лъчи - радиофаровете. С тях и при най-лошо време може да се предават сигнали на големи разстояния. Целият свят се възползва от откритието. А техниката все повече отдалечава персонала на фаровете от митичния образ на онзи стар фаропазач. И днес обаче в тези самотни и смели мъже е скрит чарът на хората, водещи битка със стихии.

Самите маяци също като че ли отстъпват пред модерните навигации. Част от фаровете днес са ресторанти, туристически обекти за вълнуващи снимки и предложения за брак, екзотични хотели.

В пътеписите на Константин Иречек

се споменава за най-древните прототипи на съвременни морски ориентир по нашето Черноморие. През XIX в. известният чешки историк и пътешественик разказва за предание, свързано с основаването на Анхиало (Поморие) от византийската императрица Ирина на мястото на някогашен фар, принадлежал на по-стар пристанищен град. Монета от II в., открита в района на Аполония (Созопол), свидетелства за първите светлинни сигнализации. На нея е изобразена малка кръгла постройка на два етажа, увенчана с горящи пламъ-

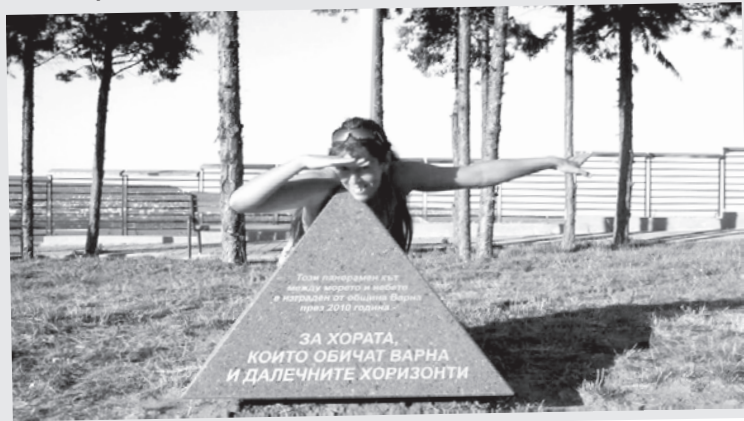
ци, която напомня на съвременните фарове.

Най-много фарове у нас са били построени в средата на XIX в. През 1855 г. френският флотски капитан Блез-Жан-Мариус Мишел сключва договор с турското правителство за създаване на дружество за строеж и експлоатация на фарове - "Compagnie des Phares de l'Empire Ottoman". Така през следващите години на българския бряг започват да мигат светлинките на фаровете край Шабла и Варна, на нос Емине, на островите Св. Анастасия и др.

Най-живописно разположеният морски фар у нас според мнозина е този на нос Калиакра, където са разпръснати и останките от антична крепост. Районът е обявен за природен резерват заради птичето разнообразие и последните оцелели в тези географски ширини тюлени-монаси. Фарът е построен през 1866 г., но съществуват сведения, че на това място е имало навигационно съоръжение и по-рано. През 1901 г. маякът е разрушен от земетресение, но впоследствие е възстановен. А мястото и фарът са тол-

Варненка засне наг 1000 маяка

Варненка на велосипед обиколи морските фарове в 25 държави. Пътешественичката измина 10 000 км, за да снима над 1000 маяка. Бела Бенкова е родом от Варна, но живее в София. Инженер е по образование, но фотограф по призвание и пътешественик по природа. Морските фарове за нея са специалност, лудост и вдъхновение. От 12 години насам всяко лято Бела Бенкова прави велосипедно пътешествие по фаровете на различна държава. Първото било по родното Черноморие. Следват Румъния, Турция и Гърция. Снимала е съоръжения за навигационни светлини в Ирландия, Италия, Шотландия, Канарските острови и много други интересни места. Последното и велоприключение бе миналата година по бреговете на Полша, а това лято наред с навигационните светлини в балтийските държави.

След Освобождението държавата изгражда нови съоръжения и модернизира по-старите. Фаровете са сред най-любопитните атракции на черноморските ни градчета, но хората знаят, че твърде малко или почти нищо за тяхната история.

Шабленският фар, известен още като "Пясъчният фар" и "Пясъчният фенер", защото предпазва корабите от затъване в измамните морски плитчини между нос Шабла и близкото Тюленово, е построен в средата на XVIII в. Оттогава до днес работи безотказно. Кулата му е висока 32 м и изпраща светлини на 17 морски мили на всеки 25 секунди. Във фара на Шабла е зазидано послание към бъдещите поколения. То трябва да бъде отворено през 2056 г., т. е. 200 години след неговото построяване. Какво ли има в него?

Работа за романтици

18 август по света се отбелязва като Международен ден на морските фарове. За пръв път това става в Шотландия през 1994 г. Целта е все повече хора по света да научат за ролята на маяците при осигуряването на безопасността на морския транспорт през вековете. Дали модерните времена обаче ще погубят романтиката на фаровете? Засега има изглед да не успеят. Все още се търсят... пазачи на фарове. Преди две години обява набираше кандидати за пазач на най-високия фар в Австралия, който за жалост не се използва, но е туристическа забележителност. Изискванията към мераклиите бяха да могат да готвят, да майсторят разни неща със собствените си ръце, да пресмятат правилно запасите си, тъй като хранителните доставки са през три месеца. "Добре е да можете да плевите, а най-приятното от всичко е да сте любезни с посетителите", пишеше в обявата. Преди година и половина тасманийски остров

Кулата на Херкулес е най-старият морски фар в света. Обявен е за национален паметник на Испания, а от 2009 г. е част от световното и културното наследство на ЮНЕСКО. Фарът все още работи

кова живописни, че

италианският поет Салваторе Квазимодо им посвещава поема

Струва си да отидете и до о. Св. Анастасия близо до Бургас, където се намира един от най-силно светецките фарове по нашето Черноморие. Построен е през 1914 г. на мястото на предишен фар от началото на XVII в. През 1924 г. островът заедно с разположения на него манастир е превърнат в концентрационен лагер. Там са били заточени около 40-ина антифашисти, които успяват да избягат с лодки и да стигат чак до Одеса. Преди седем години островът стана сцен-

ична площадка за филм с участието на Летиция Каста.

Още един български фар е привлекателен за пътешествениците. Намира се северно от Созопол, на остров Св. Иван, където сред останките на християнски храм бяха открити мощите на Св. Йоан Кръстител. Фарът е от 1911 г. и е сонарен - свети на 18 мили навътре в морето, подава и звукови сигнали. Романтични са и фаровете в Приморско, Царево и Ахтопол.

Около всички морски фарове има нещо тайнствено. Светещите съоръжения с форма на кула имат своя съдба, своя история, свой разказ. Научават ги обаче само тези, които искат да се докоснат до тях.

търсеше семейна двойка, която да го управлява и да се грижи за фара. На острова няма нито телевизия, нито интернет, а фарът е автоматизиран, така че двойката трябва само да го контролира. Както и да извършва всекидневни наблюдения за метеорологичната служба, за което кандидатите ще бъдат предварително обучени и ще получават заплащане. Фарът е построен през 1891 г. и е последният австралийски фар, който започва автоматична работа. Преди това е бил поддържан от жив пазач... В началото на тази година любопитна обява се появи и във варненското Бюро по труда. Търсеше се пазач на фара, а посоченото изискване бе средно образование... Пазачите на фарове имат дълги часове за размисъл, когато небето и морето са в хармония. Имат време да търсят отговори за корабите, за морето, за хората. На пръв поглед самотна професия? Работа за романтици, при която си насаме с... всички.

Къде е Българската Света гора

Има основания да се предполага, че тя е в района на манастира „Св. Живоприемний източник“ край село Голямо Буково

Михо
ЧЕРВЕНКОВ

В отдалечената, хълмиста и покрита с гъсти дъбови и букови гори Странджа планина е запазен от миналото само един манастир, известен с името Голямо-буковският манастир „Света Петка“ (или „Живоприемний източник“). В землището е на село Голямо Буково (тогава село Коджа бук), Средецка община. Намира се на 64 км от Бургас и на 4 км от селото. Стара и прастара е историята на манастира. Според легендата, а и според историците, на мястото на днешния манастир преди е съществувал друг християнски храм. Той пък на свой ред е бил изграден върху древно тракийско светилище.

Проф. Васил Захариев пише, че Странджанската област през отминалите векове, подобно на Атонската Света гора, е била пълна с манастири. Тук в Средновековна Парория (гранични предели), се намирал прочутият манастир на Григорий Синаитски.

Манастирът е построен през XII век. Съществува предположение, че през XIV в. вече е един от манастирите на Свети Григорий Синаит, част от голям духовен комплекс. Легендите разказват как Свети Григорий Синаит тръгва от Синайската планина и пристига в Цариград. Оттам с кораб пътува до Созопол. Навлиза в Странджа и намира лековития източник, който е сънувал, преди да тръгне, и решава да построи на това място манастир. Той пише до тогавашния български цар за помощ. И владетелят му оказва щедра подкрепа и проважда Свети Теодосий Търновски, който се заселва при монасите.

Имало е няколко групи манастири. В тях се заражда и развива философско-религиозното учение на исихазма (от гръцки - покой, безмълвие, самовглъбност). В историческите извори Парорийската пустиня се приема за Българската Света гора (Атон).

Тогава Странджа е била поклоннически, духовен, книжовен и просветителски център.

Многобройни са църквите и манастирите, опожарени или разрушени при османското нашествие. Сред тях - и Голямобуковският манастир. Всичко през вековете потъва в забвение. И все пак някакви следи остават или на мястото на бившите християнски храмове, или в паметта и преданията на поколенията.

Съвременният манастир е построен през XIX век. Коста Янов от с. Голямо Буково една нощ сънува Света Богородица, която му заръчва да отиде в м. Големия змилак под Осман баир, да открие основите на стар манастир, и на негово място да построи нов. Той обаче не повярвал на съня. Втори път, пак на сън, му се явява Света Богородица със същата поръка. И за да го увери напълно, тя му изпраща болест - рани по краката.

Доста време той страда. Тогава Богородица трети път му се явява и му поръчва да отиде на това място, да си измие краката от изворчето, което клоkochи там, и след като оздравее, на това място да направи манастир.

Една сутрин близките му го качват на волска кола и отиват при изворчето. Веднага с умиването на раните той чув-

Манастирът - изографисан отвън и отвътре

ства облекчение. Минават две-три седмици и той напълно оздравява. Това е през април 1873 г.

Щом чуват за изцелението, хората от селото заприичдат към извора.

След като взема разрешение от турските власти, Коста Янов съобщава на по-първите хора в с. Голямо Буково. В определения ден се събират 40-50 души мъже и жени и започват да копаят. До вечерта намират пиринчена кандилница и кръст. Изровени са и 3 мраморни икони: Христос с дванадесетте апостоли, икона „Живоприемний източник“ - Дева Мария с младежеца, седящи в чаша, а от чашата-източник водата пада в шадраван, в който плуват 7 риби, и икона „Св. Петка Епиватска“ с райско клонче в ръка и държаща кръст.

Открито е чудодейното аязмо с лековита вода, което блика в олтаря.

Същата година започва градежът на

ля Коста Янов - Никола. По време на Преображенското въстание - 1903 г. монахът Гай събира 200 овце и ги разменя с изселващи се турци срещу 1,116 дка работна земя, 40 дка плодни лозя и 33 плевни и хармани.

Манастирът се превръща в най-големия собственик на земя в околността. Монасите се радват на богат добив на зърнени храни. Духовният храм се замества: изградени са нови стопански постройки, двуетажен каменен метох и воденици по Бяла река.

Манастирът играе важна роля по време на Освобождението, има и определени заслуги през Преображенското въстание.

За тази света обител много научаваме от „Записки за преживяното в Странджа“ на архимандрит Рафаил Вълчанов, игумен на манастира от 1905 г. По време на Преображенското въстание сам той е четник от смъртната дружина на Димитър Халачев и секретар на комитета „Петрова нива“.

Той пише, че през 1912 г. е правен ремонт на канала в манастира, по който изтича лековитата вода и са намерени две средни мраморни икони: на Св. Троица и на Св. Георги, доста кости, а по тях стъкленни гривни и пръстени, разкрити са два гроба. В единия е намерен череп с надпис от печатни славянски букви: „Сия глава принадлежи на монахиня Мария, година 1310“.

Обширно изложение за манастира прави проф. Никола Великов в книгата „Моето родно село Голямо Буково, община Средец“.

След 1944 г. е прекъснато богослужението. През 1960 г. манастирът е обявен за паметник на културата. От 1989 г. започва мъчителното му възраждане. Преди време руска пророчица предрича, че в манастира отново ще забие камбана. Наскоро чешкият учен д-р Петер Лехнер чува за необикновения извор и историята на манастира. Посещава мястото, остава изумен от видяното и щом се връща в родната си, изпраща дарение камбана.

През 1984 г. ст.н.с. д-р.н. Иван Караиотов прави археологически

сондажи около манастира и попада на погребение от XII-XIV в. Наскоро тук е открита еднокорабна базилика от XIV век. Има основание да се очаква потвърждение на хипотезата, че Българската Света гора е в района на манастира „Св. Живоприемний източник“.

През 1992 г. в манастира пристига известният руски учен от Московския център по народна медицина Михаил Гейлер. Според него след Хималаите манастирът край Голямо Буково е втори по така нареченото космическо засичане. В района са открити особени магнитни излъчвания, които влияят върху водата.

Наши специалисти също правят изследвания. Откриват множество полезни за човешкия организъм съединения. Тук и въздухът е целебен.

И до днес местните хора наричат „жива“ водата, която иззира под църквата. Това обяснява и името на манастира - „Св. Живоприемний източник“.

Целебните свойства на извора приличат нуждаещи се от цялата страна, а и от чужбина. Прииждат болни от бъбреци и жлъчка, страдащи от проблеми на черния дроб, нервни и стомашни заболявания... Лековита е водата най-вече за очите.

Местните хора разказват как тази вода помогнала на карнобатски каракачани. Възрастният човек посетил няколко лекари и загубил надежда. Изцеление обаче му донесла чудодейната манастирска вода.

Посещава извора, бликащ в олтаря на църквата, хора от София, Ямбол и Старозагорско - всеки със своите болести.

Много от хората се отблагодаряват, че са могли да се излекуват, а Велко Кидеров от село Вършило всяка година (традиция, наследена от баща му и майка му), дарява агне за курбан на храмовия празник.

Отскоро в манастира служи игумен Александър. Поставена е камбаната на новата камбанария. И тази година - 2018 г., след Великден, на Светли петък, бе отбелязан храмовият празник. Тържествената литургия отслужи епископ Йеротей от Сливен. Миряни запалиха свещи за здраве и отнесоха по бутилка светена вода. Според преданието тя придобива изключително лековита сила в този ден.

Голямобуковският манастир е разположен в един смайващо живописен район на Странджа. Посетителите остават очаровани от красотата на застиналото във времето кътче на митичната и хайдушка Странджа.

Камбаната и изворът с жива вода

църквата и метоха. Тя е трикорабна, псевдобазилика. Построена е от майстор Колю Минев от Трявна. Колоните са докарани от древното градище край Дебелт. Църквата и малката жилищна сграда са изографисани. По-късно стенописите са обновени благодарение усилията на йеромонах Ефтимий.

През 1885 г. на служба в манастира постъпва синът на откривате-

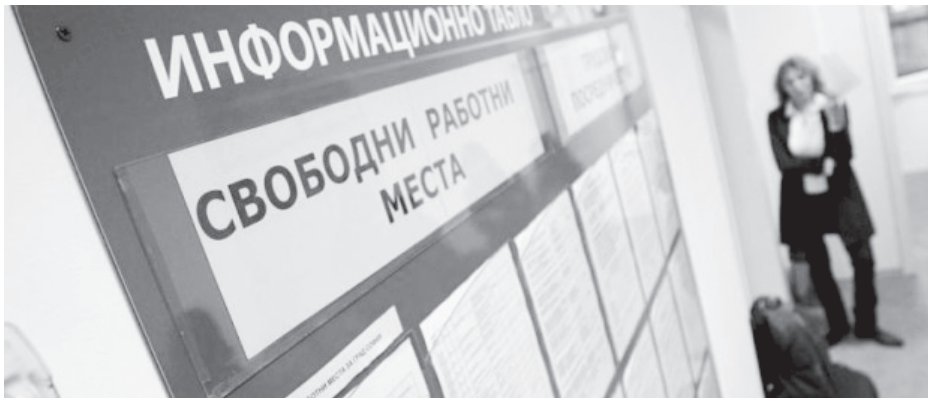
В тъмните гебри на българското образование

Денчо ВЛАДИМИРОВ

Това лято особено драматично по медиите на републиката се тръби за крещящата нужда от учители, които да заемат и уж овакантяващите се от 4000 пенсионери учителски места.

И ето, че възпилюща нужда от учители според информацията изпитва и такава географска област от българското просвещение, каквато е Пловдивската. По средата на август обявените от Регионалната служба по заетостта за цялата област незаети учителски места само в град Пловдив били 123 (по информация на радио "Фокус"). Нещо, което обаче странно никак не се връзваше със съвсем скромната бройка обявени по това време вакантни места от... Регионалното управление на образованието към МОН! Съобщенията от него ваканции за учители бяха в пъти по-малко от оповестената бройка от Регионалната служба по заетостта. И поне една

Обявите за уж свободни места за учители будят, меко казано, недоумение

тина търсеха учител по турски език като лектор. Появи се неочаквано обявление за едно място за учител и по немски език и сигурно ще се разгори борба за заемането му от кандидати учители като при щурма на Берлин.

А за питомците на Пловдивския университет от катедра "Френска филология" пак остана да изпият по една студена вода - така и не се появи обявление от РУО поне

могат да застанат пред ученици и да ги поздравят с "Бон жур!"

С каква скорост подготвя информацията си за вакантните места пловдивското РУО не е известно, но безспорно в него има немалко бисери, бъдещи недоумения и неяснота за търсещите работа.

Например са нужни ясновидски качества на кандидата, за да разбере какво се крие в обявление за вакантно място

ки на горещините? Или са влезли в ход други съображения?

За някои обявени вакантни места биха могли да кандидатират определено само универсални специалисти, както е в случая с обявлението в село Рогош за търсене на учител "по изобразително изкуство и технологии и предприемачество". Кой ще е този кандидат художник, който освен за рисуване се е изучил и за предприемачество? Или може би мястото е натъкмено така за определен кандидат? Даже и ренесансовият учен и художник Леонардо да Винчи не би успял да се вреди за учител по такава усложнена оферта...

От училище в Брезово пък дойде лаконична обява за търсене на "учител по ФВС - непълен норматив". Каква е тази енигма с норматива обаче, нали кандидатът, за да се вдигне от Пловдив за учителство в отдалеченото Брезово, трябва да знае за какъв норматив от часове става дума? Както и кандидатът за обявеното вакантно място за "лектор по ХООС" в ОУ "Христо Ботев" - с. Брестовица, би трябвало да е задължително известен за колко лекторски часа в годината става въпрос. Така и за лекторско място в с. Воден - за колко лекторски часа трябва да пътува кандидатът от Пловдив не е указано! А би трябвало, защото едно е да се придвижваш зиме със сринатия ни междуселищен транспорт за 30 часа, друго е за 300!

Някога като редактор на хумористична страница във вестник получих от сътрудник епиграма: "Който се учи, той ще мяучи". Не я пуснах, видя ми се абсурдна.

Сега обаче бих я пуснал за печат.

Звучи съвсем актуално за абсурда в днешното ни българско образование и държава.

Светът е малък

Фалшиви шопски напеви

Николай КОЕВ

Дълго размишлявах дали си струва да се реагира на пълна глупост. В крайна сметка публикация в един вестник може спокойно да е случайно хрумване на слънчасал журналист в жаркото лято. Но дали наистина е така? В крайна сметка реших да кажа своята дума, защото за 15-годишното ми пребиваване в Сърбия и страните от разпадналата се Югославска федерация като кореспондент на БТА съм разбрал поне, че много рядко има случайни публикации при комшиите на запад от нас. Особено, когато става въпрос за реанимиране на безумни, неверни и, казвам го с болка, недобронамерени тези. Та тъжният повод е изцепването на белградския вестник "Телеграф", че "всичко шопско е сръбско". Потвърждение за това бълнуване било, че цялото население до Кюстендил, Самоков, по Искърското дефиле в България, пък и в Кратово, Враня, Ниш и Пирот били шопи, т.е. сърби.

Спирам дотук, защото не си струва да ви занимавам с глупости, които бяха сътворени в юголабораторията за антибългаризъм, част от която бе и изфабрикуваният злостен македонизъм. Всичко това обаче бе продукт на едно друго време, на принципно друга геополитическа конструкция, в която бившата югославска федерация имаше съвсем друга роля, вменена ѝ по волята на великите сили след края на справедливата борба и победа над хитлерофашизма. Защо, питам се, точно сега един от четените сръбски вестници вади от торбата с лъжите най-баятата от тях? Та нима България по какъвто и да е начин е демонстрирала недобронамереност към Сърбия, обиждала е своите съседи, ровила се е тенденциозно из историята и внушавала реваншизъм за несправедливо отнетите ни земи? А има много какво да се напише и каже. И за репресиите в Западните покрайнини, за изпелените също за българщина в Македония хиляди човешки души, за изгнилите наши сънародници в скопския затвор "Идризово" и адриатическия лагер "Голи оток".

Но ще спра дотук. Не поради липса на още много доказани исторически истини и аргументи. А защото нашите сръбски приятели не заслужават и тази поредна доза дезинформация с изразен елемент и на омраза. Та нима бяха малко трагедиите на територията на бившата югославска федерация - войните при разпада, братоубийственото клане в Босна и Херцеговина? Или несправедливите бомбардировки на НАТО срещу тогавашната СР Югославия по време на Косовската криза, когато българският народ масово подкрепяше своите братя славяни, както и по време на всички трагични и сложни превратности на времето от края на миналия и началото на сегашния век?

Големият въпрос, който определено бие на очи, е защо точно сега един белградски вестник си позволява дезинформационния ход с измисления "шоплук", където хората били със "сръбско самосъзнание" и говорели на "призренско-тимощки диалект", който бил част от сръбския език? Все ми се иска тази глупост да е резултат на ваканционна липса на интересни вестникарски теми, сътворена от некомпетентен полузадрямал пред компютъра колега. Не мога да изключа обаче момента, в който се появява тази фалшива статия, пълна с неверни "новини". На всички е предельно ясно например, че Сърбия е в твърде деликатна фаза в преговорите с непризнаването от нея Косово. По всичко изглежда, че Белград и Прищина обмислят, според лансираната терминология, "демаркация на граници", "корекция" на същите, пък и размяна на територии. Колкото и да твърдят, че това няма да се случи на етнически принцип, то целта е именно такава - албанците да се разграничат от сърбите и обратно, за да настане хипотетичен мир и се открие пътят и пред Белград, и Прищина към ЕС. Този протичащ процес, без менторството на заинтересовани световни играчи, протича трудно. В самата Сърбия има сериозна съпротива, включително и на влиятелната православна църква, за каквито и да е договорености за промяна на границите и отстъпване на територия. В тази обстановка по стародавна югославска традиция Белград използва известния прием с отвлечане на вниманието в друга посока, която задължително трябва да опъне и без друго много чувствителната патриотична струна на западните ни комшии. И тъй като в Македония ври и кипи около предстоящия референдум за името ѝ, е трудно да се пласира дезинформация, то за целта се използва наша милост и вади превтасал уж аргумент по никое време, обвит в патриотична опаковка. С една дума - виждате ли как отвсякъде ни крадат територия и застрашават нашия суверинитет? Затова трябва да бъдем единни и посрещнем предизвикателствата, пред които неизбежно ще се изправим с Косово.

Та този маньовър, си мисля, се играе в момента в Белград. Надявам се силно без внушение отвън с по-глобални намерения. Ако пък не е така, а случайна журналистическа изцепка, в което не вярвам, още по-добре. Във всеки случай аз си оставам твърд привърженик на членството на Сърбия в Евросъюза. Защото това е държава с доказан капацитет и образован народ, независимо от катастрофалните събития в новата си история не само по нейна вина. Защото в общността, към която ние вече принадлежим, е хубаво да имаш още приятели, при това близки във всяко отношение непосредствени съседи, пък и православни християни.

трета от ваканциите в "списъка на РУО" бяха за помощен персонал - огньари, хигиенисти, готвачи, счетоводители, медицинска сестра в детска градина. Та питам къде се "загубиха" като бройка доста от ваканциите за учителски места в Пловдив, обявена от Регионалната агенция по заетостта?

Особено недоумение беше в съобщението на Регионалната служба по заетостта в Пловдив, че се търсят едва ли не под дърво и камък учители и по различни чужди езици. А в 99 на сто от обявлението на РУО отново бе изписван като жадуващ учител само един учебен предмет - английски. В едно първомайско село наис-

едно вакантно щатно място за учител по френски език при толкова иначе очаквани пенсиониращи се учители в града. По този повод може да се зададе тежък, но логичен въпрос на министърски и руочиновници, на професори, доценти, асистенти и прочие преподаватели от пловдивските и в други университети, подготвящи срещу доста добри заплати студенти за учители по френски език: "Пуркоа произвеждате безработни учители, дами и господа? Не ли е по-честно да закриете катедрите по френски език, та да не се лъжат децата в напразни илюзии, че някой ден ще си намерят постоянна работа като учители по френски и ще

за... "учител по общообразователен предмет в прогимназиален етап"? Защо от СУ "Софроний Врачански" не са благоволили да изпишат наименованието на общообразователния предмет? Или това да сторят и в ОУ "П.Славейков", където учителят по неизвестния също общообразователен предмет ще е на половин щат? Считат ли това за коректна информация съответните директори? Същото "пропускане" да се обяви за кой точно общообразователен предмет е вакантното учителско място има и в ред други обявления на РУО - Пловдив. Как да си обясним това разсейване, може би да отдадем тези драстични пропус-

По следите на танк „204”

Пътнико, ти, който минаваш край Драва Соболч, спри се край пътя и свали шапка...

Никола ГАГОВСКИ

Преди да тръгна по фронтовия път на героя от Отечествената война капитан Петър Бойчев, аз се срещнах с неговия брат о.з. полковник Христо Бойчев. Прочетох личните му дневници, писмата му от фронта, спомените на бойните му другари, разгледах албумите му... Пред мен оживя образът на комуниста, на бореца против фашизма, на помощник-командира в Отечествената война.

И тръгнах по бойния му път.

Бяла Паланка. Тук героят е получил бойната си закалка. В спомените си за него командирът на 9-та танкова рота поручик Соланов пише:

“Петър Бойчев дойде в 3-та танкова дружина на Бронирания полк в началото на военните действия (около 20 септември 1944 г.). Беше с войнишка униформа на длъжност помощник-командир. Първоначално си казах: “Сигурно не е служил във войската”. Впоследствие от държанието му всички разбраха какво значи войнишкият пагон на раменете му: “Аз искам да съм близко до войниците.

Пагонът не може да изгради авторитета на командира

ако той не обича човека и родината” - казваше ми той. - Беше всеотдаен доброволец”.

Никола Мирчев, командир на 7-ма танкова рота: “Спомням си капитан Петър Бойчев преди боя за Власотинци. Беше на разсъмване. Дружината отблъскваше след уморителния нощен поход. Но той не знаеше почивка. От

На Първа българска армия с командващ ген.-лейтенант Владимир Стойчев е поставена нелеката задача за упорита отбрана по северния бряг на река Драва от германците. В продължение на две седмици българските военни се сражават с армията на Третия райх. С цената на много жертви българските воени не допускат вражески пробив - цели подразделения от предната българска линия са унищожени, но не отстъпват и крачка назад. Действията им неслучайно остават запомнени като Дравската епопея

Капитан Петър Бойчев

танк на танк помощник-командирът беседваше с бойците, ободряваше ги, вдъхваше им вяра в предстоящата победа. Ентусиазмът на екипажите беше толкова нараснал, че с един удар дружината проби отбраната на немците и до вечерта заедно с 1-ва и 2-ра дружина овладя града...”

Дружинният командир Момчилов споделя:

“Чувал бях да се казва: “Истинското другарство се създава през време на война!” Да, мога да потвърдя и сега, че таква другарство, и то за кратко време, се създаде между мен и Петър Бой-

чев. Представи ми се като помощник-командир. Той започна своята дейност като апостол незабелязано, безшумно, спокойно.

Имахме голяма нужда от гориво. Петър Бойчев поиска моето разрешение и на другата сутрин докара един немски “катър” (влекач на гъсенична лента) с три варела бензин, който ни помогна да преодолеем албанските планини. Виждам го и сега,

настръхнал, с автомат в ръка

слязъл от танка, с група войници да преследва немците. После им каза, че трябва да пазят честта, живота и имуществото на местните жители, които ни посрещнаха като освободители.

След завръщането ни от Албания в полка се сформира сборна танкова дружина, която трябваше да замине за Унгария в състава на Първа българска армия. Запитах капитан Бойчев, определен ли е вече помощник-командир на дружината. С присъщата си скромност ми отговори: “Още не. Но мислих доста и реших да поменя аз да замина. Е-

ген съм - най-подходящият. Само мама...”

Кой е Петър Бойчев, как е израснал, къде е учил? Отговор на тези въпроси ни дава неговият ученически дневник:

“Гр. Шумен, 6 януари 1937 година - петък.

Ето ме пак в квартирата - бедна, прихлупена стаичка, останала още от турско време. Тя прилича на гълъбарник, но аз я използвам за живеене... Ех, сиромашка работа! В нея има само стол, счупена маса и ръждясала печка, за която няма дърва. Още не съм се радвал на нейната топлина.

Тази вечер тръгвам за родното си село Становец, Новопазарско. Трябва да съобща на баща си неприятната новина: нужни са ми пари за втората вноска на таксата за училище. А той няма пукнат грош. Това ще бъде цяла треска за него. Не по-малко страдам и аз, като знам какви мъки създавам на бедните си родители. Осмелих се и казах на баща си. Цял ден той ходи из двора мълчалив, замислен и зашеметен. Майка ми, горката, като разбра, и тя много се разтревожи. Уверявам се колко безгранична е тяхната любов към мен.”

“18 май, вторник
Току-що се бях настанил да живея в новата квартира (сред едно лозе на три километра от Шумен) и ето, че директорът на гимназията бърза да ме извика при себе си на следствие. Забрали ми да стъпвам повече там, в квартирата. Това ме огорчи и разтревожи.

На мен гледат като на някой опасен човек

или разбойник, постоянно вървят подире ми полицаи и следят всяка моя постъпка. Директорът ме заплашва пак с изключване от гимназията и то без да има основание. Преди две години бях загинал изключен от всички училища и едва получих амнистия. Ако се случи същото, то ще значи цяло убийство за мен.”

“31 август, вторник
Днес заваля дъжд. И добре, че заваля. Запознах се с едно много добро момиче, ученичка от пети клас. То е весело и пълно като сярна. Казва се Цеца. Чудно момиче е

тя. Има ситна къдрава коса и тъмнокаменни очи, малко продълговато лице и тънки розови устни. В характера ѝ има нещо топло, човешко... Събудих се след полунощ. И заспах чак при зори. През цялото време мислех за момичето. То внесе смут в младежката ми душа...”

Любовта между двамата няма да бъде помрачена нито от от затвора, където фашистите хвърлят Петър, нито от следването му по-късно в столицата. Срещат се отново през 1941 г., новата им среща нарекли “Ден на мечтите”. Разделят се по-смели, по-силни с по-голяма вяра в живота. От този ден Цеца не вижда повече Петър.

Момичето внесло смут в душата му, пише по-късно: “Споменът за Петър Бойчев е запазен в сърцето ми като нещо скъпо и свидно. Обича му към живота и хората беше така силна, че остави дълбока следа в душите на всички, които го познаваха...”

След записките си за младежките трепети и участието си в борбата против фашизма Петър Бойчев

продължава да разказва в своя дневник

“9 февруари 1945 година
Фронтът в Унгария. Положение на отбрана. Неприятелят също няма намерение да напада. Българските войски заемат най-южния сектор на Трети украински фронт - южно от езерото Балатон, по брега на река Драва. Бойците са окопани добре, макар че се водят само разузнавателни престрелки. Дружината бойни коли, на която съм помощник-командир, е все още далеч от бойната линия, но вероятността да се придвижим напред е голяма. Победоносното и бързо напредване на другите съветски армии към Берлин не може да не даде отражение и на българския сектор... Нашите танкисти също се готвят, впрочем, те винаги са готови. При първата заповед излитат веднага срещу врага...”

(На тази страница датата не е отбелязана.)

“25 февруари
Извършваме трескави приготовления за реши-

телни предстоящи действия. Завчера при нас идва генерал Стойчев, командващ армията. В кратката си реч той изтъква, че врагът загива и затова се бие ожесточено. И че от наша страна са необходими още по-голяма решителност и желание за победа.”

“7 март 1945 година
Врагът иска от юг да достигне град Пейч, през който минава пътят за снабдяването на цялата българска армия. Вероятно ще построи понтонни мостове на Драва, за да прекара бронираните танкове, артилерия и около 60 танка, които са откъснати от река и да продължи натиска по посока на град Пейч...”

Това са последните редове от записките на капитан Бойчев.

А ето как си го спомня на 13 март 1945 година военната журналистка Фрюлина Новачкова:

“Сутринта, когато боевете бяха в най-големия си разгар, Петър отпътува с мотоциклет за бойното поле... Пристигна Попето запъхтан и ни съобщи задъхано:

- Падна мина, избухна и нарани тежко няколко войници.

Помощник-командирът е ранен в стомаха

Пред лазарета докараха Петър с мотор. Той беше много блед, но спокоен. Помоглихте доктора да го спаси. И той направи всичко възможно. Операцията бе много тежка, а последствията - смъртоносни.

На 14 март сутринта бронираната дружина осиротя, остана без един от най-достоините си синове. “Бийте докрай, бийте силно врага!” - бяха последните думи на капитан Петър Бойчев.”

Един от неговите бойци написа следната паметка:

“Пътнико, ти, който минаваш край Драва Соболч, спри се край пътя и свали шапка. Тук загинаха най-храбрите български танкисти в жесток бой с врага. Драва ще ти разкаже легендата за петдневния бой на тези храбри витязи. Целуни земята, напоена с тяхната кръв.

От техните бойни другари”.

ВЪЗПОМИНАНИЕ

Навършиха се 80 ГОДИНИ от рождението и 3 ГОДИНИ от смъртта на скъпия ни съпруг, баща, дядо, сродник и приятел

**МАРГАРИТ
ЦЕКОВ
ЛИШКОВ**

4.08.1938 - 31.08.2015

Няма забравя за хората, които помнят твоята доброта, Всеотдайност и мъдрост.

С ОБИЧ И ПРИЗНАТЕЛНОСТ СВЕЖДАМЕ ГЛАВА ПРЕД СВЕТАЛАТА ТИ ПАМЕТ!

От семейство, роднини, приятели и колеги

АНТИ - ЖАБОН РЕК

Ако ти се налага да изядеш жаба, най-добре го направи, още щом се събудиш сутринта. Ако ти се налага да изядеш две жаби, най-добре изяж първо по-голямата.

Марк Твен (1835-1910 г.) - американски писател

На безпристрастния терен на фактите - какво се случи за 30 години преход у нас

Славчо КЪНЧЕВ*

Сигурно тази мисъл е почти абсолютно вярна - нали все пак е изказана не единствено вследствие на многобройни наблюдения на един велик сърцевед, но и въз основа на личен опит. Уви, на мене тя не ми беше от полза, понеже вече над четвърт век, или по-точно през целия период на т.нар. "преход" след 10 ноември 1989 г., като се хвърлях със самоналожен ентусиазъм сутрин да изгълтам голямата жаба, а после да преглътна и по-малката, минутите и часовете след това отново жабоосваха ежедневието ми с пълчища от животните.

Динозавър да бях, пак нямаше да успея да ги излапам всичките!

Особено ми е трудно да преглътна неколцина от най-едриите жабоци, които битието ден след ден ми поднася в психологическото меню.

Хипержабата № 1 е твърдението, че в България е налице икономическа стабилност. И се питам защо Големият човек с маниери ала Тодор Живков още не е актуализирал националния ни химн с едно розово двустийе в същия смисъл като референ.

Този хипержабок не е жаба за моята уста

понеже ми е голям колкото магарето на Настрадайн Ходжа. На който му хрумнало да поспести от храната за своето четириногло, но тъкмо успял да научи животното съвсем да не яде, а то взело, че се гътнало (по шопски), сиреч умряло. Не че моите сънародници и сънароднички са клепоухи и клепоухки, но като гледам от статистическите данни регреса по отношение на здравословното хранене след 10 ноември 1989 г., от една страна, пък, от друга страна, която всъщност е пак същата, ако попитате тези "работещи бедни", на които почасовото заплащане е най-ниско в целия Европейския съюз, то никак не ме учудва, че мнозинството от тях по собст-

вен път катадневно по принуда достигат до прозрението на испанския писател Мигел де Сервантес (1547-1616 г.): "Има само две фамилии по света, както казваше моята баба: Имащите и Нямащите".

Върху безпристрастния терен на фактите картината е следната: през 1989 г. средно на човек от населението са консумирани годишно 77,8 кг месо, а през 2009 г. - 30,7, тоест повече от два пъти по-малко; спадът при други продукти е: за пряното мляко десет пъти - от 192,8 кг на 19,9 кг; хляб и тестени изделия от 192 кг на 105,9 кг; яйцата от 255 на 131; плодове от 84,4 кг на 44,3 кг. Като се има предвид регреса в равнището на реалната покупателна способност на средното статистическо ниво на доход на глава от населението в България след 1989 г., то равнището на потребление няма да бъде достигнато още дълго време.

Следователно близо тридесет години т.нар. "преход" няма да осигурят същото в количествено отношение удовлетворяване на базисните потребности на българските граждани като цяло, както това е реализирано в края на социализма. Например средната заплата през 1989 г. е 274 лева, а в 2010 г. - 649 лева. Но с тогавашната средна заплата могат да се купят 1055 кг хляб "Добруджа" по 26 стотинки, а със съответната средна заплата за 2009 г. - 579 кг хляб, тоест почти наполовина по-малко. През 2018 г. според Националния статистически институт средната брутна работна заплата е 1054 лв., при цена на 1 кг телешко месо по български стандарт (в хипермаркет "Billa") 29,98 лева. Следователно с нея е възможно да бъдат закупени около 35 кг телешко месо. Докато през 1989 г. неговата цена е 5,40 лева за 1 кг, тоест срещу тогавашната средна работна заплата могат да бъдат получени 53,5 кг телешко месо, или с 52,91% в повече.

Още първия път, когато понечих да вмества в мозъчните си гънки жабочето "Демокрация", това същото, съблазнително за "профанното" гражданство и доходоносно за българския (псевдо)елит понятие, мисловните ми реотани запушиха от когнитивния дисонанс.

Теорията за когнитивния дисонанс

(от англ. език cognition - знание и dissonance - несъответствие, разногласие), е една от специалните социално-психологически теории, - разработена от американския изследовател Л. Фестингер. Тази теория утвърждава, че ако

в съзнанието на даден индивид се облъска логически противоречиви знания, то той преживява чувство на дискомфорт, затова и се стреми да се избави от него. Като се старее да реши тази задача, индивидът реконструира своите знания или социални постановки относно съответните обекти или събития, за да може противоречието между тях да бъде премахнато.

Теорията на когнитивния дисонанс характеризира способите за отстраняване на противоречията в знанията и описва това как в типичните случаи даден човек го извършва. Например, за да достигне съгласуваност на някои две противоречиви помежду им знания, индивидът или така преработва едното от тях, че да съответства на другото, или се обръща към такова трето знание, което "примирява" първите две помежду им.

Е, казах си аз: "Захващай се на работата, за да пратиш в информационния карцер един куп несъответстващи помежду си двойки в знанието, че да решиш когнитивните си дисонанси!"

Пример. Разминаването помежду наименованието на страната, в която живея - Република България, и реалната структура за функциониране на държавното й управление.

Допреди 13 юли 1991 г. наименованието на моята Родина беше Народна република България. Оказа се, че прилагателното "народна" е трън в петите на всички новоизлюпени "демократи". Персони с професорски звания и научни титли в тон magister dixit - сиреч "учителят каза" - набиваха в главите на несведущата публика, че значението на думите "народна" и "република" всъщност е едно и също - тоест стопроцентова тавтология.

Но на латински език, откъдето произхожда res-publica (спято или отделно), то има значение на: 1) държавни дела, държавни въпроси, 2) държавна собственост, хазна, 3) държавни интереси, обществено благо, 4) държава, република, общество, 5) политическо положение.

В наименованието "Народна република България" прилагателното "народна" поясняваше

чие благоденствие има за цел

функционирането на държавното устройство. Е, да, но на тъмносините "демократи" всички понятия, битували преди 10 ноември 1989 г. и понамираещи на приемственост, им действаха като червено на бик. Освен това неколцина измежду по-просветените измежду тях поназнайваха, че извън антикомунистическите библии, като например, "Архипелагът Гула" на Александър Солже-

ницин или пък "Манифест 2000" от времето на Пражката пролет през 1968 г., съществуват и онези безсмъртни стихове на поета Никола Вапцаров: "Но в бурята пак ще бъдем с теб, /народе мой, защото се обичахме". И още, както беше писал Гео Милев: "Един е изходът - обединяване на народните сили. А това обединяване ще се извърши само под знака на един лозунг: труд и честност."

Този нов лозунг - чужд на всички досегашни партии - означава техния разгром и изникването на една нова "партия", която ще донесе желаното обновление, като обедини народа под единствения възможен в България социално-културен принцип: трудовия принцип. И тази партия ще изникне из недрата на народа и трябва да бъде не партия, а целият български народ. Така народът ще изнесе начело своите истински, най-добри синове: честните свои синове, ония, които досега са били потушени зад шума на безчестието или доброволно отлъчващи се от онай обществена гнусота у нас, която се нарича "политически живот".

По-съобразителните измежду тъмносиния (псевдо)елит правилно схванаха, че навсякъде, където има пряко участие на гражданите, тоест народът, в управлението на държавата, то си е стопроцентов копипейст на лозунга на водача на Октомврийската революция в Русия през 1917 г. Владимир Илич Улянов (Ленин): "Вся власт Советам!"

Ето защо целият основен закон на Република България, ашладисан да даде единствено филиза "парламентарна демокрация", като за участие до всички важни решения, както на самото Народно събрание, така и на всички останали институции: Висш съдебен съвет, Консултативен съвет за национална сигурност, Надзорен съвет на Националната здравноосигурителна каса и т.н., и пр., на суверена му е наложена

пълна карантина, в срок - до живот

Точно тук ми пулсира в съзнанието злокачественият когнитивен дисонанс. Уж Отецеството ми носи наименованието "Република", пък всъщност притежава републикански черти по-малко, отколкото бели мечки населяват екваториалния пояс. Че нали още в родната на демокрацията - древногръцките полиси през V-IV в. пр.н.е., като най-типичен пример е градът-държава Атина, този тип държавно управление е означавал участието на всички (желаещи) свободни граждани в пренията относно обществените проблеми и в намирането на техните решения. Като назначенията на почти всички публични длъжности (с изключение на стратезите и пълководците) били определени посредством жребий. Затова и Перикъл (ок. 490-429 г. пр.н.е. - вожд на робовладелческата демокрация при нейния най-голям разцвет) заключава: "... онези, които не взимат никакво участие в политиката, са хора не безполезни, а негодни" - в реч в памет на падналите в битка.

Ето тук е зиналата жаба-годзила. Не аз нея, а тя мен иска да глътне. С цялото ми човешко достойнство. Като ми отнема основанието реално да съм една частица от суверена, който да притежава правото във всеки момент да има думата от последна инстанция относно решенията в сферата на държавното управление. Като по този начин живее пълноценно, а не вегетира както понастоящем - тор за българския (псевдо)елит!

* Авторът е председател на УС на Асоциацията за борба против корупцията в България

БТА отново събира български журналисти от цял свят

Традиционната среща, организирана от агенцията, ще бъде в Скопие под мотото „Медии и памет“

За пореден път БТА ще спазва традицията и ще покани български журналисти от цял свят, за да обсъдят състоянието на медиите у нас и в чужбина, както и да споделят наблюденията си от живота на българската диаспора зад граница. 14-та Световна среща на българските медии ще се състои в македонската столица Скопие от 24 до 28 октомври тази година, обяви генералният директор на БТА Максим Минчев. Организацията лежи на плещите на агенцията и Асоциацията на българските медии по света, които от 2005 г. всяка година събират журналисти от България и целия свят заедно с представители на бизнеса и държавните институции, политици, дипломати, интелектуалци, медийни експерти и значими обществени фигури. Партньори са Македонската информационна агенция (МИА), Българо-македонската камара, Фонд „13 века България“ и др. И тази година разчитаме основно на бизнеса и дарения за организацията, отново няма да харчим държавни пари за провеждането на форума, подчерта Минчев.

Три са основните подтеми, които за момента са заложени в програмата. Различните лица на патриотизма, бизнесът и националният дълг и пропагандата срещу журналистиката са акцентите, които родните журналисти ще обсъждат в Македония. Минчев изрази увереност, че до началото на форума ще постъпят и други идеи и предложения, както се е получавало предишни години.

Генералният директор на БТА отбеляза, че е имало няколко причини Скопие да бъде избран за домакин. Според Минчев отношенията между Македония и България са се подобрили през последните години. „Надяваме се, че нашият медиен форум в Скопие ще допринесе за подпомагането на този положителен процес, който всъщност започна преди няколко години като медиен – със ключевото споразумение за обмен на новини между националните телевизии на България и Македония. Вярвам, че заради близостта на Скопие на срещата ни ще успеят да дойдат повече представители на медиите от България, повече държавници, творци, учени, хора на бизнеса, и ще се стигне до ползотворни дискусии и резултати“, от-

Минчев очаква срещата в Скопие да подпомогне диалога между България и Македония

беляза Минчев.

Стана ясно, че от БТА са търсили и по-близка дестинация за срещата. Причината е друго престижно предстоящото домакинство, което предстои на БТА. През юни догодина в София ще се проведе Шестият Световен конгрес на информационните агенции. От 2004 г. събитието се провежда на всеки три години и носи изключителни ползи за имиджа на държавите домакини. Шефът на БТА Максим Минчев е и генерален секретар на Световния съвет на информационните агенции, а тази година БТА ще поеме отговорността по провеждането на мероприятията. Очаква се в София да пристигнат стотици гости от всички континенти. Машабността на подготовката е станала причина БТА да се насочи към по-близки дестинации за срещата на българските медии.

В Скопие този октомври ще бъдат поканени между 40 и 50 български журналисти, които работят в или извън родината. Очакваме медии от Чикаго, Бостън, Канада, Западна Европа, а също и от Западните по-

крайнини, където в последно време се появиха няколко нови издания, отбеляза Минчев.

Според доцент Георги Лозанов, който е редовен участник в Световните срещи на българските медии, а отскоро е и част от екипа на БТА, медийният форум на Българската телеграфна агенция и Асоциацията на българските медии по света е съдействал за превръщането на българските медии в общност, както и за общата толерантност, защото е важно тя да съществува като професионален стандарт.

Както ДУМА вече е писала, световни срещи на българските медии са се провеждали в София, Чикаго, Рим, Мадрид, Варна и Бургас, Виена, Амстердам, Букурещ, Пловдив и Велико Търново, Босилеград и Цариград, Атина, Прага и Кишинев.

Максим Минчев отбеляза, че освен спояващо събитие за медийната гилдия, форумът е и своеобразна национална кауза, тъй като провокира диалога между сънародниците ни от всички континенти, между българската диаспора и родината.

ВОДЕЩИТЕ НА БНТ ОСТАВАТ САМО С ПО ЕДНО ПРЕДАВАНЕ

Нова директива в БНТ е причина водещите на медията да изберат само едно предаване, чието лице да бъдат. За разпоредбата стана ясно в сряда, когато журналистът Георги Ангелов публикува статус по темата в социалните мрежи. „Днес сутринта узнах, че водещите в БНТ с две предавания трябва да се откажат от едното. При мен това са „Библиотека“ и „История.бг“. Избрах да водя „История.бг“. Искам да благодаря на всички четящи зрители, издатели, пи-

сатели, преводачи, редактори, илюстратори, както и на целия екип на „Библиотека“ за незабравимите години! Знаем, че по един или друг начин ще продължим да бъдем заедно“, написа той. От коментара му става ясно, че правилата би трябвало да важат за всички в БНТ.

До преди година Ангелов се изявяваше като водещ и на „Денят започва с култура“. От медията обявиха оттеглянето му от сутрешния блок, като уточниха, че той иска да съсре-

доточи усилията си върху другите две предавания, които водеше.

Разпоредбата водещите да останат само с по едно предаване ще засегне пряко още няколко имена – Георги Любенов, Горан Благоев и Андрей Захариев. Любенов е лице на новините, както и на съботно-неделния блок „Денят започва с Георги Любенов“. Другите двама пък се изявяват в „История.бг“, но Благоев комбинира предаването с „Вяра и общество“, а Захариев – с „Библиотека-

та“. Не е ясно как новата разпоредба ще се отрази и на Камен Алипиев, който е водещ на „Спортна треска“, но поеме и редица извънредни спортни предавания.

Рестрикцията обаче явно не важи при съвместяването на управленски постове и водене на предаване – за момента Емил Кошлуков продължава да е програмен директор в БНТ и водещ на „Още от деня“.

Страница на
Павлета ДАВИДОВА

Наз@ем от мреж@та

Тежкият пътен инцидент край Своге стана повод за многобройни коментари. Освен съболезнованията си към семействата и близките на загиналите, хората се впуснаха да бистрят и причините, довели до катастрофата. Некачественият асфалт, многобройните инциденти по трасето, както и бездействието на институциите буквално въбесиха онлайн общността. В интернет дори има подписка в защита на шофьора на автобуса, който към момента се сочи за единствения виновник.

● След 4 години от взрива в горни Лом резултата: 15 бяха изпепелени при взрива в Горни Лом преди 4 г., не откриха виновни. За предишната авария с 4-мо ронени през 2010 г. също няма осъдени, собственикът се отървал с 10 хил. лв. глоба. В Аспарухово виновен бил дъждът... Тука шофьорът само, а че някой не си е свърчил работата и на мястото стават сума ти инциденти.. някоя птичка ще да е виновна!

● Нямало да има пощада, рече Борисов ... този път. А до сега?? А предните катастрофи? А предните жертви? А инцидентите на Тракия, Хемус, Микре? Те не заслужават ли възмездие? Виновните не заслужават ли наказание??

● Държавните милиарди, получени от фирмата, са „отворени“ за плащания на продажници за спасяване на кожата на некадърните обирджии от обръчовите фирми. Сега е урожай за „експерти“ и съдии

● Дупките по пътя, лошият асфалт, калпавите мантинели, са по-вече оправдания, отколкото причини за повечето произшествия. Терминът „несъобразена скорост с пътните условия“ се отнася точно за такива случаи. Ами, като има дупки, или е хлъзгаво, ще караш с 30, с 40 км/ч. Ще караш с толкова, колкото ти позволяват възможностите, за да овладееш колата

● Шофьора не е бил пиан, не е заспал, не е бил дрогиран, не е заспал, вината му е, че е останал жив и сега ще бъде изкупителната жертва. ама имало десетки сигнали и инциденти точно за този „ремонтан“ участък, институциите си писали писма и сложили знак. Пито - платено.

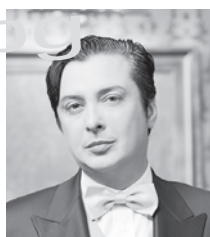
● най-накрая един човек да каже, че причина за катастрофата е лошият път. До сега КАТ упрекваша само и единствено шофьорите - несъобразена скорост, невнимание, лоша дисциплина и не знам си какви простотии. От 5 фактора, посочени като вероятна причина за катастрофата 4 са свързани с некачествената пътна настилка и обезопасяването на пътя. Шефа на АПИ подсъдим, заедно с местния шеф на КАТ затова, че не са взели мерки. Под мерки не се разбира поставяне на знак или криене в храстите за да изловим „лошите“ шофьори, а отстраняване на нередностите по пътя. Не само на този ... Има стотици подобни участъци. Иначе КАТ отчетоха дейност - не знам си колко „нарушители“, толкова и глоби и край решихме проблема. И те чакат скрити за снимка на прави и открити участъци, където пътя позволява движение с по-висока скорост, но нарочно ограничена с 50 или 60 за да могат да лапат. Що не чакате на места, където пътя не го позволява?

● Ако те убие лампа в тунел - ти си виновен. Ако ти падне мазилка върху колата и те убие - ти си виновен! Ако умреш от рак заради отровния въздух - ти си виновен! Има уран във водата - ти си виновен! Защото не се съобразяваш с обстановката и още си тук!

● Как искате да се строи качествено, когато корупцията е навсякъде. Този път е строен с най-много 6-7 млн лева. Останалите са разпределени от горе до долу по йерархичен ред. Кой ще си купи остров, кой футболен отбор, кой мерцедес и така до 15 лв на катаджията за рушвет. Цяла България градовете се разкопаха за да се вземат парите от еврофондовете. Настилки по на 200 години или на 2 години се подменят с китайски боклуци от групи гашници/най-често цигани/ а се усвояват милиони.

(Запазен е оригиналният правопис)

ВАСИЛ ПЕТРОВ РАЗКРИВА ТАЙНИ ОТ ЖИВОТА СИ В КНИГА

Изкуството отново превзема Созопол

НАД 70 СЪБИТИЯ СА ВКЛЮЧЕНИ В АФИША
НА 34-ТОТО ИЗДАНИЕ НА ФЕСТИВАЛА

34-тото издание на Празници на изкуствата "Аполония" ще се състои от днес, 31 август, до 8 септември в Созопол и ще представи над 70 културни събития, сред които любимите на публиката "Цената на успеха", "Книжна Аполония" и "Детска Аполония".

За седма поредна година традиционните за фестивала срещи "Цената на успеха" ще представят постиженията на известни хора на изкуството. Писателят Георги Господинов и художникът Греди Асса ще бъдат сред първите творци, които ще споделят с публиката мислите си за предизвикателствата по пътя към

триумфа. Графичният дизайнер, плакатист и аниматор Теодор Ушев и режисьорът Владимир Люцканов също ще вземат участие в разговорите на тема осъществения стремеж, мечтаното осмисляне на всеки труд, представата за съвършенството и признанието на публиката.

По време на фестивала специално място за всички ценители на литературата заема "Книжната Аполония". За трета поредна година известни издателства ще участват в събитието и ще представят свои избрани автори и творби. Сред издателските къщи, които ще покажат най-добрите литературни произведения на

редица български и чуждестранни таланти, са ИК "Жанет 45", ICU, "Лексикон", "Artline Studios" и др.

"Детската Аполония", организирана от фондация "Аполония" и сдружение "Духовно огледало", отново ще бъде сред акцентите. 19-ото издание на емблематичното събитие ще даде сцена за творческа изява на младите таланти в областта на изобразителното и приложното изкуство, фотографията, музиката и хореографията. "Детската Аполония" ще предостави и неповторима възможност на различни поколения творци да се срещнат благодарение на създателя на сдружение "Духовно огледало" Таня Костадинова. Концертът на Младеежка филхармония "София", подкрепен от програма "Еразъм+" на ЕС, който ще даде начало на музикалната програма на "Аполония", също е част от множеството международни инициативи на сдружението.

Още много изненади очакват посетителите на Празници на изкуствата. Пъстра палитра от концерти ще зарадва музикалните фенове. Кулминацията на програмата ще бъде закриването с концерт на легендите "ФСБ", които ще отпразнуват 40 години от създаването на групата на 8 септември. Сред останалите акценти са изпълненията на Хилда Казасян, Милица Гладнишка, Белослава, "Jeremy?", както и актьорските изяви на Асен Блатечки, Захари Бахаров, Теодора Духовникова и Луиза Григорова.

Народната артистка Надежда Бабкина открива музей на куклите

Повече от 100 кукли от колекцията на народната артистка на Русия Надежда Бабкина ще влязат в експозицията на новия музей, който ще бъде открит на 1 септември в сградата на Малая сцена в ръководения от нея театър "Русская песня" в Москва, съобщава ТАСС.

В продължение на 40 години творческа дейност артистката е донасяла със себе си кукли от различни краища на Русия и други страни. "Куклите в народни носии са особено привлекателни, смята Бабкина. Запознаването с тези експонати ще даде възможност на зрителите да добият представа за характерни за различните региони на Русия елементи от националните облекла. Те са не само красиви, но и носят информация."

В театралния музей ще бъдат представени кукли-закрилници, призвани да пазят от лоша енергия и очи, кукли, възпроизвеждащи театрални герои в миниатюрни размери, а също и особено ценни екземпляри от дърво, изработени от сибирския художник Виктор Хахалин.

Централен експонат в изложбата ще бъде куклата Наденка, която може да изпълнява песни от репер-

Снимка 24SMI.ORG

тоара на Надежда Бабкина. Тя е създадена от руските изобретатели Александър и Людмила Саприкини, които в продължение на повече от 30 години се занимават с проектиране и създаване на апаратно-програмни комплекси в Сергиев Посад. Роклята на куклата е ушита от майстори от град Митишчи в Подмосковието, които дълги години развиват за-

наята за изработване на руски традиционни кукли.

По думите на Бабкина Музеят на куклите трябва да стане интерактивен изложбен проект, в който се обединяват културата, традициите и зрелищното изкуство. В тази особена атмосфера деца и възрастни могат да вземат участие в седанки с чай, да послушат чудни приказни истории в

изпълнение на известни артисти, под ръководството на майстори сами да сътворят кукли, които ще пазят топлината и уюта на семейното огнище, отбелязва артистката.

Колекцията на Надежда Бабкина бе представена за първи път на Московската международна изложба "Изкуството на куклите" през декември 2017 г.

КРАТКИ

Лятна културна програма на открито

Дирекция "Култура" на Столичната община организира през летните месеци детски програми и концерти на открито. На лятната сцена при НДК, до бул. "Фр. Хансен" (бившото лятно кино) успешната българска кънтри формация "Лили ъв дъ Уест" ще се изяви с три концерта: днес, 31 август, от 17 ч., на 1 и 2 септември от 11 ч. Входът е свободен. Виртуозните музиканти ще изпълнят уникален микс от кънтри, блус и суинг стандарти, както и техни авторски композиции.

ОТИДЕ СИ ЛЕГЕНДАТА ЙОСИФ КОБЗОН

Почина известният руски певец Йосиф Кобзон, съобщиха световните медии. Народният артист на СССР влезе в болница на 20 юли в тежко състояние. През 2005 г. му бе открито онкологично заболяване. Йосиф Кобзон е роден в град Часов Яр, Донецка област, Украйна, на 11 септември 1937 г. Сред най-популярните песни в репертоара му е "Меновения" от известния съветски сериал "17 мига от пролетта". В края на 1970-те г. малка планета, открита от съветски астроном, е кръстена на негово име. Той е първата известна личност, посетила през 1986 г. Чернобил, след експлозията в атомната електроцентрала, а през 1987 г. е обявен за "Народен артист на СССР". Мнозина го смятат за съветския Франк Синатра, заради стила му. Изнася много от концертите си съвместно с Академичния ансамбъл за песни и танци на Вътрешните войски на Министерството на вътрешните работи на Русия, известен като Елисеевския оркестър, с ръководител от 1985 г. генерал-майор Виктор Елисеев. От 1989 г. Кобзон е успешен руски политик, постоянен депутат в Държавната дума. През 1998 г. прави прощален тур, съставен от 128 концерта, като последният му спектакъл е в Кремъл и в продължение на 12 часа непрекъснато е излъчван директно по телевизията. През 2003 г. в Донецк е открита неговата статуя. Награден е с ордени "За заслуги към отечеството", II и III степен, "Международна гружба", "За заслуги пред Москва" и мн. др. През 2007 г. по случай 70-годишнината си прави юбилейно турне, започващо от България. Пее на български песни "Моя страна, моя България", "Една българска роза", "Хей, поле широко". През 2012 г. прекратява певческата си кариера, същата година е награден с орден "За заслуги към отечеството", I степен.

ДУМА

Очаквайте

МУЗИКАТА ЗА ЙОГА Е ПОЛЕЗНА ЗА ЗДРАВЕТО

Хората се чувстват най-добре на 60 г.

Швейцарски учени установиха, че хората се чувстват най-добре на 60 години, събщи "Дейли мейл". Метаанализът на изследователите от университета на Берн показва, че макар самооценката да прилича на лична битка, следва общ модел. Тя се колебае значително при отделния човек, като се разклаща или стабилизира от всякакви фактори - като се започне от връзки и контакти и се стигне до постиженията и загубите, напълняването, отслабването, болестите.

Всяко поколение води своята екзистенциална битка. Тийнейджърите са тревожни. След това идват проблемите на 20-те, паниката от 30-ия рожден ден, кризата на средната възраст или самостата на възрастните хора.

С времето чувството за контрол, както физически, така и емоционален, се засилва. То е най-голямо около 60-ата годишнина, след това

Всяко поколение води екзистенциална битка, сочи актуален анализ на швейцарски учени

намалжава. Швейцарските учени анализирани данни от почти 200 предишни изследвания, обхванали общо 165 000 души на възраст от 4 до 94 години. Те установили, че макар и да преживяваме различни кризи, само-

оценката ни рядко спада катастрофално.

От 4 до 11 години самочувствието нараства постоянно. През 20-те години то бележи най-рязък скок в сравнение с останалите периоди от живота, защото тогава

хората стават самостоятелни. Тази тенденция застива през 30-те години. Следват три десетилетия на бавен напредък, докато най-накрая се отпускате и самоуважението ни стига максимума. На 60 години повечето хора са по-щастливи от всякога и това чувство се запазва до началото на 70-те. След това започва да спада. На 90 години самочувствието е в най-ниската си точка.

"Средната възраст за повечето хора е време на стабилност и в службата, и в личния живот", уточни проф. Улрих Орт от екипа. И добави: "На тази възраст много хора са на ръководна длъжност, имат задоволяваща ги връзка със съпруг или партньор, помагат на децата си да станат отговорни и независими."

- Къде беше снощи? - пита жена своя съпруг, който е професор.
- Умната жена никога не пита мъжа си къде е бил!
- А умният мъж пита ли жена си къде е била?
- Умният мъж не се жени!...

ВАНЯ ЩЕРЕВА, певица, актриса, писателка
Проф. ДИМИТЪР КОСТОВ, юрист
ЕЛЕНА ПОПТОДОРОВА, дипломат
ИЛИЯ КОСТОВ, сценарист, режисьор, продуцент
Проф. КРУМ ДАМЯНОВ, скулптор
ЛЮБОСЛАВ ПЕНЕВ, футболен треньор

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

31

Полагане честния пояс на Пресвета Богородица. Св. свщмч Киприан, еп. Картагенски

Челик гостува в Пловдив

Челик - фестивал на игрите, гостува в Пловдив на 5 септември (сряда) от 10 до 13 ч. в парка "Дондукова градина".

Идеолозите на събитието канят малки и големи на най-възбуждащото място за срещи - детството. Всички ще играят на челик, карачка, "Капитане, капитане, какво е морето?", "Виждам, виждам", "Кралю, порталю", "Да бий, да бий", "Оракуле-

боракуле", "Крокодиле, крокодиле", "Двама са малко, трима са много", "Царю честити, колко е часът", "Горе, гори кърпа", пържолки, лимки, теглене и скачане с въже, замръзване, гърнета, копче... Присъстващите ще бъдат провокирани от близо 20 игри, които със сигурност ще обикнат. Ще се рисува с тебешери. Ще се скача на ластик. И най-важното - всеки ще се запознае с нови приятели.

"Не забравяй да играеш!" е мотото на фестивала, който се проведе за първи път във Варна през 2017 г. по идея на Яна Борисова - пиар и радиожурналист. Челик гостува в града на тепетата по покана на Фондация "Пловдив" 2019 и община Пловдив. Детските игри са част от програмата, с която градът ще отбележи четири години от спечелване на титлата "Европейска столица на културата".

Замърсенният въздух поразява интелекта

Хроничното излагане на замърсен въздух се отразява отрицателно на когнитивните ни способности, установи съвместно изследване на американски и китайски учени, събщи Би Би Си. Проучването обхванало 20 хил. граждани на Поднебесната империя и се съсредоточило върху техните математически и речеви способности. Експериментът бил осъществен от

специалисти от Йейлския и Пекинския университет, които стигнали до извода, че дългото дишане на замърсен въздух нанася поражения на интелекта, съпоставими с един годишен клас по-малко образование. А за хората над 64 години това е равносйно на неколкогодишен образователни класа по-малко.

Речевите умения се оказали по-осезаемо засегнати в сравнение с математическите във влашната градска среда. Когнитивните способности на мъжете страдали повече от замърсения въздух в сравнение с тези на жените. Учениците се представят по-зле на важни изпити в дни на особено голямо замърсяване на въздуха.

ГРИЛ ПРИКЛЮЧЕНИЯ И МУЗИКА ЩЕ ЗАВЛАДЕЯТ ЮЖНИЯ ПАРК

Южният парк на 2 септември ще се превърне в най-вкусната, гореща и музикална точка в столицата. На Големата поляна всички гости от 10 ч. ще могат да споделят грил-изкушения и семейни активности. Събитието продължава до 22 ч. със Сандра Алексиева от "1001 рецепти" и чаровната Даниела Колева, които ще представят на живо своите тънкости при приготвянето на грил за цялото семейство. Специално участие ще има и Лео Бианки, които в обособен кът ще преведе през ексклузивно гурме пътешествие всички победители в играта на събитието. Simply Tastily зона за самостоятелно готвене ще бъде отворена от 12 до 19,30 ч., като

всеки ще може да направи грил по свой вкус и да спечели награда.

Усмивнатият актьор Ники Станоев ще забавлява гостите през целия неделен ден и ще се грижи за доброто настроение. Игрите за малки и големи, водени от футболиста Ваня Джаферович, ще предизвикат семейства и приятели да се потопят в разнообразни активности - стрелба с лък, игра с топка и препятствия, скачане с чували, теглене на въже и други групови забавления.

За десерт грил празникът ще завърши с джаз ритмите на Вили Стоянов и "The Old School Trombone", а финалните акорди ще иззвирят Стефан Вълдобрев и "Обичайните заподозрени".

Синеоката фурия
с момичешки плам
и остро перо

ПАВЛЕТА
ДАВИДОВА

празнува в
последния
ден на август.
Верни
читатели,
симпатизанти
и обожатели
се събират от
цяла Софийска
област до Етро-

поле и обратно, за да чествят рождения ден на чаровната шефка на отсел "България". Неуморимата дама с нестихващ ентузиазъм реди политически страници и прекосява екзотични дестинации. Готова е да "захване" всеки тържествен, стъпнал накриво, а след това да превземе поредната си мечта. Павлета успява виртуозно да вдигне адреналина както на политическите, така и на ухажорите си и съсем заслужено можем да я наречем госпожица "Стихийно бедствие". Презгръщаме я от сърце и ѝ желаем все такъв приключенски дух и още повече покорени върхове.

От колегите в ДУМА

Земният глобус се върти,
а с него се навъртат и
годините, но има хора,
които с голямо
достойнство носят товара
им. Един от тях е
журналистът-международник

ПЕТЪР БОЧУКОВ

който на 2 септември отбелязва своя достоен за искрено уважение и възхищение юбилеен рожден ден.

Скъпи Петю, преди всичко бъди здрав! Нека нищо не заличава усмивката ти и да не се отървеш от добри новини, нищо, че положението е международно. Запази младежкия си дух забинази, продължавай да се радваш на страхоотното си семейство, дъщеря, зетьове и внуци и не спирай да обичаш джаза! Вярваме, че най-после ще намериш време да ни посвириш на китарата и да ни разкажеш някоя от твоите култови случки от срещи с велики и известни личности. На мнозая лета!

От екуната
на ДУМА

КИРИЛ БАЛДЕВ:

Искам да възродя жаждата за знание у българите

Младите хора трябва да бъдат активни, казва 17-годишният ученик, инициатор на кампанията „Да спасим книга“

Интервю на Деси ВЕЛЕВА

□ Ти вече си добре познат в родния ти край, а вече и в цялата страна с благотворителните си кампании. Как започна всичко и кога?

- Кампанията ми „Да спасим книга“ стартира през 2015 г. Всичко започна с идеята ми да подкрепя едно читалище, като набера книги за библиотеката му. Това бе читалището в родното ми село Мененково, което изгоря. След това реших да продължа инициативата си и в други библиотеки и читалища, като основно използвах фейсбук, за да я популяризирам. Последва дарение на читалището в Костенец. Затам успях да събера над 1500 тома. Една от последните ми инициативи е за набиране на книги за читалището в с. Делчево. Цялата ми дейност се осъществява благодарение на помощта на дарители и приятели. През последната една година си поставих за цел да подпомогна с книги и социалните домове - за възрастни, за деца, за

„Свети свети Кирил и Методий“ в с. Велчево и читалище „Звезда“ в с. Звъничево. Освен че разчитам на помощ от приятели и дарители, започнах също така да закупувам книги с моите джобни пари. Щом държавата не може да отпусне пари за нови книги, аз и приятели го правим. Искаме да възродим жаждата за знание у всеки човек и хората да започнат да четат повече. Чрез кампаниите си помагам на хората да покажат доброто у себе си, да покажат, че книгите са важно нещо.

□ Наскоро обяви, че даряваш и част от джобните си пари.

- Да, но съм много разочарован от реакциите на много хора. Започнаха да ме търсят хора, които не са нуждаещи се. Искам повече хора да се замислят и да вземат пример, да помогнат на хора в нужда, но останах разочарован от това, че възрастни хора ми пишат, че искат пари да си платят наема, друг иска да му купя спортен екип, друг иска да му изпратя храна. Аз помагам на истински нуждаещи се, на хора, които не могат да си помогнат сами - с увреждания,

Снимка: ЛЪЧЕЗАР УРУШЕВ

КИРИЛ БАЛДЕВ е роден през 2001 г. в село Мененково, община Белово, област Пазарджик. В момента е ученик в Математическата гимназия „Константин Величков“ в Пазарджик. Организатор е на кампанията „Да спасим книга“. Занимава се със социална дейност, посещавал е социални центрове за деца, центрове за възрастни и за хора с увреждания. Участва в благотворителни каузи.

нека да се погрижи за страната, за пенсионерите с ниски пенсии, хората с ниски заплати, хората с увреждания.

□ Какъв пример искаш да дадеш и на кого?

- Искам да дам пример на младите да бъдат активни в своя град, село, в цялата страна. Да четат книги. Искам да кажа на младите хора - образовайте се, четете, защото без знания лесно могат да ви управляват. Младежите трябва да имат своя позиция и цел в живота.

□ С какво друго се занимаваш в свободното си време?

- През свободното си време чета книги, тренирам и се образовам. Участвал съм и в конкурси за поезия и есеистика и съм печелил награди.

□ За какво мечтаеш?

- Мечтая за добър и справедлив живот в България. Да живея спокойно и защитен. Искам добри и справедливи политици с ясна и точна позиция и целият народ да решава какво да става в нашата прекрасна малка страна.

□ Мислиш ли да продължиш образованието си в университета? Към каква сфера си се насочил?

- Да, искам да уча право и да стана юрист, за да защитавам правата си и тези на българите. За съжаление в българските училища и университети труд-

хора с увреждания. Досега кампанията има много голям успех, много често започнаха да ме подкрепят и политици. Обеща да се включи и Кристиан Вигенин.

□ На колко места си дарил книги досега?

- Мога да се похваля, че до момента са дарени книги на над 10 читалища и над 3 социални домове. Сред тях са читалище

Щом държавата не може да отпусне пари за нови книги, аз и приятели ги събираме и даряваме

пенсионери с малки пенсии, социални центрове и читалища. Не искам хората да се възползват от моята добрина.

Това е показателен пример. Отново видях в каква държава живеем - бедна, мизерна, с хора, умиращи от глад. Животът принуждава здрави хора да просят за храна и лични нужди. Затова се обръщам към правителството,

но може да се получи качествено образование. В образователната система също има корупция. В българските училища като че основната цел е учениците да останат неграмотни, за да стават само за обикновени работници на държавата и за да бъдат лесно управлявани. Затова ще направя всичко възможно да уча в чужбина, колкото и да ми е трудно.

ПОЛЗИТЕ ОТ ПИВОТО

ИЛИ ИМА ЛИ ВИТАМИНИ В БИРАТА?

Консумацията на 1 литър кехлибарена напитка пилзенски тип задоволява от 25 до 50% дневните потребности от рибофлавин, никотинова киселина, пиридоксин, кобаламин и гр.

Изследване на екип учени от Института по криобиология и хранителни технологии (ИКХТ) и Центъра по биология на храните определи количеството на някои витамини, съдържащи се в произвежданите у нас бири. Заради необходимостта от разнообразие на извадката за целта бяха подбрани асортименти от светло и тъмно пиво. Авторы на изследването и научната публикация за него са проф. д-р Габриела Маринова от ИКХТ, д-р Сергей Иванов - Център по биология на храните, гл. ас. д-р Ива Томова - ИКХТ, и доц. д-р Силвия Милева - ИКХТ. Фокусът на изследването бе да определи съдържанието и съотношението на четири водоразтворими витамина (С, В6, В7 и В12) в подбрани от търговската мрежа различни типове пиво.

Всички видове българска бира са богати на значителни количества витамини от групата В, особено В2 (рибофлавин), В3 (ниацин), В6 (пиридоксин), В9 (фолиева киселина). Източникът им основно са дрождите, поради което нефилтрираното пиво съдържа по-високи концентрации от тях.

“Хората имат нужда от витамини и минерали в диетата си. Именно пивото е отличен източник на витамини, които са от жизнена необходимост за нас. То е особено богато на витамини от В-комплекса. Съвременните научни изследвания у нас и по света показват, че В витамините благоприятстват за допълнителна защита по отношение на сърдечносъдовите заболявания, спомагат снижаването на нивото на лошия холестерол LDL в кръвта и образуване на камъни в бъбреците. По тази причина при любите-

лите на пиво има по-малък риск за развитие на подобни проблеми, но безспорно и единствено

при умерена консумация”, коментира проф. Габриела Маринова. Тя уточнява също, че за целите на цитираното изследване на четирите водоразтворими витамина (С, В6, В7 и В12) е използван специализиран метод на изпитване - високо-ефективна течна хроматография с хибридна мас-спектрална детекция, позволил в пивото да се определи концентрацията на витамините В12 (кобаламин) и В7 (биотин), които не се откриват във всички видове пиво и не са идентифицирани при предходни проучвания.

Получените стойности за 1 литър пиво от изследваните родни бири задоволяват препоръчителните дневни нужди на българите от витамините С, В6, В7 и В12 в различна степен, варирайки от 6,7 до 125%, като за отделните витамини стойностите са различни.

Конкретните данни са още по-впечатляващи. Съдържанието на витамин С в 1 литър от изследваните бири задоволява дневните нужди при мъжете - от 9 до 29,6%, а при жените - от 10,8 до 35,5 на сто. За витамин В6 тези стойности при хората са от 9,3 до 12%, а при дамите - от 10,8 до 13,8 на сто. Витамин С има антивирусно действие по отношение на грипа и забавя стареенето на клетките. А витамин В6 подпомага имунната система и борбата с оксидативния стрес.

Витамин В7 (биотин) се наблюдава само в 38% от изследваните бири, като 1 литър от тях задоволява дневните ни нужди от 6,7 до 13,3 на сто. Друг любопитен факт е, че 63% от подложените на анализ видове

пиво съдържат витамин В12 - в дози от 2 до 3 mg/l и 1 литър от тези бири задоволява дневните нужди на хората от 83,3 до 125%. Биотинът поддържа дейността на нервната система, а витамин В12 стимулира репродуктивните функции на индивидите и благоприятства предотвратяването на развитието на коронарни и периферни сърдечносъдови заболявания при умерена консумация.

Данни от подобно изследване на чешки автори разкриват, че средното съдържание на подбрани витамини в 1 литър кехлибарена напитка (представено в таблицата) задоволява дневните нужди от тях от 3 до 52%. Консумацията на 1 литър пиво пилзенски тип (а всички произвеждани светли бири у

нас са такива) задоволява от 25 до 50 на сто дневните потребности от рибофлавин, никотинова киселина, пиридоксин, фолиева киселина, пантотенова киселина и кобаламин.

Над 3500 научни статии са публикувани в света за връзката между медицината и бирата. Всяка седмица се появяват резултати от нови изследвания за ползотворното въздействие на пивото и неговите съставки. Редица научни експерименти са установили още, че умерената консумация на пиво води не само до повишаване продължителността на живота (намаляване на общата смъртност с 10-20%), но спомага за намаляване риска от заболяване на сърцето и кръвоносните съдове, както и възпрепятства отлагането на мастни образувания по вътрешните стени на артериите. Благотворният ефект върху намаляване на заболяванията на сърдечносъдовата система е с около 30-60%, при инфарктите на сърцето с близо 20-40 на сто и мозъчните инсулти средно с 20%.

Естествено, употребата на пиво трябва да е умерена. Тъй като кехлибарената напитка е с уникален състав, експертите са категорични, че няма нужда пивоварите да го подобряват. Но е необходимо да работят постоянно за позиционирането на пивото като част от здравословна и балансирана диета.

Страницата подготви
Альона НЕЙКОВА

Съдържание на витамини в 1 литър пиво, пилзенски тип		
Витамин	Съдържание, µg/l	% от дневните нужди
Фолиева к-на (Вит. В9)	110	52
Никотинамид (Вит. В3)	6600	45
Пиридоксин (Вит. В6)	400	31
Рибофлавин (Вит В2)	300	20
Тиамин (Вит. В1)	30	3

При стабилизиране на пивото с 5 -10 g/hl Аскорбинова к-на (Вит. С), с един литър пиво могат да се задоволят 100% от дневните нужди на организма.

Доказателство, че Господ ни обича!

● Най-старите открити рецепти са именно за приготвяне на бира. Те са били издялкани на каменни плочи и са били под формата на песен.

● Зитология е наименованието на процеса по изучаването на пивото, правенето му и ролята на всяка съставка в процеса на приготвянето.

● Официално съществуват 400 вида бира.

● Хмелът, който се използва при направата на пиво, е от същото семейство като марихуаната.

● Първите професионални производители на бира са били жени.

● Най-старата пивоварна в света се намира в близост до Мюнхен и е основана през 1040 г.

● При съдбовното прекосяване на Рубикон Юлий Цезар поздравява войниците си именно с бира.

● Единствените напитки в света, които се консумират в големи количества от пивото, са водата и чаят.

● Световният рекорд за изпиване на литър пиво е 1,3 секунди, а на три халби - 31 секунди.

● Американският президент Джордж Вашингтон е имал своя собствена бирария.

● 3 млн. и 45 хил. бирени кутийки са използвани за построяването на копие на катедралата “Св. Антония” в италианския град Падуа.

● В американския щат Канзас лекарите могат да предписват пиво като лекарство, обаче е строго забранено болните да се събират и да го пият заедно.

● “Бирата е доказателство, че Господ ни обича!” (Бен Франклин)

Д-Р АНЕЛИЯ ЗДРАВКОВА:

Бронзовият тен иска поддръжка

Естествено е да съществуват рискове за здравето във всеки сезон и лятото не е изключение. Когато сме наясно с тях, те не биха ни създали проблем, категорична е известната дерматоложка

Интервю на Альона НЕЙКОВА

□ Много от дамите вече се върнаха от море, а и тези, на които тепърва им предстои почивка, ще е любопитно да научат как да запазят слънчевия тен от лятото максимално дълго, д-р Здравкова?

- Има няколко начина. Много е важно кожата да бъде добре хидратирана, за което спомага вземането на хладки душове. Топлата вода по-бързо дехидратира кожата, а това от своя страна ускорява излющването на повърхностния епителен слой, който пигментира от слънцето. Хидратацията е важна не само за поддръжка на летния заггар, но и за възстановяване на мекотата и хидробаланса на кожата след продължителното излагане на слънце. Най-добре е да се използва интензивно хидратиращ продукт за тяло, с по-плътна формула или обогатена с естествени подхранващи и овлажняващи съставки като бадемово масло, какао, алое вера, кафе, нар. Ексфолирането на кожата на всеки две седмици също допринася за по-дълготраен тен. По този начин се подпомага излющването на мъртвия кожен слой, който се образува периодично и покрива производения под въздействието на слънцето меланин, а така маскира и тена. През лятото организмът изхвърля много вода чрез потта и престоя под жарките лъчи. А когато кожата изсъхне вследствие на дехидратация, започва да се лющи, което много по-бързо причинява изсветляване на тена. Необходимо е също така да се увеличи приемът на витамин А. Той е от съществено значение за развитието на кожните клетки и за предпазването им от свободните радикали, подхранвайки здравето и блясъка на кожата в дълбочина. Може да се консумира под формата на добавки, на червено-оранжеви плодове и зеленчуци, черен дроб, яйца, мляко, рибено масло, спанак или просто чрез козметични продукти за лице и тяло, обогатени с витамин А, които се нанасят след баня и преди лягане. Според редактора проучванията запазването на тена от лятото може да бъде подпомогнато с консумация на определени храни. Тъй като меланоцитите се нуждаят най-вече от аминокиселината тирозин, за да произвеждат меланин, е необходимо да се увеличи приемът на пуешко месо, яйчени белтъци, извара, сьомга, соя, бадеми и авокадо.

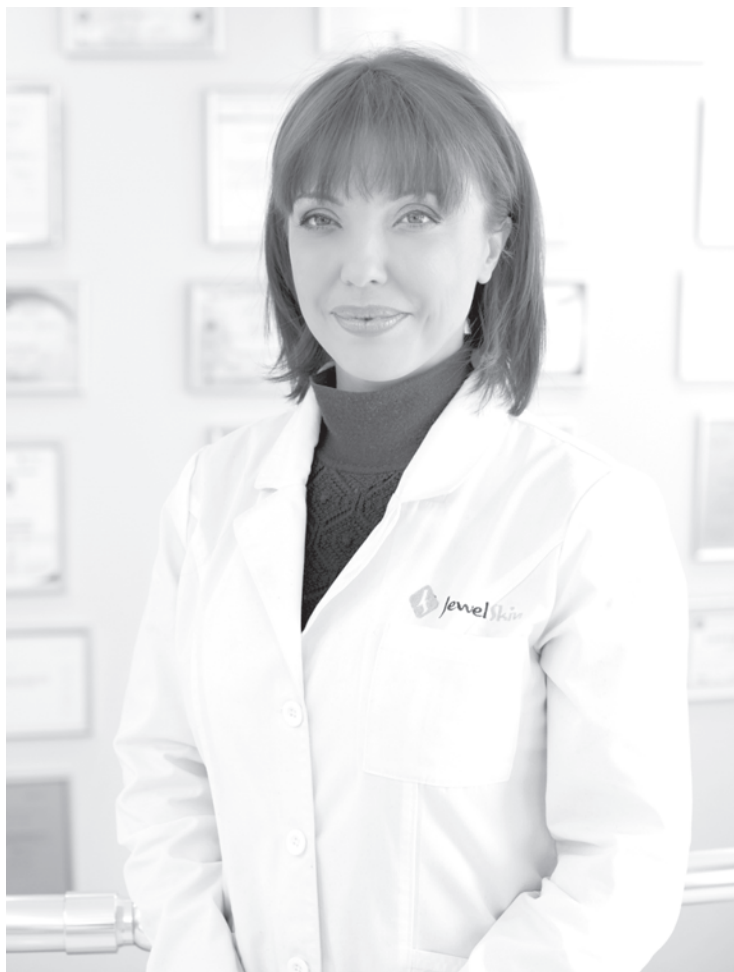
□ Колко пъти на ден и как да хидратираме кожата си през отпуската?

- Много е важно хигиените и козметичните продукти да са щадящи: измиващи средства без детергенти, съобразени с типа кожа, хидратиращи (според зоната и степента на сухота, под

формата на млека, кремове, балсами, помади и масла). Чрез правилната хигиена и грижа целта е да се намали изпаряването на водата и да се поддържа необходимото количество влага в епидермиса, както и да се възстанови увредената кожна бариера. И за тялото, и за лицето използвайте продукти, с подходящо pH, които не са агресивни за кожата и са без сапун и имат хидратиращи и овлажняващи съставки. Два пъти дневно след измиване не забравяйте да нанесете деликатен хидратиращ и омокотващ крем за грижа за поддръжане на кожната бариера и намаляване усещането за опънатост на кожата. Пазете се при силен вятър или при излагане на слънце. Хидратирайте обилно кожата си след плуване в басейн за ограничаване на изсушаването от хлора. Подходящият хидратиращ крем или серум е най-бързото средство за подобряване на влажността и на това как изглежда и как усещате вашата кожа. Дълбока и интензивна хидратация може да се постигне и с професионални процедури в естетичните центрове, включително и в Jewel Skin Clinic, различни видове мезотерапии и хидратиращи маски. Храни, които са богати на незаменими мастни киселини, съдържащи се в орехите, лененото семе, сьомгата и зехтина, може да помогнат на кожата ви да се поддържа хидратирана.

□ Кои са най-честите кожни проблеми, които се появяват, докато сме на море, след почивката, през лятото изобщо?

- Силното слънце може да предизвика слънчево изгаряне. В зависимост от степента на увреждането кожата е само зачервена или има и мехури, дори рани при общо неразположение, главоболие, повишена температура. Най-податливи на изгаряния са хората със светла кожа. Слънчев дерматит може да бъде породен и от комбинираното въздействие на различни субстанции, положени върху кожата и едновременно слънчево греене. По този начин се развиват фототоксични и фотоалергични дерматити. Такива субстанции може да бъдат: медикаменти (повечето антибиотици, приети вътрешно или за мазане); сулфатиазол; обезболяващи средства - лидокаин, диклофенак; цитостатици; някои лекарства за сърдечни заболявания; козметика - парфюми, гелове, гримове, дезодоранти; както и треви, цветя, химични препарати от бита или използваните в професионалната работа. Сред летните кожни проблеми са още дерматит от ухапване от комари, мухи, гъсеници, кърлежи. Обривът при подобни случаи е силно сърбящ, а разчесванията може да доведат до възпаления. Кърлежите пренасят и Лаймска болест. На разположение са много пре-

Д-Р АНЕЛИЯ ЗДРАВКОВА е възпитаничка на Медицинския университет в София. Придобива специалност по кожни и венерически болести. Забързва курсове по дерматохирургия - хирургични техники, както и за приложение на дермални филъри, ботулинов токсин, лазерни системи, мезотерапия, химични пилинги, плазмотерапия и др. Трупа опит, като работи в няколко известни фармацевтични компании, както и в прочути клиники в българската столица и в Кьолн, Германия. Напоследък често е наричана дерматоложка-та на звездите, но от етични съображения не желае да разкрие имената им.

парати за мазане против насекоми и за успокояване след ухапвания. Трябва да се има предвид, че слънчевите лъчи активират кожния пигмент меланин. Наред с желанието летен тен, слънцето предизвиква и трайно потъмняване на отделни кожни участъци по лицето, челото, ръцете, които се превръщат в козметичен проблем.

□ Слънцето провокира появата на бенки...

- Да, има и риск от развитие на кожен рак в далечен план. През лятото кожата се изсушава, настъпва удебеляване на роговите клетки, увреждат се еластичните влакна, провокират се бръчки. Изложените дълго на слънце участъци от лицето и тялото стават груби, сухи, с неравен тен. И като цяло кожата е състарена. Може да се предпази от вредните слънчеви действия и преждевременното увяхване на кожата, като редовно ползваме качествени фотозащитни средства и носим подходящо облекло. Също така трябва и да полагаме системни дерматологични грижи за себе си, които да са адекватни за всеки сезон. През лятото има опасност и от инфекции на кожата. Те може да бъдат предизвикани от случайни

травми. Но тъй като кожата е открита, и рисковете са големи. При ходене с боси ходила или джапанки са възможни порязвания от стъкла, твърди треви и храси, прободни рани от мидени черупки на плажа или в морето. Не са изключени и ухапвания от змии, мравки, или ужилвания от медузи във водата. Необходимо е всяка рана да се дезинфекцира и да се обработи с антибиотични мази заради риск от замърсяване и развитие на пиодермии, абсцеси, еризипел (червен вятър). При поява на общи оплаквания и повишаване на температурата трябва да се търси лекарска помощ. Гъбичните инфекции са много характерни за летния сезон поради топлината, която благоприятства развитието им. Проявите им може да ангажират различни участъци от тялото: микоза на ходилата, често значително проявена и възпалена в летния сезон; подпичания в гънките, особено при наднормено тегло. Тогава в слабинните гънки, аксилите или под гърдите се оформят зачервени, разранени и сърбящи обриви. Често лятото е сезон на проява на гъбична болест по тялото, протичаща като множество малки петна, която се

развива след басейни и общи къпални. Всяка проява на гъбична инфекция може да бъде излекувана от специалист-дерматолог. Особено внимание трябва да се обърне на топлинния обрив. Най-предразположени към него са малките деца и хората с много бяла кожа. Може да обхване цялото тяло и е силно сърбящо. Лекува се успешно, но са необходими и лични грижи за хигиена и облекло.

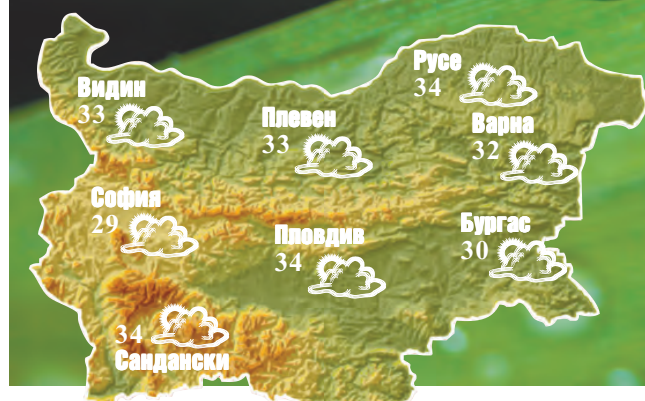
□ Лятото се смята за сезон, който влияе разпосочно на протичането на редица кожни заболявания...

- Да, например псориазисът в по-големия си процент от случаите се повлиява изключително благоприятно, особено от комбинацията на слънце и морска вода. Морелечението е български патент за борба с тази хронична болест. Добре се влияе от слънцето и акнето, макар и за кратко. Повече са обаче дерматозите, които се влошават през лятото, като например розацея, себорея, кожен лупус еритематозен. Повечето пигментации се засилват, влошава се хлоазмата по лицето. В топлото време се активират честите прояви на херпес симплекс, особено при слънчево изгаряне. Силното слънце може да причини хейлит, предрак и рак на кожата, както и да провокира развитие на катаракта на очите. Желанието за разтоварване и ваканционното настроение понякога са причина за заразяване с венерически заболявания - сифилис, гонококция или друга инфекция. Естествено е да съществуват рискове за здравето във всеки сезон и лятото не е изключение. Когато сме наясно с тях, те не биха ни създали проблем.

□ Коя разкрасителна процедура е най-желана през този сезон?

- Кожата често е дехидратирана и се нуждае от хидратация през летните месеци. Много търсени са процедурите мезотерапия, рога на хиалуронов киселина и комплекс от витамини, които хидратират кожата и намаляват увреждащото действие на ултравиолетовите лъчи, а така забавят и преждевременното стареене. През този сезон и устните се дехидратират, напукват и губят обем. Това може да бъде възстановено с поставяне на филър хиалуронов киселина, устните стават по-сочни и оформени. Процедурата е сред най-често прилаганите през лятото. Поставянето на филъри в областта на скулите, брадичката, устните е сред много желаните, особено преди лятната отпуска заради постигането на по-младежки вид. Неприятните бръчици около очите, между веждите и по челото може да бъдат загладени с ботокс. Много коментирана е процедурата за намаляване на изпотяването в подмишниците чрез инжектиране на ботокс.

ВРЕМЕТО

В последния ден на август съществена промяна на времето няма да настъпи. Температурите ще бъдат в интервала от 29 до 34 градуса. Над планините ще бъде слънчево, ще духа слаб до умерен вятър. По Черноморието следобед облачността ще се увеличи, ще духа умерен вятър. Атмосферното налягане ще бъде близко до нормалното за месеца.

Изгледи за

1
максимални
29°/36°

2
максимални
30°/35°

В събота и неделя ще бъде слънчево и горещо, с температури от 30 до 35 градуса. На места не са изключени и стойности до около 36 градуса. Ще духа слаб вятър.

ДУМА
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

□ Издава
„ДУМА прес“ ЕООД

Зам. главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано“ 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен
номератор 97 05 +
вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205; e-mail - reklama@duma.bg

“Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Румяна Кирилова - 203; Емил Михов - 208; abonament@duma.bg

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;

ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК
НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ
„РАБОТНИКЪТ“,
„РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“
И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, „ФОКУС“,
БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ:

алианс
МЕДИАПРИНТ

София, жк. „Дружба“ 1, ул. „Илия Бешков“ 3А

06:20 Съкровище в двореца тв филм
07:20 Диноотряд „Кунг Фу“ аним. филм
08:05 Сестри тв филм /
09:00 По света и у нас
09:10 Мъже без мустаци тв филм
10:10 Семейен бизнес тв филм
10:35 Боянският майстор двусериен тв филм
12:00 По света и у нас
12:30 Пътуващо лятно кино с БНТ
12:40 Спасителен отряд „Калифорния“ тв филм
13:25 Светът на Япония: Дегустатори на суши
13:30 Бързо, лесно, вкусно: „Храна за душата“ /п/
14:00 Малки истории /п/
15:00 Сагуа - сиамската котка анимационен филм
15:15 Баксър тв филм
16:00 По света и у нас
16:10 Новини на турски език
16:20 Сестри тв филм
17:15 Моменти от Ишикава
17:30 Бързо, лесно, вкусно: „Новодомици“ кулинарно риалити с водещ Ути Бъчваров
18:00 По света и у нас
18:20 Капитан Петко войвода тв филм
19:50 Лека нощ, деца!
20:00 По света и у нас
20:40 Празници на изкуствата - Аполония 2018 /откриване/ концерт на Младешка филхармония „София“, диригент Георги Патриков, солист Кай Орлинов/цигулка/, пряко предаване от Созопол
21:55 Съкровище в двореца филм
23:00 По света и у нас
23:20 Последна възможност игрален филм
00:55 Здраве отблизо
02:05 Семейен бизнес тв филм
02:50 Спасителен отряд „Калифорния“ тв филм
03:35 Хари и Меган: Една съвременна любовна история документален филм/п/
04:35 Туристически маршрути
05:00 Вярта и общество

06:00 „Трансформърс: Рескю Ботс“ - анимация
07:00 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещ Антон Хекимян
09:30 „Преди обед“ - най-доброто от токшоуто с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12:00 bTV Новините - обедна емисия
12:30 „Шоуто на Слави“ /п/-вечерно ток шоу
13:30 Премиера: „Любов на ина“ - сериал, с.1, еп. 4
15:00 Премиера: „Шест сестри“ - сериал, с.3, еп. 6
16:00 Премиера: „Алиса в страната на любовта“ - сериал, с.1, еп. 78
17:00 bTV Новините
17:30 „Комиците и приятели“ /п./ - комедийно шоу
17:50 Спорт того
18:00 „Опасни улици“ - сериал, с.12, еп. 30
19:00 bTV Новините - централна емисия
20:00 Премиера: „Семейни тайни“ - сериал, с. 1, еп.25
21:30 „Всичко може да се случи“ - сериал, с.2, еп.18
22:30 „Тежки престъпления“ - сериал, с.4, еп.15
23:30 bTV Новините - късна емисия
00:00 „Приятели“ - сериал, с.5, еп.5,6
01:00 „Друговреме“ - сериал, с.1, еп.15
02:00 bTV Новините
02:30 „Преди обед“ /п./ - ток шоу
04:30 „Опасни улици“ - сериал, с.11, еп. 45
05:30 „Аламинут“/п./

06:00 „Касъл“ - сериен филм, 8 сезон /п/
07:00 „Здравей, България“ - сутрешен блок
09:30 „Убийства в Мидсърмър“ (премиера) - сериен филм, сезон 20
11:30 „Бон Апети“ - предаване
12:00 Новините на NOVA
12:30 „Подли камериерки“ - сериен филм, 3 сезон
13:30 „Остани с мен“ (премиера) - сериен филм
14:30 „Прости ми“ (премиера) - сериен филм
16:00 Новините на NOVA
16:30 „Намери ме“ (премиера) - сериен филм
17:55 „Теглене на Лото 5 от 35“ - „Златната топка“
18:00 „Семейни войни“ - телевизионна игра
19:00 Новините на NOVA - централна емисия
20:00 „Черешката на тортата“ - предаване на NOVA, избрано
21:00 „Скорпион“ (премиера) - сериен филм, 3 сезон
22:00 Новините на NOVA
22:30 „Специален отряд“ (премиера) - сериен филм
23:30 „Незабравимо“ - сериен филм, сезон 2
00:30 „Касъл“ - сериен филм, 8 сезон
01:30 „Докоснати от слънцето“ - сериен филм
02:30 „Ритъмът на мечтите“ - сериен филм
06:00 „Подли камериерки“ - сериен филм, 3 сезон /п/

06:00 Телеканал „Добро утро“
09:00 Новини
09:15 Телеканал „Добро утро“
09:55 „Модна присъда“
11:00 „Живей здравословно!“
12:00 Новини (със субтитри)
12:15 „Времето ще покаже“
15:00 Новини (със субтитри)
15:15 „Хайде да се оженим!“
16:00 „Мъжко / Женско“
17:00 „Времето ще покаже“
18:00 „Вечерни новини“ (със субтитри)
18:25 Премиера. „Видяхте ли видеото?“
19:00 „Човекът и законът“ с Алексей Пиманов
19:55 „Поле на чудесата“
21:00 „Време“
21:30 Премиера. Международен музикален фестивал „Жара“ - Творческа вечер на Любов Успенская
23:45 Комедия „Всичко за мъжете“
01:10 Премиера. Филм „Танци на живот и смърт“
02:55 Филм „Полиции и крадци“
04:35 „Модна присъда“
05:40 Филм „Училищен валс“

ОВЕН
Днес се доверете на усещането си за нещата и не бъдете нетърпеливи, успехът ще върви редом до вас и ще сте доволни.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ
Ще имате успехи, ако се посветите днес на занимания, уреждащи деловите ви отношения и срещи с партньорите ви.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ
Денят е добър за делови срещи, за уточняване на условия и набиране на цели за подобряване на бизнеса ви.

22 май - 21 юни

РАК
Обърнете внимание и на работата си, има неща, които може да раздвижите, за да стане тя печеливша. Действайте бързо.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ
Днес е полезно да придавате повече значение на нечий съвети, или поне да черпите поука от някои чужди грешки.

23 юли - 23 август

ДЕВА
Достатъчно разумни и предвидливи сте, за да не допускате отминаване на цели за подобряване на бизнеса ви. Не прибързвайте.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ
Днес не са препоръчителни публични изяви. Преговорите ви ще са успешни, стига да сте дипломатични и по-толерантни.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН
Подходящо време за сключване на печеливши сделки. Отложете вземането на важни решения и пазете здравето си.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ
Освободете се от гордостта и чужди внушения, като направите нещо повече за организма си. Поспортувайте днес.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ
Ще се почувствате по-добре и ще намалите проблемите си, ако днес избягвате многолюдните места и нежелани срещи.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ
Овладените емоции днес ще ви предпазят от грешки и нови проблеми. Денят крие рискове от конфликти или измами.

21 януари - 19 февруари

РИБИ
Днес с изпълнението на важна задача ще подобрите позициите си на работното място, както и паричните си приходи.

20 февруари - 20 март

Самуилов взе Ботев Пд за 1 лв.

Новият собственик е глъжен да продаде клуба за същата сума

Георги Самуилов е новият собственик на Ботев Пд. Петролният бос взе контролния пакет акции, като плати за тях символичния 1 лев. Вчерта той официално придоби 60% от правата на "канарчетата". 1% остана за Сдружението ПФК Ботев, които са собственици на емблемата и историята на клуба, а 39% засега остават на ТЦ-ИМЕ, компанията, с която Цветан Василев преди ръководеше пловдивския тим.

Самуилов получи акциите от сдружението на феновете, което е включило клауза в договора, че ако някой ден реши да продава клуба, ще го стори срещу същата сума.

Бизнесменът вече обяви, че голямата му цел е да построи ст. "Христо Ботев" и "канарите" да могат да се завърнат в дома си, след като в последните години домакинстват на тренировъчната си база в Коматево.

Съоръжението беше съборено от Цветан Василев, който обеща да построи нов и модерен стадион на негово място. Бившият banker обаче не изпълни обещанието си, защото КТБ бе затворена, и оттогава клубът търси начин да довърши строителството.

Сега предстои свикване на ново Акционерно събрание, на което ще бъде избран новият борд на директорите, който ще бъде оглавен лично от Самуилов. Той пък не за първи път официално поема ръководенето на Ботев. Предишният му престой завърши през лятото на 2016 г., кога-

то ръководеше клуба с Румен Чандъров, който обаче си тръгна, след като феновете не пожелаха да бъде назначен Николай Митов за треньор. Впоследствие привържениците взеха акциите в началото на 2017 г., а в този период Самуилов под някаква форма постоянно помагаше на клуба.

Името на Самуилов извън футбол-а нашумя преди две години, когато

бизнесменът отпразнува 50-годишнината си с частно парти в Античния театър в Пловдив. Тогава граждани сигнализираха за шумния купон, продължил до ранни зори. Тогава от Общинския институт "Старинен Пловдив" заявиха, че е имало издадено разрешение за фирмена презентация и концерт с благотворителна цел, а Самуилов трябваше да плати глоба.

Цървена звезда влезе в Шампионска лига

Цървена звезда влезе за пръв път в историята си в Шампионската лига. Сърбите стигнаха групите доста щастливо. Те измъкна 2:2 при гостуването на Ред Бул Залцбург и с головете на чужд терен намериха място сред 32-ата най-добри. На "Ред Бул Арена" австрийците играха по-добре и се виждаха в основната фаза на турнира след голове на Мунас Дабури (45 и 48). След това в рамките на 75 сек. "звездашите" изравниха чрез Ел Фарду бен Набухан (65) и Милош Дегенек (66). Пред 40 000 зрители, от които 15 000 сърби, гостите удържаха натиска, а солидна роля имаше и бившият вратар на Лудогорец Милан Борян. На пейката за Звезда пък остана друга бивша звезда на "орлите" Джонатан Кафу (Браз). След последния съдийски сигнал голяма част от екзалтираните сърби нахлуха на терена, за да отпразнуват с играчите историческия успех. Звезда е еврошампион от 1991 г., когато начело на тима беше Люпоко Петрович.

Снимка БГНЕС
Бившият вратар на Лудогорец и настоящ на Цървена звезда Милан Борян се радва, след като влезе със сръбския тим в групите на Шампионската лига

Жребият за групите беше теглен снощи в Монако.

ПЪРВА УРНА: Реал М, Атлетико М, Байерн М, Барселона, Ювентус, ПСЖ, Манчестър Сити и Локомотив М; **ВТОРА УРНА:** Борусия Дортмунд, Порто, Манчестър Юнайтед, Шахтьор Д, Бенфика, Наполи, Тотнъм и Рома; **ТРЕТА УРНА:** Ливърпул, Шалке, Лион, Монако, Аякс, ЦСКА М, ПСВ и Валенсия; **ЧЕТВЪРТА УРНА:** Виктория П, Брюж, Галатасарай, Йънг Бойс, Интер, Хофенхайм, Цървена звезда и АЕК

ВОДЕЩИ РЕФЕРИ НА ДЕРБИТАТА

Съдийската комисия реши да не рискува този път и заложи предимно на водещи рефери за дербитата в Първа лига. Интригуващият мач между Левски и Берое беше поверен на Николай Йорданов, който този сезон свири най-завързания мач между Лудогорец и ЦСКА-Сф (1:0). Негови помощници на "Герена" ще са Веселин Мишев и Димитър Русев, а срещата е утре от 21.00 часа. Другото дерби между Ботев Пд и "червените" утре

от 18.45 часа беше поверено на Волен Чинков, който миналата година беше назначен от БФС именно след мач между двата тима, завършил 1:1.

Останалите наряди: днес, 18.45: Верей - Славия (Георги Давидов); 21.00: Черно море - Витоша Б (Петър Костадинов); утре, 16.30: Септември - Етър (Радослав Гидженев); неделя, 18.45: Ботев Вр - Локо Пд (Ивайло Стоянов); 21.00: Лудогорец - Дунав (Драгомир Драганов).

В Румъния се смеят на Левски за Рошу

В Румъния се присмяха на Левски, защото изпуснаха халфа Нелуц Рошу. Футболистът изкара година на "Герена", но след контузия така и не успя да се наложи при Делио Роси. Той вече се върна в родината си и подписа с Астра Гургево, а медии в Румъния твърдят, че цената му в момента е 1 млн. евро. Според запознати Рошу дори е получил солидна неустойка, за да си тръгне от София. "Имах неприятно изживяване в България. Не разбрах какво точно се случи. В един момент смених треньора и не бях много наясно какво иска заместникът му. Но това вече не е от значение. Вече съм в Астра и не ми се говори повече за Левски. Имах няколко оферти от Румъния. Можех да отида и в Динамо Букурещ. От Левски ме попитаха дали искам да играя там, аз казах "да", просто защото исках да се махна. Не знам какво се случи, но се радвам, че сега съм в Астра. И ще накарам Динамо да съжалява, че не ме привлече", сподели Рошу.

"От една страна (при Делио Роси), преди беше по-трудно, но бих казал, че не се наслаждавахме на играта, а по-скоро, че се чувствахме ограничени. Беше трудно да играем по начина, по който искахме, а трябваше да се адаптираме към треньора и неговите възгледи. Те бяха нормата и нямаше друг начин. Да, тогава играехме със спирачки, а сега сме по-свободни", обяви звездата на Левски Габриел Обертан. По този начин французинът също разкритикува Роси. В Италия пък се говори, че "сините" са последният отбор в кариерата на треньора, който планира да се пенсионира.

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ
ПО БНТ 1
14.00 Жребий
за групите на Лига
Европа
ДИЕМА СПОРТ

18.45 Верей - Славия
21.00 Черно море - Витоша Б
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
21.45 Лион - Ница
ПО МАКС СПОРТ 2
21.30 Милан - Рома
ПО ЕВРОСПОРТ 2
21.30 Хановер - Борусия Д
ПО ЕВРОСПОРТ 1
КОЛОЕЗДЕНЕ
16.30 Обиколка
на Испания (VII етап)
ТЕНИС
18.30 Открито първенство
на САЩ
ПО МАКС СПОРТ 1
ЛЕКА АТЛЕТИКА
21.00 Диамантена лига в Брюксел

УТРЕ

ПО НОВА СПОРТ
16.30 Септември - Етър
ПО ДИЕМА СПОРТ
18.45 Ботев Пд - ЦСКА-Сф
21.00 Левски - Берое
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
14.30 Лестър - Ливърпул
17.00 Челси - Борнемут
19.30 Манчестър Сити - Нюкасъл
ПО НОВА СПОРТ
19.30 Милуол - Суонси
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.30 Байер Л - Волфсбург
19.30 Шутгарт - Байерн М
ПО МАКС СПОРТ 1
20.45 ПСВ Айндховен - Вилем II
ПО МАКС СПОРТ 2
19.00 Болоня - Интер
21.30 Парма - Ювентус
ПО ДИЕМА СПОРТ
ФОРМУЛА 1
16.00 Гран при на Италия
(квалификация)
ПО ЕВРОСПОРТ 1
КОЛОЕЗДЕНЕ
16.30 Обиколка
на Испания (VIII етап)
ТЕНИС
18.30 Открито първенство
на САЩ

В НЕДЕЛЯ

ПО ДИЕМА СПОРТ
18.45 Ботев Вр - Локо Пд
21.00 Лудогорец - Дунав
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
15.30 Кардиф - Арсенал
18.00 Бърнли - Манчестър
Юнайтед
22.00 Монако - Марсилия
ПО НОВА СПОРТ
16.00 Сент Етиен - Амиен
18.00 Уотфорд - Тотнъм
ПО ЕВРОСПОРТ 2
19.00 Шалке - Херта
ПО МАКС СПОРТ 1
15.30 Витес - Аякс
17.45 Фейенорд - НАК Брега
21.30 Лацио - Фрозиноне
ПО МАКС СПОРТ 2
19.00 Фиорентина - Удинезе
21.30 Сампгория - Наполи
ПО БНТ HD
МОТОКРОС
14.05 и 17.05 Гран при на Турция
ПО ДИЕМА СПОРТ
ФОРМУЛА 1
16.10 Гран при на Италия
ПО ЕВРОСПОРТ 1
КОЛОЕЗДЕНЕ
13.30 Обиколка
на Испания (IX етап)
ТЕНИС
19.00 Открито първенство
на САЩ

Мощна подкрепа за Константинов

Любо Ганев смята, че България има сили за топ 6 на световното

Снимки БГНЕС

Пламен Константинов

Селекционерът на националния ни отбор по волейбол Пламен Константинов получи подкрепа за действията си от родната федерация. Вицепрезидентът Любо Ганев реално позволи на Гибона еднолично да взема всички решения около състава, както всъщност трябва да е. Поводът за изказванията му

е относно напрежението между Константинов и либерото Владислав Иванов, който беше напуснат от треньора по време на контролата с Белгия, и сам реши да напусне лагера. Скандалът стана толкова шумен, защото идва 2 седмици преди старта на световното, на което сме съдомакини с Италия.

“Константинов го вкарва да помогне, той показва не-сериозно отношение, после треньорът взема прекъсване и казва, че не се играе така. Това е недопустимо и демотивиращо за останалите. Тази година момчетата не са отишли на море, не са си виждали жените и децата, тренират цяло лято, само за да играят на световното. Ние като федерация можем да го промотираме този шампионат, да им осигурим условията, но те играят на игрището, те са фигурите, които хората боготворят”, обяви пред Нова ТВ Ганев. “И представете си, че тази случка се случва на финала? Очите му на волейболиста трябва да горят, а се оказва, че не иска да играе, треньорът взема прекъсване и... Защо Пламен не ме е напуснал мен или някой друг състезател. Това ще мотивира играчите още повече, защото за мен е важно кои играят, а не кои ги няма. Успех, момчета.

Това е най-голямото спортно събитие, което България е приемала в последните години, не само във волейбола. Щастлив съм, че

след като Световната федерация видя как добре се представихме с европейското, сега ни даде световно, което ще е домакинствано от две държави за първи път в историята.

Две от първите групи са в България, другите две са в Италия. Едната група у нас е във Варна, където е и България. Другата група е в Русе. После във втората фаза отново има две групи у нас, едната ще е в София и ако сме се класирали, ще играем именно в София. Целта пред отбора е класиране сред финалните 6 отбора. Във Варна публиката е седмият ни играч, там са най-хубавите ни мачове като национален отбор. Публиката е много топла, усеща се помощта ѝ, на играчите им помагат крила от тях. Тези момчета могат да победят всеки в нашата група. Шансовете ни са големи заради хората в залата, заради подкрепата дори на хората пред екраните. Сигурен съм, че момчетата усещат този интерес и това ще им помогне”, завърши легендата на българския волейбол.

В Румъния
се смеят
на Левски
за Рошу

Стр. 39

КРАТКИ

Шести нов в Левски ЛУКОЙЛ

Шампионът Левски ЛУКОЙЛ добави шести баскетболист към състава си за новия сезон. Столичани привлякоха гарда Герасим Николов, който прекара последните години в Спартак ПЛ. Другите нови в зала “Универсиада” са близнаците Деян и Калоян Иванови, Христо Захариев, Никола Маравич и Патрик Рембърт. Николов е юноша на “сините”, а миналия сезон беше капитан на Спартак. В 24 мача той записваше по 11,2 т., 3,8 борби, 1,3 асистенции и 0,8 отнети топки.

Първите три поставени на 1/2-финал на Държавното по тенис

Първите три поставени се класираха за 1/2-финалите на Държавното лично първенство по тенис във Велико Търново (10 000 лв.). Шампионката в зала и поставена под №1 Петя Аршинкова не загуби гейм срещу Розалина Юсيفا - 6:0, 6:0, и за място на финал ще спори с Беатрис Спасова. Тя се наложи с 6:3, 6:2 над осмата поставена Надежда Костова. В драматичен 4-часов мач Габриела Михайлова (№2) излъга Зиновия Ванева със 7:6 (2), 6:7 (6) 6:3. №3 Юлия Велиева пък нагви с 6:3, 6:0 Далия Георгиева. Михайлова и Велиева ще определят днес другата финалистка.

Хванаха с допинг четирима руски биатлонисти

Международната антидопингова агенция (ВАДА) съобщи, че са хванали четирима руски биатлонисти. Имена за момента не се съобщават. Отбелязва се, че трима от тях вече са прекратили кариерите си. Очаква се до 14 дни те да реагират, като приемат санкцията, или обжалват решението.

Куотърбек ще вземе 134 млн. долара заплата за 4 г.

Куотърбекът на Грийн Бей Пакърс Арън Роджърс ще стане най-скъпоплатеният играч в Националната футболна лига (НФЛ), след като се съгласи да подпише нов договор с отбора. 34-годишният състезател ще поднови контракта си за още четири години за обща сума от 134 млн. долара. Играчът все още има 2 г. от действителния си контракт. Ако изпълни и новия си договор докрай, Роджърс ще бъде част от Грийн Бей до 2023 г., когато ще е на 40 години.

Германия остава в календара на Формула 1

Германия остава домакин на кръг от Формула 1 още година, след като се стигна до споразумение между промотърите на състезанието и собствениците на спортната “Либърти медиа”. Пистата “Хокенхайм” ще приеме най-добрите пилоти и през 2019 г. Страната е редовен домакин на Формула 1 от създаването на шампионата през 1950 г. Състезания няма само през 1955, 2007, 2015 и 2017 г.

ФЕДЕРАТЕР СЪВЕТВАЛ ЛАБИЛНИЯ ГРИШО

Григор Димитров е търсил съвет от Роджър Федерер как да показва по-здрава психика в решителните моменти. Швейцарецът е смятан за най-великия в историята на този спорт и често е измъквал закучени мачове именно заради психиката си. Маестро разкри, че българинът, с когото са добри приятели, го е потърсил за помощ през 2016 г. Тогава играта на Димитров беше попаднала в дупка, от която той впоследствие излезе, и през 2017 г. записа най-доброто представяне в кариерата си, стигайки до №3 в света.

“По едно време през 2016 г. Григор дойде при мен и ми поиска съвет за психическата настройка, който аз му дадох. Тогава той имаше всякакви проблеми. Имахме просто обикновен разговор и съм щастлив, че той си взе някои поуки от него и промени нещата при себе си.

Той носи много нови елементи в играта, защото не са много играчите по света, които могат да направят нещата, които той умее. Да, той може би прилича донякъде на мен, но пък едно време ме сравняваха с Пийт Сампрас. И аз винаги казвах на хората: “Не съм Сампрас, той не е мен.” Всеки от нас е себе си и носи собствения си стил и съдба.

Само защото аз и Григор по някакъв начин си приличаме, не ни прави еднакви, както не ни прави еднакви мен и Пийт. Мисля, че поне това трябва да му отдадете”, сподели Федерер.

Фернандо Вердаско изпраща в радостта си топката в трибуните, след като елиминира бившия №1 в света Анди Мъри на US Open със 7:5, 2:6, 6:4, 6:4. Испанският ветеран се справи с шотландеца за над 3,5 часа, а само последният гейм продължи 12 мин.

Легенда предупреди Димитров, че времето му изтича

Легендата в тениса Матс Виландер посъветва Григор Димитров да се вземе в ръце, защото времето на българина в професионалния тур изтича. Носителят на 7 титли от Големия шлем призна, че хасковлията може да бъде един от големите след оттеглянето на триото легенди Роджър Федерер, Рафаел Надал и Новак Джокович, но за тази цел

трябва да има самочувствие. Нещо, от което той отчаяно се нуждае в момента.

“Няма да му е никак лесно. След него идват много талантливи играчи като Зверев, Тийм, Шаповалов и Кириос. Титлата от финалите на АТР го извежда едни гърди напред до известна степен, но Григор трябва да работи

още, за да повиши авторитета си спрямо играчите от по-младото поколение. Много време гледахме на него като на млад талант, чиято първа титла от Големия шлем е точно зад ъгъла. Само че младият талант вече изобщо не е толкова млад, а титлата така и не идва. Вече е на 27 години, няма чак толкова много време пред себе си”, обяви шведът.